

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ: ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ
ΕΛΛΑΔΑΣ-ΚΥΠΡΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΤΕΛΙΝΤΑΔΑΚΗΣ

Διπλωματική Εργασία υποβληθείσα στο Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Πειραιώς ως μέρος των απαιτήσεων για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην Οικονομική και Επιχειρησιακή Στρατηγική

Πειραιάς, Ιούλιος 2016

UNIVERSITY OF PIRAEUS
DEPARTMENT OF ECONOMICS

**MASTER PROGRAM IN ECONOMIC AND BUSINESS
STRATEGY**

**OFFSHORE COMPANIES: CASE OF GREECE-
CYPRUS**

GEORGIOS NTELINTADAKHS

Master Thesis submitted to the Department of Economics of the University of Piraeus in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Arts in Economic and Business Strategy

Piraeus, Greece, June 2016

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι υπεράκτιες/offshore εταιρείες παίζουν καθοριστικό ρόλο στην διεξαγωγή των δραστηριοτήτων των εταιρειών, σε διεθνές επίπεδο, λόγω των φορολογικών διευκολύνσεων που προσφέρουν. Η σημασία τους είναι τόσο σπουδαία, ώστε ολόκληρες χώρες τις έχουν ενσωματώσει στο φορολογικό τους σχεδιασμό και πολλές από αυτές τις αξιοποιούν ως ένα βασικό «περιουσιακό στοιχείο» για την οικονομία τους.

Σκοπός της συγκεκριμένης διπλωματικής εργασίας, είναι η ανάλυση των offshore εταιρειών, η σημασία και ο ρόλος τους στη διεθνή οικονομική σκηνή.

Στο κεφάλαιο 1 αναφέρεται ο ορισμός τους, οι λόγοι ύπαρξής τους, καθώς και τα κριτήρια για τη σύνθεση και διατήρησή τους.

Στο κεφάλαιο 2 αναλύεται η έννοια των διεθνών υπεράκτιων χρηματοοικονομικών κέντρων (IOFC), τα κριτήρια επιλογής για την επιλογή του κατάλληλου κέντρου, μαζί με μία συνοπτική ανάλυση ορισμένων από αυτά και τα πλεονεκτήματα που παρέχουν.

Στο κεφάλαιο 3 σημειώνεται η σημασία των συμβάσεων για την αποφυγή της διπλής φορολογίας, συγκεκριμένα χρησιμοποιώντας το μοντέλο του Ο.Ο.Σ.Α.

Στο κεφάλαιο 4 απαριθμούνται οι δομές των offshore, οι λειτουργίες και φορολογία τους.

Στο κεφάλαιο 5 γίνεται μια εκτεταμένη ανάλυση των μεθόδων, που μπορούν να εκμεταλλευτούν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των offshore, για παράνομους σκοπούς και παράλληλα τους τρόπους καταστολής αυτής της παρανομίας.

Τέλος, στο κεφάλαιο 6, αναλύεται το κλίμα που επικρατεί στην Ελλάδα αλλά και στη Κύπρο, σχετικά με τις offshore εταιρείες και τις δραστηριότητές τους.

SUMMARY

Offshore companies play a crucial role in the conduct of the companies' activities at an international level, because of the tax benefits they offer. Their importance is so great that entire countries have incorporated them in their tax planning and many utilize them as a fundamental "asset" to their economy.

The purpose of this thesis is the analysis of offshore companies, their importance as well as their role in the international economic scene.

Chapter 1 analyses the definition, the reasons for their existence and the criteria of their composition and maintenance.

Chapter 2 analyses the meaning of the international offshore financial centre (IOFC), the criteria for selecting the right one, combined with a brief analysis of some of them and the benefits they provide.

Chapter 3 notes the importance of the agreements concerning the avoidance of double taxation, in particular by using the OECD model.

Chapter 4 enumerates the offshore structures, functions and taxation.

Chapter 5 is an extensive analysis of the methods, which can take advantage of the characteristic features of the offshore companies, for illegal purposes, as well how to suppress them.

Finally, Chapter 6, analyses the existing climate of the offshore companies and of their activities, in Greece and in Cyprus.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΑ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ (σελ 1)

1.2 ΛΟΓΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ (σελ 2)

1.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ (σελ 3)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΔΙΕΘΝΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ (ΙΟFC)

2.1 ΟΡΙΣΜΟΣ (σελ 4)

**2.2 ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΝΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
(σελ 5)**

**2.3 ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΔΙΕΘΝΗ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ (σελ 6)**

2.4 ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ (σελ 15)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σελ 18)

3.2 ΜΟΝΤΕΛΟ Ο.Ο.Σ.Α. (σελ 21)

3.2.1 ΠΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ (σελ 21)

3.2.2 ΟΡΙΣΜΟΙ (σελ 21)

3.2.3 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ (σελ 23)

3.2.4 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (σελ 30)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΔΟΜΕΣ OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σελ 31)

4.2 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (σελ 31)

**4.3 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
(σελ 33)**

4.4 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΑΔΕΙΩΝ-ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ (σελ 33)

4.5 ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (σελ 34)

4.6 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (σελ 35)

4.7 ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (σελ 36)

- 4.8 ΕΜΠΙΣΤΕΥΜΑΤΑ (σελ 36)**
- 4.9 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (σελ 38)**
- 4.10 ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ (σελ 38)**
- 4.11 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (σελ 38)**
- 4.12 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΥΒΡΙΔΙΑ (σελ 38)**
- 4.13 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗΣ (σελ 39)**
- 4.14 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ (σελ 40)**
- 4.15 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ (σελ 40)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥΣ

- 5.1 ΞΕΠΛΥΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΣ (σελ 42)**
- 5.2 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ: ΒΙΤΡΙΝΑΣ-ΕΙΚΟΝΙΚΕΣ-ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ (σελ 44)**
- 5.3 ΔΙΕΘΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ (σελ 45)**
- 5.4 ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ (σελ 46)**
- 5.5 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΙΟFC (σελ 46)**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑΣ

- 6.1 ΚΥΠΡΟΣ (σελ 48)**
 - 6.1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σελ 48)**
 - 6.1.2 ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (Ε.Δ.Δ.) (σελ 50)**
 - 6.1.3 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ/ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (σελ 53)**
 - 6.1.4 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (σελ 54)**
 - 6.1.5 ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (σελ 56)**
 - 6.1.6 CASE STUDY ΚΥΠΡΟΥ (σελ 58)**
- 6.2 ΕΛΛΑΔΑ (σελ 60)**
 - 6.2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ (σελ 60)**
 - 6.2.2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (σελ 62)**
 - 6.2.3 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (σελ 63)**
 - 6.2.4 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ (σελ 65)**
 - 6.2.5 ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (σελ 66)**

6.3 ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΚΥΠΡΟΥ (σελ 67)

7. ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΗ (σελ 69)

8.ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ(σελ70)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΑ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ

Ως offshore (υπεράκτια) εταιρεία, αναφερόμαστε στην οικονομική οντότητα, η οποία δημιουργείται για ένα συγκεκριμένο σκοπό και δεν διέπεται της γενικά παραδεκτής αρχής του συνεχούς της επιχειρηματικής δραστηριότητας¹.

Ο όρος συχνά χρησιμοποιείται με δύο διαφορετικούς τρόπους:

1. Μια επιχείρηση ή άλλη μορφή νομικής οντότητας, η οποία βρίσκεται ή είναι εγγεγραμμένη σε ένα IOFC (διεθνές υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο) ή φορολογικό παράδεισο. (Εδραιωμένος όρος)

2. Μια επιχείρηση ή ένας όμιλος ή παράρτημα του ομίλου, όπου δραστηριοποιείται σε offshore κατασκευαστικές ή επιχειρηματικές υπηρεσίες. (Εναλλακτικός όρος)

Συγκεκριμένα, offshore σημαίνει μακράν των ακτών, κι επειδή δημιουργήθηκε στην Αγγλία, η οποία είναι μια μεγάλη νήσος, ταυτόχρονα σημαίνει κι εκτός επικρατείας. Έτσι λοιπόν, καθιερώθηκε ο όρος offshore, να χαρακτηρίζει τις εξωτερικές δραστηριότητες μιας εταιρείας, ειδικότερα για όσες είναι εγκατεστημένες σε φορολογικούς παραδείσους. Γενικά, μια offshore διακρίνεται από την διαφορά της τοποθεσίας εγκατάστασής της (συνήθως χώρα που θεωρείται φορολογικός παράδεισος), από την τοποθεσία δραστηριοποίησής της.

Σύμφωνα με τον Offshore Company Law: Theory, Regulations & Operations², πρέπει να ισχύουν τα παρακάτω:

- Οι offshore εταιρείες πρέπει να συσταθούν σύμφωνα με τους νόμους και τους κανονισμούς των δικαιοδοσιών των υπεράκτιων εταιρειών.
- Οι offshore εταιρείες έχουν την καταστατική τους έδρα σε μια από τις χώρες φορολογικούς παραδείσους.
- Οι εργασίες ή δραστηριότητες των offshore εταιρειών πρέπει να διενεργούνται αποκλειστικά εκτός της χώρας εγκατάστασής τους και συνεπώς όλα τα εισοδήματα τους να πηγάζουν αποκλειστικά από τις εργασίες τους στο εξωτερικό.

¹ <https://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/15882>

² Offshore Company law by Edward Siemens

- Δεν επιτρέπεται στις επιχειρήσεις αυτές να προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες εντός της επικράτειας της χώρας εγκατάστασής τους, είτε σε μόνιμους, είτε σε αλλοδαπούς κατοίκους. Ωστόσο, οι επιχειρήσεις, μπορούν να διοικούνται και να έχουν μόνιμη εγκατάσταση στις χώρες αυτές.

1.2 ΛΟΓΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Η ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου, σε συνδυασμό με την διεθνοποίηση των χρηματικών συναλλαγών και των διεθνών εξελίξεων των τελευταίων δεκαετιών, όπως η φιλελευθεροποίηση στους τομείς διακίνησης κεφαλαίου και συναλλάγματος, είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση των συναλλαγών των offshore εταιρειών.

Λόγω των προαναφερθέντων εξελίξεων, παρατηρήθηκε μια σταδιακή επέκταση των υπεράκτιων κέντρων. Ενώ αρχικά, τα λεγόμενα κέντρα, κατά κύριο λόγο τοποθετούταν σε νησιά, της Καραϊβικής και της Βρετανίας, εν καιρώ άλλες χώρες, όπως το Λιχτενστάιν, το Λουξεμβούργο, η Ιρλανδία, η Πορτογαλία, η Ουρουγουάη κ.α. , απέκτησαν την ίδια ιδιότητα. Πλέον, υπεράκτια κέντρα εδρεύουν παγκοσμίως και συνεχίζουν να αυξάνονται, εξαιτίας των ευκαιριών που εμφανίζουν για τις χώρες-κέντρα.

Από τα πολυάριθμα αίτια δημιουργίας των offshore κρατών, το σημαντικότερο μπορεί να το εντοπίσει στην ανάγκη επιβίωσης και τάχιστης οικονομικής ανάπτυξης, καθώς στην πλειοψηφία τους, τα κράτη αυτά είναι μικρού μεγέθους, χωρίς σημαντικούς πόρους, με περιορισμένες δυνατότητες να διατηρήσουν την εθνική τους κυριαρχία και την οικονομική τους αυτοτέλεια. Σαν μοναδική λύση λοιπόν, αποτέλεσε η παροχή διευκολύνσεων σε ξένους επιχειρηματίες, με σκοπό την προσέλκυση των κεφαλαίων τους και την προτροπή αυτών να χρησιμοποιήσουν τα συγκεκριμένα κράτη, ως τη βάση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους. Η πολιτική αυτή κατάφερε να επιτεύξει, σε σύντομο χρονικό διάστημα, την αναδιοργάνωση των κρατών αυτών, όπως και ταχύρυθμη ανάπτυξή τους.

Με αφορμή των οικονομικών ωφελειών που προσκόμισαν τα μικρά κράτη, ώθησε τα μεγαλύτερα να ακολουθήσουν τα χνάρια τους, ώστε να επωμιστούν κι εκείνα τα ίδια θετικά αποτελέσματα. Ερχόμενοι στο σήμερα, πάνω από 80 υπεράκτια κέντρα βρίσκονται στο κόσμο, από τα χέρια των οποίων περνούν τρισεκατομμύρια, χειρίζοντας το μισό του παγκόσμιου τζίρου.

1.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ

Τα καθοριστικά κριτήρια για την ίδρυση και τη διατήρηση μιας offshore εταιρείας, τα οποία υποδηλώνουν τα πλεονεκτήματα που αποκομίζει ένας επιχειρηματίας από την σύστασή της, μπορούν να συνοψιστούν στα εξής³:

- Γρήγορη σύσταση με χαμηλό κόστος, ελάχιστο απαιτούμενο εταιρικό κεφάλαιο κι εξαιρετικά περιορισμένες διατυπώσεις.
- Πλήρης ανωνυμία των πραγματικών μετόχων.
- Δυνατότητα σύστασης της εταιρείας με έναν μόνο μέτοχο.
- Μεταφορά των κερδών από υψηλά σε χαμηλά φορολογούμενες χώρες.
- Αποφυγή του πόθεν έσχες τόσο στην αγορά περιουσιακών στοιχείων όσο και στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
- Αποφυγή της εργατικής κι ασφαλιστικής νομοθεσίας για επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται κι απασχολούν προσωπικό στο εξωτερικό.
- Αποφυγή δεσμεύσεων ατομικής περιουσίας, με τη διασφάλιση από μελλοντικές διεκδικήσεις δανειστών.
- Αποφυγή φορολογικών επιβαρύνσεων.
- Πλήρης απαλλαγή του φόρου κληρονομιάς, δωρεάς, μεταβίβασης και γονικής παροχής, σε περιπτώσεις ακινήτων.
- Αποφυγή διεκδικήσεων συζύγων σε περίπτωση διαζυγίου.
- Αποφυγή φόρου τόκων στις καταθέσεις.
- Τραπεζικό απόρρητο που προστατεύει από ελέγχους
- Μη ύπαρξη συναλλαγματικών περιορισμών.

³ <https://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/18495>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΙΕΘΝΗ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ (IOFC)

2.1 ΟΡΙΣΜΟΣ

Το ποιες επικράτειες θα πρέπει να χαρακτηρίζονται ως διεθνή υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα (IOFC), είναι μια ερώτηση που στηρίζεται σε πολλά κριτήρια.

Οι απόψεις δίστανται πάνω στο συγκεκριμένο θέμα. Ένας ορισμός που δόθηκε στη δεκαετία του '80 από τους οικονομολόγους Richard Murphy, Markus Meinzer και Moran Harari⁴, είναι: «Ένα IOFC είναι μια μικρή δικαιοδοσία, με χαμηλή φορολογία, η οποία εξειδικεύεται στη παροχή εταιρικών κι εμπορικών υπηρεσιών σε offshore εταιρείες, καθώς και στην επένδυση των offshore κεφαλαίων τους».

Πολλές χώρες, που θεωρούνται IOFC, προσφέρουν μεγάλη γκάμα φορολογικών προγραμμάτων, ώστε να διευκολύνουν τους ξένους επενδυτές, για να δραστηριοποιηθούν στις επικράτειες τους. Παράλληλα όμως, υπάρχουν χώρες που παρέχουν πολύ λιγότερα εκμεταλλεύσιμα χαρακτηριστικά, πάνω σε θέματα παγκόσμιας φορολογικής οργάνωσης, οι οποίες χαρακτηρίζονται ως υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα.

Σύγχυση δημιουργείται συχνά με τον όρο φορολογικός παράδεισος, ο οποίος χρησιμοποιείται ευρέως για τη περιγραφή ενός IOFC. Η αλήθεια είναι πως ένα IOFC μπορεί να χαρακτηριστεί ως φορολογικός παράδεισος, λόγω του χαμηλού φορολογικού συντελεστή εισοδήματος. Τέτοιες μικρές χώρες, όπως προαναφέρθηκε, έχουν ηθελημένα δημιουργήσει ένα περιβάλλον με ελάχιστη ή και χωρίς καμία φορολογία, για να ενθαρρύνουν τη χρήση της επικράτειάς τους, για τη διενέργεια των διεθνών συναλλαγών. Βέβαια, αρκετά από τα IOFC είναι μεγάλα εμπορικά κέντρα με υψηλή φορολογία. Τα κράτη αυτά, έχουν αποκτήσει το χαρακτηρισμό διεθνή υπεράκτια κέντρα, εξαιτίας των ιδιομορφιών που παρουσιάζουν τα φορολογικά και νομικά τους συστήματα, δίνοντας τους τη δυνατότητα της αποτελεσματικής εφαρμογής παγκόσμιων φορολογικών προγραμμάτων, ασχέτως του υψηλού επιπέδου εσωτερικής φορολογίας.

⁴ Financial Secrecy, Banks and the Big 4 Firms of Accountants Prepared by Moran Harari, Markus Meinzer and Richard Murphy

Επικράτειες, σαν το Ηνωμένο Βασίλειο, αξιοποιούν ειδικά προγράμματα, που ευνοούν ειδικές κατηγορίες ανθρώπων, προσφέροντας για παράδειγμα ευνοϊκότερη φορολογία στους μη κατοίκους του.

Γενικότερα, όταν μια χώρα παρέχει πλεονεκτήματα σε θέματα παγκόσμιων φορολογικών προγραμμάτων, είτε ως χώρος συναλλαγών ή ως χώρος φύλαξης για τα κεφάλαια διεθνών εταιρειών, μπορεί να θεωρηθεί, κατά κάποιο τρόπο, ως ένα διεθνές υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο. Για την επιλογή όμως, των κρατών εκείνων, που σίγουρα μπορούν να αναγνωριστούν ως διεθνή υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα, το βασικότερο κριτήριο θα πρέπει να είναι η συχνότητα, με την οποία οι χώρες αυτές χρησιμοποιούνται για τους προαναφερόμενους σκοπούς και ταυτόχρονα να δίνουν τη δυνατότητα στο διεθνή φορολογούμενο να συγκεντρώσει το εισόδημα στα χέρια των εταιρειών που έχουν καταχωρηθεί ή εδρεύουν στις περιοχές αυτές, χωρίς να δημιουργούν σημαντικές οφειλές⁵.

2.2 ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΝΟΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Η επιλογή του κατάλληλου IOFC, από μία εταιρεία, έχει τεράστια σημασία για εκείνη και οι προϋποθέσεις που πρέπει να εξεταστούν είναι πολλαπλές. Από φορολογικής άποψης βέβαια, μπορούμε να διακρίνουμε τους σημαντικότερους παράγοντες⁶:

- Η δυνατότητα των μη κατοίκων να ιδρύσουν μια εταιρεία στη δικαιοδοσία ενός IOFC και η ύπαρξη ειδικής φορολογικής μεταχείρισης.
- Σε περίπτωση που δεν επιτρέπεται η ίδρυση μιας εταιρείας στο IOFC από μη κατοίκους, εξετάζεται το ενδεχόμενο εάν μια εταιρεία, η οποία έχει έδρα σε ξένη χώρα, μπορεί να διατηρήσει την κεντρική της διοίκηση και διαχείριση, στη δικαιοδοσία του IOFC και αν υπάρχει ειδική φορολογική μεταχείριση.
- Η πιθανότητα συσσώρευσης ή παραμονής των κεφαλαίων στη δικαιοδοσία του IOFC, χωρίς να φορολογούνται.
- Η ύπαρξη προβλημάτων με τη μεταφορά των κεφαλαίων, προς και από, την δικαιοδοσία του IOFC και ειδικότερα, η ύπαρξη προβλημάτων σχετικά με τον επαναπατρισμό των κεφαλαίων ή των κερδών προς τους μετόχους.

⁵ <http://www.economist.com/node/8695199>

⁶ <http://www.fsb.org/>

- Η ύπαρξη ειδικής μεταχείρισης για τα διάφορα είδη εισοδήματος.
- Αν εφαρμόζονται οι παρακρατούμενοι φόροι σε ξένες επιχειρήσεις.
- Η ύπαρξη περιορισμών για τους ξένους μετόχους.
- Η ύπαρξη συνθηκών μεταξύ του IOFC και τρίτων χωρών.

Επιπρόσθετα, για τη σύσταση μιας offshore εταιρείας σε ένα διεθνές υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο, θα πρέπει να συνεκτιμηθούν και τα εξής:

- Οι άδειες που απαιτούνται στο IOFC, προκειμένου να ληφθούν πληρωμές από τη χώρα-έδρα της μητρικής, είτε ως δανεισμός είτε ως κεφάλαιο περιουσίας.
- Οι ειδικές παραχωρήσεις προς την offshore εταιρεία, σχετικά με τα κέρδη από τη δραστηριότητα στη ξένη χώρα.
- Αν απαιτούνται άδειες για να γίνουν οι πληρωμές, προς ή από το υπεράκτιο κέντρο. (πχ: συναλλαγματικός έλεγχος)
- Αν υπάρχουν κάποιες απαγορεύσεις από το υπεράκτιο κέντρο, σχετικά με την έκδοση κι εξαγορά μετοχών.
- Την ύπαρξη απαλλακτικής φορολογικής συμφωνίας, σε σχέση με το εισόδημα που φεύγει από τη δραστηριότητα στη ξένη χώρα, προς το υπεράκτιο κέντρο ή απευθείας ή διαμέσου ή περισσότερων παρεμβαλλόμενων κρατών.

2.3 ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΔΙΕΘΝΗ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Το 2000, το ΔΝΤ εξέδωσε μια λίστα επικρατειών⁷, τις οποίες έγκρινε ως διεθνή υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα. Πολλά από αυτά, είναι ή ήταν, Βρετανικές αποικίες ή εξαρτώμενα από τη Μεγάλη Βρετανία και αυτοαποκαλούνται offshore δικαιοδοσίες. Το Εθνικό Γραφείο των Οικονομικών Ερευνών των ΗΠΑ, τονίζει πως περίπου το 15% των χωρών του κόσμου είναι φορολογικοί παράδεισοι και ότι αυτές οι χώρες όντας μικρές και εύπορες, είναι πιο πιθανόν να πετύχουν καλύτερα σαν φορολογικοί παράδεισοι. Οι ακόλουθες δικαιοδοσίες θεωρούνται οι σημαντικότεροι προορισμοί^{8 9 10}:

⁷ <https://www.imf.org/external/np/mae/oshore/2000/eng/back.htm>

⁸ <https://www.irs.gov/businesses/international-businesses/list-of-approved-kyc-rules>

⁹ <https://www.taxheaven.gr/>

¹⁰ The Global Financial Centers Index – study by the Qatar Financial Centre

- Bahamas (Μπαχάμες): Ένα από τα πιο γνωστά νησιά στο κόσμο, οι Μπαχάμες ήταν η πρώτη δύναμη στο κόσμο των offshore. Το νομικό τους σύστημα βασίζεται στο Αγγλικό εθιμικό δίκαιο, και στο γραπτό δίκαιο των Bahamas. Το νόμισμα τους είναι το δολάριο των Bahamas, το οποίο είναι συνδεδεμένο με το δολάριο των ΗΠΑ. Ο τουρισμός είναι από τις σημαντικότερες πηγές των εισόδων τους, συνεισφέροντας στο 60% του καθαρού εθνικού προϊόντος.

Όσο αφορά το επιχειρηματικό κλίμα, οι Μπαχάμες είναι από τα μεγαλύτερα οικονομικά κέντρα της Καραϊβικής. Περίπου 300 τράπεζες και εταιρείες καταπιστευμάτων, είχαν άδεια λειτουργίας με βάση τις Μπαχάμες. Η κυβέρνηση τους, έχει μια εθνική πολιτική επενδύσεων, η οποία ενθαρρύνει τις ξένες επενδύσεις στη χώρα. Οι ευκολίες για τις διεθνείς επιχειρήσεις είναι πολλές. Υπάρχει δυνατότητα ευρείας επιλογής δικηγόρων, λογιστών και τραπεζιτών. Παρέχει δυνατότητα εγγραφής πλοίων και ελεύθερο λιμάνι. Υπάρχει αρχή επενδύσεων, όπου συντονίζει τόσο τις ξένες όσο και τις εγχώριες επενδύσεις στις Μπαχάμες. Ταυτόχρονα δίνονται κίνητρα, φορολογικά και μη, σε επενδυτές για να αγοράσουν σπίτι στις Μπαχάμες. Τέλος, παρόλο που δεν υπάρχει ειδική νομοθεσία απορρήτου ή εμπιστευτικότητας, ο Αστικός Κώδικας προβλέπει κυρώσεις εναντίον εκείνων που κρίνονται ένοχοι για τη παραβίαση της εμπιστευτικότητας.

- Bermuda (Βερμούδες): Ο ηγέτης στην αγορά των αντασφαλίσεων και με την ισχυρή τους παρουσία στα offshore κεφάλαια, οι Βερμούδες είναι το πιο φημισμένο νησί, από τα 700 νησιά που βρίσκονται στο αρχιπέλαγος, που ξεκινά από τη Φλόριντα και καταλήγει στην Αιτή. Αποτελεί μέρος της Βρετανικής Κοινοπολιτείας, με αγγλική νομοθεσία και εθιμικό δίκαιο από το 1614. Επίσημη γλώσσα είναι τα αγγλικά και νόμισμα το δολάριο των Βερμούδων.

Οι Βερμούδες έχουν δημιουργήσει ένα σύγχρονο επιχειρηματικό περιβάλλον και παρέχουν πλήρη υποστήριξη στο τομέα παροχής υπηρεσιών. Η σημαντική ανάπτυξη των offshore δραστηριοτήτων, ξεκίνησε μετά το 2^ο Παγκόσμιο Πόλεμο, εξαιτίας της γεωγραφικής της θέσης. Υπάρχουν τράπεζες οι οποίες κατέχουν εταιρείες καταπιστευμάτων κι ελέγχονται από τη Νομισματική Αρχή. Επίσης, όπως σημειώθηκε εξαρχής, η ανάπτυξη της υψηλής ποιότητας των αντασφαλίσεων, έχει καταστήσει τις Βερμούδες ως τη

μεγαλύτερη ασφαλιστική αγορά, κατέχοντας το μεγαλύτερο ποσοστό των ασφαλιστικών εταιρειών παγκοσμίως, ανερχόμενο σε 19,3% (958 εδρεύουν στο νησί).

Επιπρόσθετα, οι Βερμούδες είναι μέλος διμερών συμβάσεων για τη καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Το F.A.T.F. (Financial Action Task Force on Money Laundering), το οποίο είναι όργανο του Ο.Ο.Σ.Α. για τη καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, έχει αναγνωρίσει τις Βερμούδες ως συνεργάσιμη χώρα.

Τέλος, δεδομένου ότι οι Βερμούδες δεν επιβάλλουν φορολογία, δεν έχουν υπογράψει καμία συνθήκη αποφυγής διπλής φορολόγησης. Οι μόνες συμφωνίες που έχουν συνάψει είναι με την Αμερική το 1988, με βάση την οποία 1) οι ΗΠΑ απαλλάσσουν τις ασφαλιστικές εταιρείες των Βερμούδων από τους φόρους των ΗΠΑ, στα ασφάλιστρα που αποστέλλονται από τις ΗΠΑ προς τις Βερμούδες 2) οι ΗΠΑ επιτρέπουν στις αμερικάνικες επιχειρήσεις να υπογράφουν συμβάσεις στις Βερμούδες, οι δαπάνες των οποίων αφαιρούνται από τα κέρδη στις ΗΠΑ για τον υπολογισμό του φόρου 3) η συνθήκη προβλέπει την ανταλλαγή πληροφοριών, όταν ζητείται, υποκείμενη σε ορισμένα κριτήρια, και το 2005 με την Αυστραλία, για ανταλλαγή πληροφοριών, σχετικά με αστικά και θέματα εγκλημάτων.

➤ British Virgin Islands (Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι): Τα B.V.I, τα οποία έχουν τον μεγαλύτερο αριθμό offshore εταιρειών στο κόσμο, είναι μέλη της Αγγλικής Κοινοπολιτείας, με δικιά τους κυβέρνηση από το 1967. Το νομικό και δικαστικό τους σύστημα βασίζεται στο Αγγλικό δίκαιο. Επίσημη γλώσσα είναι τα αγγλικά και νόμισμα το δολάριο των ΗΠΑ.

Η κεντρική κυβέρνηση τους έχει θέσει ως άμεση προτεραιότητα την ανάπτυξη του τουρισμού, η οποία είναι μια από τις σημαντικότερες πηγές εσόδων τους. Μεγάλοι χρηματοοικονομικοί οργανισμοί έχουν γραφεία αντιπροσώπευσης στα B.V.I. Το επίπεδο ζωής είναι από τα υψηλότερα της Καραϊβικής και υπάρχει οικονομική σταθερότητα. Δεν υπάρχει κι εδώ ειδικό νομοθετικό πλαίσιο για το απόρρητο ή την εμπιστευτικότητα, αλλά ο Αστικός Κώδικας προβλέπει κυρώσεις σε όσους τα παραβιάζουν. Επίσης, έχουν υπογράψει συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο και τις ΗΠΑ, για την ανταλλαγή πληροφοριών σε υποθέσεις εγκληματικής δραστηριότητες. Τέλος,

υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο που απαιτεί την αναφορά δραστηριοτήτων, που αφορούν διακίνηση ναρκωτικών, καθώς και τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

➤ Cayman Islands (Νησιά Κέυμαν): Τα Νησιά Κέυμαν, τα οποία έχουν τη μεγαλύτερη αξία των υπό διαχείριση περιουσιακών στοιχείων σε υπεράκτια αμοιβαία κεφάλαια κι έχουν επίσης την ισχυρότερη παρουσία στην αγορά τιτλοποιήσεων των ΗΠΑ, είναι μια Βρετανική αποικία, της οποίας το νομικό πλαίσιο βασίζεται στο αγγλικό νομικό σύστημα, με τοπικά νομοθετήματα, που έχουν εκσυγχρονίσει και τροποποιήσει το αγγλικό εθιμικό δίκαιο, κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να ταιριάζει με ένα IOFC και με το τοπικό επιχειρηματικό περιβάλλον. Η επίσημη γλώσσα είναι τα αγγλικά και το νόμισμά τους είναι το δολάριο των Νήσων Κέυμαν.

Η ανάπτυξη των Νησιών Κέυμαν, ως IOFC, έχει οδηγήσει στη δημιουργία ενός σύνθετου επιχειρηματικού περιβάλλοντος με υπηρεσίες που συμπεριλαμβάνουν τράπεζες, δικηγόρους, λογιστές, διευθυντές ασφάλισης κι όλες τις κανονικές υποστηρικτικές διευκολύνσεις (πχ προμηθευτές Η/Υ, ταχυμεταφορές κ.α.). Χονδρικά, 400 τράπεζες κι εταιρείες καταπιστευμάτων, είναι εγγεγραμμένες στους Νήσους Κέυμαν, συμπεριλαμβάνοντας τις περισσότερες από τις 50 μεγαλύτερες τράπεζες του κόσμου. Περίπου 70 τράπεζες διατηρούν την έδρα τους εκεί, ενώ οι υπόλοιπες εκπροσωπούνται στα Νησιά, από ένα υποκατάστημα τραπεζής πρώτης κατηγορίας. Οι καθημερινές τραπεζικές ανάγκες της επιχειρηματικής κοινωνίας, καλύπτονται από 7 τράπεζες, που ασχολούνται με λιανική τραπεζική, οι οποίες λειτουργούν με κοινό σύστημα συμψηφισμού.

Εν συνεχεία, ο νόμος που αφορά το απόρρητο, όπως αναμορφώθηκε το 1995, κωδικοποιεί τις υποχρεώσεις του επαγγελματικού απορρήτου, όπως στο αγγλικό δίκαιο, δίνοντας δυνατότητα αποκάλυψης εμπιστευτικών πληροφοριών, σε ορισμένες περιπτώσεις. Σύμφωνα με τις ρυθμίσεις της νομοθεσίας περί νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, περιλαμβάνεται η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, η εξακρίβωση των στοιχείων ηλεκτρονικών μεταφορών χρηματικών ποσών, καθώς και η τήρηση-φύλαξη των σχετικών αρχείων των συναλλαγών. Τα μέτρα αντιμετώπισης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, εφαρμόζονται σε όλα τα πιστωτικά και χρηματοοικονομικά ιδρύματα, καθώς και σε φυσικά

πρόσωπα, όπως δικηγόροι, λογιστές, μεσίτες ακινήτων, που εμπλέκονται σε χρηματοοικονομικές διεργασίες. Η νομοθεσία επιπλέον απαιτεί οι σύμβουλοι να αναφέρουν στις αρμόδιες αρχές, όποιους πελάτες υποπτεύονται ως πιθανούς εμπλεκόμενους σε εγκληματικές ενέργειες. Σαν ποινικό αδίκημα, θεωρείται ακόμα για ένα πιστωτικό ίδρυμα, να παραλείψει να δηλώσει στην Χρηματοοικονομική Αρχή των Νήσων Κέυμαν, εάν περιήλθε εις γνώση του, ή εάν έστω και μόνο υποπτεύεται, θέμα ξεπλύματος χρήματος. Τέλος, ο νόμος περί τελωνείων και δασμών, απαιτεί την αναφορά προς τις αρμόδιες αρχές, κάθε κίνησης μετρητών μέσα στην επικράτεια των Νήσων Κέυμαν, για ποσά άνω των 18,000 δολαρίων ΗΠΑ.

➤ ✗ Jersey (Τζέρσευ): Το Τζέρσευ, είναι μια αυτόνομη κτήση του στέμματος του Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία θεωρείται από όλες τις κτήσεις, η πιο διεθνής και είναι γνωστή για το ισχυρό τραπεζικό της σύστημα και διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, καθώς και για το μεγάλο αριθμό δικηγόρων, λογιστών, χρηματιστών και εταιρειών συμβούλων της. Το δίκαιο του Τζέρσευ στηρίζεται στο νομικό σύστημα της Νορμανδίας, σχετικά με θέματα περιουσίας, υποθηκών και διαδοχής. Η αγγλική νομοθεσία έχει επηρεάσει σημαντικά τη νομοθεσία του νησιού. Το Βασιλικό Αγγλικό Δικαστήριο έχει αναλάβει τη διαχείριση του αστικού και ποινικού δικαίου του Τζέρσευ. Επίσημες γλώσσες είναι τα αγγλικά και τα γαλλικά και νόμισμα η αγγλική λίρα.

Ο χρηματοοικονομικός τομέας είναι εκείνος που συνεισφέρει το μεγαλύτερο ποσοστό στο μικτό εθνικό εισόδημα του νησιού. Η κυβέρνησή του επεδίωξε διαχρονικά χαμηλή φορολογία, περίπου 20% για τους κατοίκους, σε συνδυασμό με συνετή οικονομική πολιτική, με αποτέλεσμα να έχει συνεχώς ταμειακά πλεονάσματα για αρκετά χρόνια και ελάχιστο δημόσιο χρέος. Παράλληλα, οι τράπεζες και τα άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, λειτουργούν κάτω από αυστηρούς περιορισμούς και οι άδειες χορηγούνται κυρίως σε γνωστά ιδρύματα, που είτε διευρύνουν την ακτίνα των υπηρεσιών τους στο νησί, ή καλύπτουν νέες γεωγραφικές περιοχές.

Σχετικά με το απόρρητο, στο Τζέρσευ παρέχονται υπηρεσίες αντιπροσώπευσης. Έτσι λοιπόν, εάν ζητηθούν τα ονόματα των τελικών δικαιούχων μιας εταιρείας του Τζέρσευ, δεν εμφανίζονται στο μητρώο των εταιρειών. Συνήθως, υπογράφεται το συμφωνητικό μεταξύ των συμβούλων και

των πελατών τους, όπου ο σύμβουλος έχει νομική ευθύνη να τηρεί το απόρρητο για το πελάτη του, εκτός και αν ο πελάτης παραβαίνει το νόμο. Οι συνθήκες αποφυγής διπλής φορολογίας με το Ηνωμένο Βασίλειο και το Guernsey, προβλέπουν την ανταλλαγή πληροφοριών, σε περιπτώσεις απάτης και φοροδιαφυγής. Αντίστοιχα, η επιτροπή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών έχει εκδώσει οδηγίες προς το χρηματοοικονομικό τομέα, κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Τέλος, οι τράπεζες στο Τζέρσευ, έχουν εθελοντικά υιοθετήσει την αρχή «γνώρισε τον πελάτη σου», όπως αυτό τίθεται από την επιτροπή της Βασιλείας, κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

➤ Luxembourg (Λουξεμβούργο): Το Λουξεμβούργο, ο Νο.2 ασφαλέστερος φορολογικός παράδεισος (πίσω από την Ελβετία), δημιουργήθηκε ως Μεγάλο Δουκάτο και ανεξάρτητο κράτος, εντός της Γερμανικής Ομοσπονδίας, με τη συνθήκη της Βιέννης, το 1815, προτού ανεξαρτητοποιηθεί το 1867. Το νομικό τους σύστημα βασίζεται στο Ναπολέοντειο κώδικα και είναι πλησιέστερο του βελγικού και γαλλικού νομικού συστήματος.. Το νόμισμα που χρησιμοποιείται είναι το ευρώ, ενώ αν και η γλώσσα που ομιλείται είναι τα Λουξεμβουργέζικα, τα αγγλικά, τα γαλλικά και τα γερμανικά, ομιλούνται ευρέως στους οικονομικούς και επιχειρηματικούς κύκλους. Τα γαλλικά είναι η γλώσσα του διοικητικού μηχανισμού, αλλά οι νόμοι είναι στα γερμανικά.

Την τελευταία δεκαετία, Το Λουξεμβούργο έχει μετατραπεί σε ένα από το μεγαλύτερα και σημαντικότερα οικονομικά κέντρα στο κόσμο. Συγκεκριμένα, η πρωτεύουσα του είναι δημοφιλής περιοχή για εταιρείες συμμετοχών κι επενδύσεων, όπου μπορούν να επανεπενδύουν τα κέρδη από ξένες χώρες. Κάποια κράτη-μέλη χρησιμοποιούν τις εταιρείες συμμετοχών για φόρους και σύνθετες ομιλικές δομές, που είναι απαραίτητες για να επωφεληθούν των φορολογικών ατελειών. Επιπρόσθετα, το Λουξεμβούργο είναι κέντρο διαπραγμάτευσης Ευρωομολόγων.

Εν συνεχεία, η κυβέρνησή τους έχει θέση σε εφαρμογή μια ενεργή πολιτική ενθάρρυνσης ξένων επενδύσεων. Κατ'επέκταση, προσφέρει μια σειρά επενδυτικών κινήτρων. Αναλυτικότερα, κίνητρα αφορολόγητων επενδύσεων παρέχονται σε βιομηχανικές εταιρείες, καθώς και σε εταιρείες

παροχής υπηρεσιών σοβαρού οικονομικού βάρους. Τα εν λόγω κίνητρα αφορούν μειωμένα επιτόκια για επιδοτούμενα δάνεια από εξειδικευμένους πιστωτικούς οργανισμούς για την απόκτηση υλικών ή άυλων περιουσιακών στοιχείων, για επενδύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος ή για το κόστος εκπαίδευσης του προσωπικού. Ακόμα παρέχονται κυβερνητικές εγγυήσεις, παροχές σε μετρητά, διαμεσολάβηση για την απόκτηση εξοπλισμού, βιομηχανικών δικαιωμάτων και κτιρίων.

Όσο αφορά την εμπιστευτικότητα, το τραπεζικό απόρρητο διέπεται από ειδική νομοθεσία. Σύμφωνα με τον Ποινικό Κώδικα, απαγορεύεται στους τραπεζικούς υπαλλήλους να αποκαλύπτουν οποιαδήποτε πληροφορία, σχετικά με τις υποθέσεις των πελατών τους. Υπάρχουν κυρίως δυο περιπτώσεις στις οποίες το τραπεζικό απόρρητο μπορεί να αρθεί: όταν ο τραπεζίτης καλείται ως μάρτυρας σε κάποια ποινική διαδικασία ή όταν πρόκειται για θάνατο μόνιμου κατοίκου του Λουξεμβούργου. Το τραπεζικό απόρρητο, συμπεριλήφθηκε στη νομοθεσία της χώρας, με την ρύθμιση της 24^{ης} Μαρτίου 1999. Τέλος, στη προσπάθεια θεσμοθέτησης διαδικασιών ενάντια στο ξέπλυμα βρώμικου χρήματος, με το Νόμο της 5^{ης} Απριλίου 1993, την Οδηγία 2001/97/EK και το Νόμο της 12^{ης} Νοεμβρίου 2004, επιβάλλεται στους τραπεζικούς υπαλλήλους να γνωρίζουν την ακριβή ταυτότητα των πελατών τους, αλλά και του τελικού αποδέκτη των χρημάτων ενός τραπεζικού λογαριασμού. Η προέλευση των συναλλαγών, οι οποίες ξεπερνούν τα 15.000 ευρώ, πρέπει να ελέγχεται και να αναφέρεται σε περίπτωση που θεωρείται ύποπτη.

- Mauritius (Μορίσιους): Η νήσος Μορίσιους, γεωγραφικά βρίσκεται στον Ινδικό Ωκεανό, 800 χιλιόμετρα περίπου της Μαγαδασκάρης. Το πολίτευμα της είναι δημοκρατία, με εκλογές κάθε 5 χρόνια. Επίσημη γλώσσα είναι τα αγγλικά, ενώ χρησιμοποιούνται και τα γαλλικά. Το νόμισμά της είναι το Rupee (Rs). Η οικονομία της βασίζεται κυρίως στο τουρισμό, ενώ παράλληλα μεγάλη σημασία έχει και η λειτουργία offshore εταιρειών. Το επιχειρηματικό της κλίμα μπορεί να χαρακτηριστεί ως μια πλατφόρμα οικονομικών υπηρεσιών των Αφρικανικών κρατών, με υψηλό επίπεδο επικοινωνίας και ενδιαφέρουσες προκλήσεις σε διεθνείς επιχειρηματίες. Χρησιμοποιείται για εσωτερικές κι εξωτερικές επενδύσεις από Ασιατικές, Ευρωπαϊκές κι Αφρικανικές χώρες επίσης, καθώς έχει τις

απαραίτητες νομικές και εμπορικές υποδομές που είναι αναγκαίες για την ανάπτυξη ενός διεθνούς δικτύου. Τέλος, η νήσος Μορίσιους, έχει υπογράψει συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας με 33 χώρες στην Ασία, Ευρώπη κι Αφρική και ανήκει στη λίστα του Ο.Ο.Σ.Α., με τις δικαιοδοσίες που έχουν υιοθετήσει τα διεθνή πρότυπα φορολογίας και διαφάνειας.

- Panama (Παναμάς): Ο Παναμάς είναι ένα σημαντικό διεθνές ναυτιλιακό κέντρο, όπου βρίσκεται στη Κεντρική Αμερική, ανάμεσα στη Κόστα-Ρίκα και την Κολομβία. Η Δημοκρατία του Παναμά είναι ένα ανεξάρτητο κράτος με δημοκρατική και αντιπροσωπευτική κυβέρνηση. Σχετικά με το νομικό τους σύστημα, ισχύει το Αστικό Δίκαιο, που βασίζεται στο Ρωμαϊκό Δίκαιο. Επίσημη γλώσσα είναι τα ισπανικά, αν και η πλειοψηφία ομιλεί την αγγλική. Το νόμισμά του είναι το Balboa, αλλά το δολάριο των ΗΠΑ είναι εκείνο που χρησιμοποιείται για τις συναλλαγές.

Η κυβέρνηση του, παραδοσιακά υποδέχεται ξένες επενδύσεις, ενώ παράλληλα προωθεί ένα εξαιρετικά ελκυστικό επενδυτικό περιβάλλον. Όσο αφορά τη δημιουργία κοινών επιχειρήσεων (joint ventures), δεν υπάρχουν απαιτήσεις, παρά μόνο οι δραστηριότητες που αφορούν το λιανικό εμπόριο, να διεξάγονται αποκλειστικά από κατοίκους του Παναμά. Μερικά από τα οφέλη και κίνητρα που παρέχονται στο Παναμά είναι: 1) Δεν υπάρχει κεντρική τράπεζα, η οποία να θέτει νομισματικούς περιορισμούς ή συναλλαγματικούς ελέγχους. 2) Δεν είναι υποχρεωτική η καταχώρηση του μετοχικού κεφαλαίου σε ειδικό μητρώο 3) Δεν υπάρχουν φόροι ή περιορισμοί στα κεφάλαια που εισέρχονται στο Παναμά ή εξέρχονται από αυτόν 4) Δεν υπάρχει μηχανισμός ελέγχου του επαναπατρισμού των κεφαλαίων ή των εισοδημάτων 5) Το απόρρητο προστατεύεται πλήρως 6) Δεν υπάρχουν συναλλαγματικοί έλεγχοι.

Εν συνεχεία, ο νόμος περί τραπεζών εγγυάται το απόρρητο σε κάθε είδους τραπεζικές εργασίες. Εξαίρεση αποτελεί η διερεύνηση εγκληματικών πράξεων, όπου σε τέτοιες περιπτώσεις αίρεται το απόρρητο και οι χρηματοοικονομικοί οργανισμοί, όπως και οι επαγγελματίες, είναι υποχρεωμένοι να δώσουν τις απαιτούμενες πληροφορίες, σχετικά με τις υποθέσεις των πελατών τους. Σύμφωνα με το νόμο περί τραπεζών του 1998, οι τράπεζες είναι υποχρεωμένες να δίνουν την ταυτότητα του πελάτη, καθώς και το είδος των συναλλαγών, στο Ανώτατο Εποπτικό Όργανο των

τραπεζών, όπου τα στοιχεία αυτά υπόκεινται στην έρευνα του Ανώτατου Εποπτικού Οργάνου.

Τέλος, λόγω της φήμης της χώρας για ξέπλυμα χρήματος από ναρκωτικά, κυρίως την εποχή του Manuel Antonio Noriega Moreno¹¹, αλλά και στη προσπάθεια της να αποτινάξει τη φήμη της ως φορολογικός παράδεισος, υπογράφει πλέον συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολόγησης, μόνο με χώρες του Ο.Ο.Σ.Α. και από το 2011, υπέγραψε συμφωνία με τις ΗΠΑ για την ανταλλαγή οικονομικών δεδομένων, ενώ παράλληλα το Ανώτατο Δικαστήριο του Παναμά, έχει λάβει απόφαση για την παροχή στοιχείων, σε υποθέσεις ξεπλύματος χρήματος και διακίνησης ναρκωτικών.

- Switzerland (Ελβετία): Η Ελβετία, πολλές φορές χαρακτηρίζεται ως φορολογικός παράδεισος, εξαιτίας των χαμηλών ποσοστών φορολογίας, της πολιτικής της σταθερότητας, αλλά και των διάφορων φορολογικών εξαιρέσεων ή μειώσεων, που προσφέρονται στις ελβετικές επιχειρήσεις, που διεξάγουν δραστηριότητες στο εξωτερικό, ή στους ξένους επενδυτές που κατοικούν στη χώρα.

Το πολίτευμά της είναι ομοσπονδιακή Δημοκρατία, από το 1848, αποτελούμενη από 26 καντόνια. Το Κογκρέσο της Βιέννης, αναγνώρισε το 1815 την ουδετερότητα της Ελβετίας και από τότε διατηρεί πολιτική ουδετερότητας και συνεργασίας με όλα τα κράτη. Το νομικό της σύστημα βασίζεται στο Γερμανικό δίκαιο, στο Ρωμαϊκό δίκαιο και στον Ελβετικό νόμο. Επίσημες γλώσσες είναι τα γερμανικά, τα γαλλικά και τα ιταλικά. Νόμισμα έχουν το Ελβετικό Φράγκο.

Η Ελβετία έχει ισχυρή και σταθερή οικονομία, με χαμηλή ανεργία και ένα από τα από τα υψηλότερα κατά κεφαλήν εισοδήματα στο κόσμο. Ταυτόχρονα, έχει εναρμονίσει την οικονομική της πολιτική με εκείνη της Ε.Ε., ώστε να ενισχύσει τη διεθνή ανταγωνιστικότητά της. Επίσης, το γεγονός ότι έχει διατηρήσει, έως ένα βαθμό το τραπεζικό απόρρητο και το νόμισμά της έχει πετύχει μακροχρόνια σταθερότητα, την κάνει ελκυστική επιλογή για τους επενδυτές. Για όλους τους παραπάνω λόγους, η Ελβετία ανήκει ανάμεσα στα πιο ισχυρά χρηματοοικονομικά κέντρα παγκοσμίως, με υψηλό επίπεδο υπηρεσιών στο τραπεζικό, χρηματοοικονομικό,

¹¹ http://www.encyclopedia.com/topic/Manuel_Noriega.aspx

επιχειρηματικό και φορολογικό τομέα. Επιπλέον, είναι γνωστή για τη βαριά της βιομηχανία (μηχανές, μηχανολογικό εξοπλισμό) και τη βιομηχανία ειδών ακριβείας (κατασκευή μηχανών και ρολογιών υψηλής τεχνολογίας).

Τέλος, η Ελβετία φημίζεται για την οικονομική και πολιτική της σταθερότητα, το σκληρό της νόμισμα, το καλά οργανωμένο νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο. Το σημαντικότερο όμως ανταγωνιστικό πλεονέκτημά της, είναι το τραπεζικό απόρρητο. Στην Ελβετία (το απόρρητο) προστατεύεται, τόσο από τη ποινική, όσο και από την εμπορική νομοθεσία. Οι τράπεζες υποχρεούνται από το νόμο, να ενημερώνουν το πελάτη τους, σε περιπτώσεις που απαιτείται η άρση του τραπεζικού απορρήτου. Συγκεκριμένα, το απόρρητο αίρεται σε περιπτώσεις νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η φοροδιαφυγή στην Ελβετία δεν θεωρείται κακούργημα, οπότε δεν αίρεται το τραπεζικό απόρρητο από τις φορολογικές αρχές, για θέματα επιβολής φόρου ή φοροδιαφυγής. Αντίθετα οι ψευδείς οικονομικές καταστάσεις και η παραποίηση εγγράφων θεωρούνται κακούργηματα. Η Ελβετία εκεί ανταποκρίνεται συνήθως σε ερωτήματα αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής τέτοιου τύπου αρμόδιων αρχών άλλων χωρών.

2.4 ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

Το σημαντικότερο πρόβλημα που παρουσιάζει ο φορολογικός σχεδιασμός, είναι η έλλειψη ευκαμψίας. Σε περίπτωση που οι συναλλαγές μεταξύ της μητρικής εταιρείας με τη θυγατρική, πραγματοποιούνταν άμεσα, τότε το εισόδημα θα φορολογούταν εις διπλούν. Γενικά, οι παρακρατούμενοι φόροι, μαζί με τις στρεβλώσεις που εμφανίζονται ανάμεσα στα φορολογικά καθεστάτα, έχουν σαν αποτέλεσμα ένα φορολογικό βάρος, υψηλότερο, σε σχέση με εκείνο που επιβάλλεται από τις διαφορετικές δικαιοδοσίες. Αυτή η δυσκολία λαμβάνει χώρα αρκετά συχνά, ειδικά κατά τη μεταφορά κερδών, πίσω στη μητρική εταιρεία.

Η εισαγωγή ενός IOFC μεταξύ της μητρικής και της θυγατρικής, δίνει τη δυνατότητα, η επένδυση να μπορεί να φεύγει από τη μητρική με μία μορφή, κατευθυνόμενη μέσω του IOFC, καταλήγοντας στην θυγατρική με μία τελείως διαφορετική μορφή. Εναλλακτικά, το εισόδημα μπορεί να φύγει από τη θυγατρική και να παραμείνει στο IOFC. Τα διεθνή υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα, συνήθως

χρησιμοποιούνται για να αποσπάσουν κέρδη, από τις ξένες θυγατρικές, σε μια μορφή, η οποία να είναι φορολογικά εκπιπτόμενη από τη πλευρά της θυγατρικής και όχι φορολογητέα, γιατί το φορολογικό καθεστώς του IOFC που επιλέχθηκε, εξυπηρετεί ακριβώς αυτό το σκοπό. Σαν αποτέλεσμα, οι φορολογικές υποχρεώσεις στη δικαιοδοσία της θυγατρικής, που λειτουργεί σε τρίτη χώρα, είναι σημαντικά μειωμένες, χωρίς να συνεπάγεται οποιαδήποτε αύξηση στις φορολογικές υποχρεώσεις της μητρικής. Το κέρδος που μεταφέρεται στην offshore εταιρεία, η οποία εδρεύει στο διεθνές υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο, μπορεί να διατηρηθεί σε αυτή ή να επαναπατριστεί στη μητρική, σε μια μορφή που δεν φορολογείται στο καθεστώς της.

Ταυτόχρονα, τα διεθνή υπεράκτια κέντρα, για την αποφυγή της υψηλής φορολογίας, χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με υφιστάμενες διμερείς συμφωνίες, γνωστές ως «treaty shopping», κυρίως όταν υψηλότεροι συντελεστές παρακρατούμενων φόρων εμποδίζουν τις απευθείας συναλλαγές μεταξύ μητρικής και θυγατρικής. Σε αυτές τις συνθήκες, οι συναλλαγές δρομολογούνται μέσω μιας ή περισσότερων νομοθετικών δικαιοδοσιών, μια από τις οποίες είναι IOFC.

Γενικά, μια εταιρεία που ιδρύεται στη δικαιοδοσία ενός διεθνούς υπεράκτιου χρηματοοικονομικού κέντρου και ανήκει σε κατοίκους εκτός της δικαιοδοσίας αυτής και η οποία έχει εισόδημα από πηγές εκτός αυτής, θα πληροί τις προϋποθέσεις για ειδική μεταχείριση, όσο αφορά τη φορολογία αλλά και τη δομή της. Αν και πολλά IOFC δεν επιτρέπουν σε μη κατοίκους να ιδρύσουν offshore εταιρείες στη δικαιοδοσία τους, παρά μόνο σε ξένες εταιρείες, άλλα κέντρα διευκολύνουν την ίδρυση εταιρειών από μη εγκατεστημένους ιδιώτες σε εκείνα. Τέτοιες εταιρείες τυπικά υπόκεινται σε ελάχιστο έλεγχο και παροχή πληροφόρησης προς το υπεράκτιο κέντρο, το οποίο ενδεχομένως δεν τις θεωρεί εγκατεστημένες, για λόγους φορολόγησης, εκτός από την ένταξή τους στη δικαιοδοσία του. Έτσι λοιπόν, ο τύπος εγκατάστασης τέτοιων εταιρειών «βαλίτσας» μπορεί ανά πάσα στιγμή να αλλάξει, με το διορισμό διευθυντών σε άλλη κατάλληλη δικαιοδοσία.

Εν κατακλείδι, συνοψίζοντας τις δυνατότητες που προσφέρονται από τα διεθνή υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα, στις εταιρείες που πληρούν τις προαναφερόμενες προδιαγραφές, εντοπίζουμε τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα των IOFC¹²:

¹² <http://www.ifcreview.com>

- ❖ Υπερβολικά χαμηλοί φορολογικοί συντελεστές στο εισόδημα, που προέρχεται εκτός χώρας, και στα κέρδη κεφαλαίου.
- ❖ Απαλλαγή από τοπικούς φόρους.
- ❖ Απαλλαγή από συναλλαγματικούς περιορισμούς.
- ❖ Ειδικά προσύμφωνα ή συμφωνίες με άλλες χώρες, μη IOFC.
- ❖ Απαλλαγή από περιορισμούς στο δείκτη χρέος/καθαρή περιουσία.
- ❖ Εμπιστευτικότητα για την ιδιοκτησία των μετόχων και των μεριδίων.
- ❖ Δυνατότητα μεταφοράς της έδρας της εταιρείας εντός ή εκτός της δικαιοδοσίας του IOFC.
- ❖ Δυνατότητα των μετόχων και των εταίρων, να διατηρούν τις μετοχές τους είτε ονομαστικά ή ανώνυμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα κράτη, κατά την άσκηση της φορολογικής τους εξουσίας, στηρίζονται σε δυο βασικά κριτήρια: της πηγής του εισοδήματος και της κατοικίας. Με αυτή τη λογική, οι κάτοικοι ενός κράτους, φυσικά και νομικά πρόσωπα, φορολογούνται για τα εισοδήματα που αποκτούν, εντός κι εκτός των εδαφών του (κριτήριο κατοικίας). Αντίστοιχα, το κράτος μπορεί να φορολογήσει το εισόδημα που αποκτήθηκε από αλλοδαπό πρόσωπο, εντός των εδαφών του (κριτήριο πηγής).

Στη περίπτωση όπου ένα εισόδημα, το οποίο αποκτάται σε μια χρονική περίοδο, φορολογείται ταυτόχρονα και από τα δυο κράτη (το ένα με βάση το κριτήριο της κατοικίας και το άλλο με βάση το κριτήριο της πηγής), τότε εμφανίζεται το φαινόμενο της διπλής φορολογίας σε διεθνές επίπεδο. Η μορφή αυτή λέγεται νομική διπλή φορολογία. Μια άλλη μορφή είναι η οικονομική διπλή φορολογία. Ο όρος αυτός περιγράφει το φαινόμενο, κατά το οποίο, ένα εισόδημα της ίδιας χρονικής περιόδου, φορολογείται σε δύο διαφορετικά κράτη, στα χέρια διαφορετικών προσώπων.

Για την αντιμετώπιση αυτών των φαινομένων, υπάρχουν μέτρα που λαμβάνονται μονομερώς από κάθε χώρα ξεχωριστά, αλλά και διμερώς (η πολυμερώς) δηλαδή συμφωνίες μεταξύ κρατών.

Τα μέτρα που λαμβάνουν οι χώρες μονομερώς, με διατάξεις της εσωτερικής νομοθεσίας τους, αποσκοπούν στην εξάλειψη ή στο περιορισμό της διπλής φορολογίας. Οι 4 μέθοδοι που επικρατούν είναι οι παρακάτω:

- 1) **Η μέθοδος της πλήρους εξαίρεσης του εισοδήματος που προκύπτει από αλλοδαπή (full exemption method):** Το κράτος κατοικίας, εξαιρεί από τη φορολογία, το εισόδημα που έχει αποκτηθεί στην αλλοδαπή. Σαν αποτέλεσμα, η φορολογία εξαλείφεται πλήρως.
- 2) **Η μέθοδος της εξαίρεσης του εισοδήματος που προκύπτει από αλλοδαπή με προοδευτικότητα (exemption with progression method):** Το κράτος κατοικίας, αν και εξαιρεί από τη φορολογία, το εισόδημα που έχει αποκτηθεί στην αλλοδαπή, παρόλο αυτά, ο δικαιούχος έχει την υποχρέωση να συμπεριλάβει το συγκεκριμένο εισόδημα στη φορολογική δήλωση, ώστε να προσδιορισθεί σε υψηλότερο επίπεδο ο φορολογικός

συντελεστής, βάσει του οποίου θα φορολογηθούν τα λοιπά εισοδήματά του, εκτός του εξαιρούμενου.

- 3) **Η μέθοδος της πλήρους πίστωσης του φόρου που έχει καταβληθεί στην αλλοδαπή (full credit method):** Το κράτος κατοικία, κατά τον υπολογισμό του φόρου που οφείλει ένας φορολογούμενος, παρέχει ως πίστωση, ολόκληρο το ποσό του φόρου που έχει καταβληθεί στην αλλοδαπή.
- 4) **Η μέθοδος της συνήθους πίστωσης του φόρου που έχει καταβληθεί στην αλλοδαπή (ordinary credit method):** Το κράτος κατοικία, κατά τον υπολογισμό του φόρου που οφείλει ένας φορολογούμενος, παρέχει ως πίστωση, το ποσό του φόρου που έχει καταβληθεί στην αλλοδαπή, αλλά μέχρι του ποσού του φόρου που αντιστοιχεί στο εισόδημα, που έχει αποκτηθεί στην αλλοδαπή.

Βέβαια, αυτές οι μέθοδοι καλύπτουν μόνο την μια χώρα, χωρίς εκείνη να έχει καμία εγγύηση ότι και οι άλλες θα ακολουθήσουν παρόμοια πορεία. Για αυτό το λόγο, τα κράτη προκειμένου να εξασφαλίσουν την εξάλειψη της διπλής φορολογίας σε διεθνές επίπεδο, υπογράφουν μεταξύ τους συμφωνίες, στις οποίες περιέχονται σχετικές διατάξεις.

Οι συμφωνίες μεταξύ δύο κρατών, με σκοπό να περιορίσουν τη φορολογία σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, τα οποία ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα και στα δύο κράτη, ονομάζονται συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας (double taxation treaties).

Ο λόγος αναφοράς των συμβάσεων αυτών στην εργασία γίνεται καθώς, η ύπαρξη όπως και το περιεχόμενό τους, παίζουν καθοριστικό ρόλο στην επιλογή των δικαιοδοσιών από τις επιχειρήσεις, όσον αφορά το φορολογικό τους σχεδιασμό (των επιχειρήσεων). Παράλληλα, σημαντικό κριτήριο για την αξιολόγηση της επιλεγόμενης δικαιοδοσίας, είναι το πόσες συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας έχει υπογράψει με άλλες χώρες.

Πολλές χώρες έχουν συνάψει φορολογικές συμβάσεις με άλλες χώρες, για την αποφυγή ή τον μετριασμό της διπλής φορολογίας. Εκτός από τις διμερείς συμβάσεις, υπάρχουν κιόλας και οι πολυμερείς (συμβάσεις). Για παράδειγμα, οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι συμβαλλόμενα μέρη σε μια πολυμερή σύμβαση, αναφορικά με τους φόρους προστιθέμενης αξίας, υπό την αιγίδα της ΕΕ, ενώ μια κοινή συνθήκη για την αμοιβαία διοικητική συνδρομή του Συμβουλίου της Ευρώπης

και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, είναι ανοικτή σε όλες τις χώρες.

Οι στόχοι και οι σκοποί αυτών των συμβάσεων, μπορεί να διαφέρουν μεταξύ τους, αφού η κάθε χώρα έχει τις δικές τις συνθήκες. Παρόλο αυτά, οι συμβάσεις στηρίζονται σε ορισμένες βασικές αρχές¹³:

- Ο καθορισμός των φόρων που καλύπτονται από τη σύμβαση, καθώς και ποιοι κάτοικοι πληρούν τα κριτήρια για ειδικά προνόμια.
- Η μείωση του φόρου του παρακρατείται από τους τόκους, τα μερίσματα και τα δικαιώματα, που πληρώνει ο κάτοικος μιας χώρας, στο κάτοικο της άλλης.
- Ο περιορισμός του φόρου μια χώρας, στο εισόδημα μιας επιχείρησης που ανήκει σε κάτοικο της άλλης, λόγω της μόνιμης εγκατάστασής του στην πρώτη (χώρα).
- Ο προσδιορισμός περιστάσεων (ανάλυση περιπτώσεων), με βάση των οποίων καθορίζεται ποιο εισόδημα, κατοίκου μιας χώρας, θα φορολογηθεί σε μια άλλη χώρα, συμπεριλαμβανομένων των μισθών, συντάξεων, αμοιβή από ελεύθερη απασχόληση κτλ.
- Παροχή εξαιρέσεων για συγκεκριμένους τύπους οργανισμών και ατόμων.
- Παροχή διαδικαστικών πλαισίων, για διαχείριση διαφορών.

Συνοπτικά, ο λόγος για τη σύναψη μιας τέτοιας σύμβασης, είναι η μείωση της διπλής φορολογίας, ο κατακερματισμός της φοροδιαφυγής και η ενίσχυση του διεθνούς εμπορίου. Είναι γενικά αποδεκτό ότι οι συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας δημιουργούν σιγουριά και βεβαιότητα, τόσο στις φορολογικές αρχές, όσο και στους φορολογούμενους.

Κυβερνήσεις, όπως και οργανισμοί, χρησιμοποιούν προϋπάρχοντα μοντέλα συμβάσεων σαν αφετηρία. Οι συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας συνήθως ακολουθούν το μοντέλο του Ο.Ο.Σ.Α., για τις ανεπτυγμένες χώρες. Εναλλακτικά, υπάρχει το μοντέλο των Ηνωμένων Εθνών, για τις αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς και το μοντέλο των Ηνωμένων Πολιτειών, για συμβάσεις που διαπραγματεύονται από τις ΗΠΑ. Στην εργασία θα γίνει ανάλυση των συμβάσεων με βάση το μοντέλο του Ο.Ο.Σ.Α., όχι μόνο διότι η Ελλάδα ανήκει εκεί, αλλά επειδή η Ελλάδα και η Κύπρος συγκαταλέγονται στο σύνολο των ανεπτυγμένων χωρών που υποστηρίζουν τις αρχές

¹³ <http://www.taxguideforstudents.org.uk/types-of-student/international-students/residence-and-domicile/what-is-a-double-taxation-agreement>

της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας και της οικονομίας της ελεύθερης αγοράς (βασικές αρχές του Ο.Ο.Σ.Α.).

3.2 ΜΟΝΤΕΛΟ Ο.Ο.Σ.Α.¹⁴

Το μοντέλο του Ο.Ο.Σ.Α. χωρίζεται σε διάφορα κεφάλαια, μέσα στα οποία αναλύονται 1) ποιοι άνθρωποι και ποιοι φόροι καλύπτονται από μια σύμβαση, 2) τους καθοριστικούς ορισμούς της συνθήκης, 3) την φορολογία εισοδήματος, 4) την φορολογία του κεφαλαίου, κ.ο.κ.

3.2.1 ΠΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Μια σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας θα έχει εφαρμογή μόνο για τα άτομα που είναι κάτοικοι του ενός από των δύο ή και των δύο συμβαλλόμενων κρατών.

Αντίστοιχα, οι φόροι που καλύπτονται από τη σύμβαση, είναι οι φόροι εισοδήματος και κεφαλαίου που επιβάλλονται από την συμβαλλόμενη χώρα, ασχέτως από τον τρόπο που εισπράττονται. Ως φόροι εισοδήματος και κεφαλαίου θα θεωρούνται όλοι οι φόροι που επιβάλλονται στο συνολικό εισόδημα, στο συνολικό κεφάλαιο, ή σε στοιχεία εισοδήματος ή κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένων των κερδών από εκποίηση κινητής ή ακίνητης περιουσίας, φόροι πάνω στο σύνολο των μισθών ή ημερομισθίων που καταβάλλονται από επιχειρήσεις, καθώς και από φόρους υπεραξίας.

3.2.2 ΟΡΙΣΜΟΙ

- Ως άτομο (person) θα αναφερόμαστε σε έναν άνθρωπο ή μια εταιρεία.
- Ως εταιρεία (company) θα εννοούμε κάθε εταιρική οντότητα ή κάθε οντότητα, η οποία αντιμετωπίζεται σαν εταιρική οντότητα, για φορολογικούς λόγους.
- Ως επιχείρηση (enterprise) θα καλούμε κάθε διένεξη οποιασδήποτε επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Ο όρος επιχείρηση ενός συμβαλλόμενου κράτους (enterprise of a contracting state) θα χρησιμοποιείται για να περιγράψει την επιχειρηματική δραστηριότητα ενός κατοίκου ενός συμβαλλόμενου κράτους.
- Με τον όρο διεθνείς μεταφορές (international traffic) θα εννοούμε κάθε μεταφορά με πλοίο ή αεροσκάφος, που ελέγχεται από μια επιχείρηση, έχοντας την έδρα της διοίκησής του σε ένα συμβαλλόμενο κράτος, εκτός

¹⁴ OECD's model for the double taxation agreements: <http://www.oecd.org/ctp/treaties/2014-model-tax-convention-articles.pdf>

αν το πλοίο ή το αεροσκάφος λειτουργεί αποκλειστικά μεταξύ περιοχών του άλλου συμβαλλόμενου κράτους.

- Η αρμόδια αρχή (competent authority) για τις δύο χώρες, ορίζεται ξεχωριστά από την κάθε μία, όπως επιθυμεί.
- Με τον όρο εθνικός (national), σε σχέση με ένα συμβαλλόμενο κράτος, περιγράφουμε τον καθένα που κατέχει την εθνικότητα ή την υπηκοότητα του συγκεκριμένου κράτους, καθώς και το κάθε νόμιμο άτομο, συνεταιρισμό ή ένωση, που αντλεί αυτή την ιδιότητα από τους νόμους του συμβαλλόμενου κράτους.
- Ο όρος επιχειρηματική δραστηριότητα (business) θα περιέχει την εκτέλεση των επαγγελματικών υπηρεσιών και άλλων δραστηριοτήτων ανεξαρτήτου χαρακτήρα.

Στη συνέχεια, δίνεται ιδιαίτερη σημασία στην ανάλυση των όρων κάτοικος και μόνιμης εγκατάστασης.

Με βάση τη σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας, σαν κάτοικος ενός συμβαλλόμενου κράτους, θα ορίζουμε κάθε άτομο, το οποίο με βάση το νόμο του αντίστοιχου κράτους, υπόκειται σε φορολογία, λόγω της κατοικίας ή της διαμονής ή του τόπου διοίκησής του ή οποιοδήποτε κριτήριο παρόμοιας φύσεως. Ο όρος αυτός όμως, δεν περιλαμβάνει τα άτομα, που υπόκεινται σε φορολογία στη συμβαλλόμενη χώρα, μόνο με βάση το εισόδημα από πηγές του κράτους ή του κεφαλαίου που απλά βρίσκεται εκεί.

Αν τώρα, για τους παραπάνω λόγους, ένα άτομο θεωρείται ως κάτοικος και των δύο συμβαλλόμενων κρατών, τότε η θέση του θα καθοριστεί από τα εξής κριτήρια:

- Θα θεωρηθεί ως κάτοικος μόνο της χώρας, στην οποία έχει μόνιμη κατοικία, διαθέσιμη σε εκείνον. Εάν, έχει και στις δύο χώρες, τότε θα θεωρηθεί κάτοικος σε αυτή που τα προσωπικά και οικονομικά του συμφέροντα, είναι πιο σημαντικά (κέντρο ζωτικών συμφερόντων)
- Σε περίπτωση που δεν έχει μόνιμη κατοικία ή το κέντρο ζωτικών συμφερόντων του δεν μπορεί να προσδιορισθεί, τότε θα οριστεί κάτοικος στη χώρα όπου διαμένει συχνότερα.
- Εάν διαμένει συχνά και στις δυο χώρες ή σε καμία από τις δυο, τότε ως κάτοικος θα θεωρηθεί στη χώρα, της οποίας έχει την εθνικότητα.
- Αν τώρα έχει την εθνικότητα και των δύο η κανενός, τότε οι αρμόδιες αρχές των συμβαλλόμενων κρατών, θα λύσουν το θέμα με κοινή συμφωνία

Φυσικά αν το άτομο στο οποίο αναφερόμαστε, δεν είναι άνθρωπος αλλά είναι εταιρεία, και θεωρείται κάτοικος και στις δύο χώρες, τότε θα θεωρηθεί ως κάτοικος στην χώρα όπου έχει την διοίκησή της.

Όσο αφορά τώρα την μόνιμη εγκατάσταση. Με βάση τη σύμβαση των συμβαλλόμενων κρατών, μόνιμη εγκατάσταση θα θεωρείται μια σταθερή τοποθεσία επιχειρηματικής δραστηριότητας, στην οποία οι δραστηριότητες της επιχείρησης, θα διεξάγονται εξ ολοκλήρου ή μερικώς. Ο όρος μπορεί να χρησιμοποιηθεί για: την τοποθεσία διοίκησης, ένα παράρτημα, ένα γραφείο, ένα εργοστάσιο, ένα ορυχείο, ένα εργαστήριο κ.α. Μια τοποθεσία ενός κτηρίου ή κατασκευής, θα αποτελεί μόνιμη εγκατάσταση, αν και μόνο διατηρηθεί πάνω από 12 μήνες.

Επιπρόσθετα, όταν ένα άτομο, εξαιρούμενων των ανεξάρτητων πρακτόρων, ενεργεί εκ μέρους μιας επιχείρησης, έχοντας (και συχνά ασκώντας) μια αρχή σε μια συμβαλλόμενη χώρα, για να κλείνει συμβόλαια στο όνομα της επιχείρησης, αυτή η επιχείρηση θα θεωρείται πως έχει μόνιμη εγκατάσταση σε αυτή τη χώρα. Αντίθετα, μια επιχείρηση δεν θα θεωρείται ότι έχει μόνιμη εγκατάσταση σε μια συμβαλλόμενη χώρα, μόνο και μόνο επειδή διεξάγει τις δραστηριότητές της, μέσω ενός μεσίτη ή ενός οποιοδήποτε ανεξάρτητου πράκτορα, ο οποίος ενεργεί μέσα στα συνήθη πλαίσια των δραστηριοτήτων του.

Τέλος, οποιοσδήποτε όρος δεν έχει οριστεί κατά την σύναψη της σύμβασης, θα έχει τη σημασία που του δίνεται με βάση το νόμο των συμβαλλόμενων κρατών, καθώς και την αντίστοιχη φορολογία.

3.2.3 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Οι κατηγορίες των εισοδημάτων, των οποίων η φορολογική μεταχείριση ρυθμίζεται από τις συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας, είναι οι ίδιες με εκείνες που αναλύονται στην εσωτερική νομοθεσία κάθε χώρας. Συγκεκριμένα:

- i. Εισόδημα από ακίνητη περιουσία
- ii. Επιχειρηματικά κέρδη
- iii. Εισόδημα από μεταφορές, αέρος και θαλάσσης
- iv. Συνδεόμενες επιχειρήσεις
- v. Μερίσματα
- vi. Τόκοι
- vii. Δικαιώματα
- viii. Εκποίηση περιουσιακών στοιχείων
- ix. Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες

- x. Αμοιβή συμβούλων
- xi. Αμοιβές καλλιτεχνών και αθλητών
- xii. Συντάξεις
- xiii. Εισόδημα δημόσιων υπηρεσιών
- xiv. Μαθητές
- xv. Άλλα εισοδήματα

Πρωτού συνεχίσουμε, πρέπει να επισημανθεί ότι οι ουσιαστικές διατάξεις των συμβάσεων αποφυγής διπλής φορολογίας, ρυθμίζουν τη φορολογική μεταχείριση των διαφόρων ειδών εισοδήματος και κατανέμουν το προς φορολογία δικαίωμα μεταξύ των δυο κρατών. Στη περίπτωση όπου ένα είδος εισοδήματος, φορολογείται και στις δυο χώρες, τότε χρησιμοποιείται η έκφραση «μπορεί να φορολογηθεί» (may be taxed). Το ρήμα «μπορεί» δεν έχει δυναμικό χαρακτήρα, αλλά παραχωρητικό. Αυτό σημαίνει πως το κράτος πηγής και το κράτος κατοικίας, έχουν το δικαίωμα να φορολογήσουν το υπό κρίση εισόδημα κι εφόσον το κάθε κράτος έχει θεσπίσει νόμους σχετικά με τη φορολογία αυτού του είδους εισοδήματος, το κράτος αυτό θα εφαρμόσει τους εν λόγω νόμους. Στη περίπτωση που ένα είδος εισοδήματος εφαρμόζεται μόνο στο ένα κράτος, το άλλο απέχει από τη φορολογία.

i) Εισόδημα από ακίνητη περιουσία

Το εισόδημα κάτοικου ενός συμβαλλόμενου κράτους, που προέρχεται από ακίνητη περιουσία (συμπεριλαμβανομένου της γεωργίας και της δασοκομίας), η οποία βρίσκεται στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος, μπορεί να φορολογηθεί στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος. Ο όρος ακίνητη περιουσία, θα έχει την έννοια με βάση τους νόμους του συμβαλλόμενου κράτους, στο οποίο τοποθετείται. Ο όρος πάραυτα θα περιέχει κάθε περιουσία παρεπόμενη της ακίνητης περιουσίας, οποιαδήποτε εργαλεία για κτηνοτροφία ή δασοκομία, δικαιώματα στα οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις του γενικού δικαίου για την έγγειο ιδιοκτησία, επικαρπία ακίνητης περιουσίας και δικαιώματα σε μεταβλητές ή σταθερές πληρωμές ως αντάλλαγμα για την εργασία της (γης), ή το δικαίωμα εκμετάλλευσης, μεταλλευτικών κοιτασμάτων, πηγών και άλλων φυσικών πόρων. Πλοία, πλοιάρια και αεροσκάφη δεν θεωρούνται ακίνητη περιουσία. Τέλος, πρέπει να επισημανθεί πως οι όροι αυτοί θα ισχύουν για εισοδήματα που προέρχονται από την άμεση χρήση της ακίνητης περιουσίας και μόνο όταν αυτή η περιουσία ανήκει σε μια επιχείρηση.

ii) Επιχειρηματικά κέρδη

Κέρδη μιας επιχείρησης ενός συμβαλλόμενου κράτους, θα είναι φορολογητέα μόνο στο συγκεκριμένο κράτος, εκτός και αν η επιχείρηση έχει επιχειρηματικές δραστηριότητες στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος, μέσω μιας μόνιμης εγκατάστασης σε αυτό. Εάν λοιπόν, η επιχείρηση διεξάγει δραστηριότητες, όπως προαναφέρθηκε, τότε το άλλο συμβαλλόμενο κράτος θα έχει το δικαίωμα να φορολογήσει τα κέρδη, που απόκτησε η επιχείρηση μέσω της μόνιμης εγκατάστασής της, στην δικαιοδοσία του.

iii) Εισόδημα από μεταφορές, αέρος και θαλάσσης

Τα κέρδη που προέρχονται από την εκμετάλλευση πλοίων και αεροσκαφών, σε διεθνείς μεταφορές, θα φορολογούνται μόνο στη συμβαλλόμενη χώρα, στην οποία η επιχείρηση έχει τη μόνιμη έδρα διοίκησής της. Σε περίπτωση τώρα που η μόνιμη έδρα της διοίκησης μιας μεταφορικής επιχείρησης, είναι πάνω στο ίδιο το σκάφος, τότε θα θεωρείται ότι τοποθετείται στη συμβαλλόμενη χώρα, στην οποία βρίσκεται το «λιμάνι» (home harbour) του πλοίου, ή εάν δεν υπάρχει τέτοιο λιμάνι, τότε στη συμβαλλόμενη χώρα, της οποίας έχει την υπηκοότητα.

iv) Συνδεόμενες επιχειρήσεις

Συνδεόμενες επιχειρήσεις θα θεωρούνται εκείνες όπου:

- μια επιχείρηση ενός συμβαλλόμενου κράτους συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στη διοίκηση, στον έλεγχο ή στο κεφάλαιο μιας επιχείρησης του άλλου συμβαλλόμενου κράτους, ή

- τα ίδια άτομα συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα στη διοίκηση, στον έλεγχο ή στο κεφάλαιο μιας επιχείρησης μιας συμβαλλόμενης χώρας και σε μια επιχείρηση της άλλης συμβαλλόμενης χώρας,

όπου σε κάθε περίπτωση, όροι εφαρμόζονται ή επιβάλλονται, μεταξύ των δύο επιχειρήσεων, στις μεταφορικές ή χρηματοοικονομικές τους σχέσεις, οι οποίοι (όροι) διαφέρουν από αυτούς που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων, ώστε τα κέρδη που προέρχονται από αυτές τις επιχειρήσεις, να μπορούν να φορολογηθούν αντίστοιχα από την κάθε χώρα.

v) Μερίσματα

Καταρχάς, ο όρος μέρισμα, με βάση το μοντέλο του Ο.Ο.Σ.Α., θα χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίζει το εισόδημα από μετοχές, ιδρυτικούς τίτλους ή άλλα δικαιώματα (όχι όμως απαιτήσεις από χρέη), καθώς και από συμμετοχή σε κέρδη, αλλά και εισόδημα από διάφορα εταιρικά δικαιώματα, τα οποία υπάγονται στην ίδια φορολογική αντιμετώπιση του εισοδήματος από μετοχές, σύμφωνα με τους νόμους

του κράτους, του οποίου η εταιρεία, που πραγματοποιεί την διανομή (του μερίσματος), είναι κάτοικος.

Τα μερίσματα λοιπόν, που πληρώνονται από μια εταιρεία, η οποία είναι κάτοικος ενός συμβαλλόμενου κράτους, σε ένα κάτοικο του άλλου συμβαλλόμενου κράτους, θα μπορούν να φορολογηθούν από το άλλο συμβαλλόμενο κράτος. Αν δηλαδή, μια Κυπριακή εταιρεία, πληρώνει μέρισμα, σε κάτοικο Ελλάδας, με βάση τη συμφωνία που έχουν υπογράψει οι δυο χώρες, το μέρισμα αυτό θα φορολογηθεί στην Ελλάδα, εάν η Ελλάδα το επιθυμεί.

Βέβαια, τα μερίσματα που πληρώνονται από μια εταιρεία, κάτοικος ενός συμβαλλόμενου κράτους, μπορούν να φορολογηθούν στην ίδια την χώρα σύμφωνα με τους νόμους της, αλλά αν ο δικαιούχος των μερισμάτων είναι κάτοικος του άλλου συμβαλλόμενου κράτους, ο φόρος όπου θα επιβάλλεται, δεν θα ξεπερνά το:

- ❖ 5% του ακαθάριστου ποσού των μερισμάτων, εάν ο δικαιούχος είναι εταιρεία (εκτός από συνεταιρισμό), η οποία κατέχει άμεσα τουλάχιστον το 25% του κεφαλαίου της εταιρείας που πληρώνει τα μερίσματα.
- ❖ 15% του ακαθάριστου ποσού των μερισμάτων, σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση.

Οι αρμόδιες αρχές των συμβαλλόμενων κρατών, θα πρέπει με κοινή συμφωνία να διευθετήσουν τον τρόπο εφαρμογής αυτών των περιορισμών.

vi) Τόκοι

Καταρχάς, ο όρος τόκος, με βάση το μοντέλο του Ο.Ο.Σ.Α., θα σημαίνει εισόδημα από χρεωστικούς τίτλους κάθε λογής και συγκεκριμένα εισόδημα από κρατικά χρεόγραφα, ομόλογα ή και χρεωστικά ομόλογα. Τα πρόστιμα για αργοπορημένη πληρωμή, δεν θα θεωρούνται τόκοι.

Οι τόκοι που προκύπτουν σε ένα συμβαλλόμενο κράτος και πληρώνονται σε κάτοικο του άλλου συμβαλλόμενου κράτους, θα μπορούν να φορολογηθούν στο άλλο κράτος. Οπότε για παράδειγμα, αν ένας Κύπριος, έχει αγοράσει ελληνικά ομόλογα, τότε οι τόκοι που θα εισπράξει θα μπορούν να φορολογηθούν στην Κύπρο.

Βέβαια, οι τόκοι που προκύπτουν σε μια συμβαλλόμενη χώρα, θα μπορούν επίσης να φορολογηθούν και στην ίδια. Αν όμως, ο δικαιούχος του τόκου, είναι κάτοικος της άλλης συμβαλλόμενης χώρας, ο φόρος δεν θα πρέπει να ξεπερνά το 10% του ακαθάριστου ποσού του τόκου. Ξανά κι εδώ, οι αρμόδιες αρχές των συμβαλλόμενων κρατών, θα πρέπει με κοινή συμφωνία να διευθετήσουν τον τρόπο εφαρμογής αυτού του περιορισμού.

Ο τόκος θα θεωρείται ότι προκύπτει σε μια συμβαλλόμενη χώρα, όπου ο αγοραστής είναι κάτοικος της ίδιας. Σε περίπτωση όμως, όπου το άτομο που πληρώνει το τόκο, είτε είναι είτε δεν είναι κάτοικος κάποιας από τις συμβαλλόμενες χώρες, έχει σε μια συμβαλλόμενη χώρα μια μόνιμη εγκατάσταση σε σχέση με την οποία προέκυψε η οφειλή, στην οποία καταβάλλονται οι τόκοι, οι οποίοι βαρύνουν αυτή τη μόνιμη εγκατάσταση, τότε οι τόκοι αυτοί θα θεωρούνται ότι προκύπτουν στο κράτος στο οποίο βρίσκεται η μόνιμη εγκατάσταση.

vii) Δικαιώματα

Ο όρος δικαιώματα (royalties), σύμφωνα με τον Ο.Ο.Σ.Α., θα αναφέρεται στις πληρωμές κάθε είδους, που λαμβάνονται για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης, οποιουδήποτε δικαιώματος αναπαραγωγής (copyright) φιλολογικής, καλλιτεχνικής ή επιστημονικής εργασίας, περιλαμβανομένων των κινηματογραφικών ταινιών, καθώς και οποιασδήποτε ευρεσιτεχνία, εμπορικό σήμα, σχέδιο ή πρότυπο μηχανολογικού σχεδίου, μυστικής φόρμουλας ή διαδικασίας παραγωγής, ακόμα και για πληροφορίες που αφορούν βιομηχανική, εμπορική ή επιστημονική εμπειρία.

Τα δικαιώματα που προέρχονται από ένα συμβαλλόμενο κράτος και ο δικαιούχος είναι κάτοικος του άλλου συμβαλλόμενου κράτους, θα φορολογούνται μόνο στο άλλο κράτος. (Ίδια περίπτωση με τους τόκους)

viii) Εκποίηση περιουσιακών στοιχείων

Το κέρδος που αποκτά ένας κάτοικος ενός συμβαλλόμενου κράτους, από την εκποίηση μιας ακίνητης περιουσίας που βρίσκεται στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος, θα μπορεί να φορολογηθεί στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος. Αν δηλαδή, μια ελληνική εταιρεία έχει κέρδος από την πώληση ενός ακινήτου, το οποίο τοποθετείται στη Κύπρο, τότε θα μπορεί να φορολογηθεί στη Κύπρο.

Αντίστοιχα, το κέρδος από την εκποίηση μιας κινητής περιουσίας, που αποτελεί μέρος της επαγγελματικής περιουσίας μιας μόνιμης εγκατάστασης, την οποία μια επιχείρηση ενός συμβαλλόμενου κράτους διατηρεί στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος, περιλαμβανομένης της ωφέλειας από την εκποίηση μιας τέτοιας μόνιμης εγκατάστασης (μόνης ή με ολόκληρη την επιχείρηση) , μπορεί να φορολογείται σε αυτό το άλλο κράτος.

Τέλος, τα κέρδη από την εκποίηση πλοίων ή αεροσκαφών που εκτελούν διεθνείς μεταφορές, θα φορολογούνται μόνο στο συμβαλλόμενο κράτος, στο οποίο βρίσκεται η μόνιμη έδρα της διοίκησης της επιχείρησης.

ix) Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες

Μισθοί, ημερομίσθια και άλλες σχετικές πληρωμές, που αποκτώνται από κάτοικο ενός συμβαλλόμενου κράτους, έναντι εξαρτημένης απασχόλησης, φορολογούνται μόνο σε αυτό το κράτος εκτός αν η απασχόληση ασκείται στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος. Αν η απασχόληση ασκείται έτσι, η αμοιβή που αποκτάται από αυτήν μπορεί να φορολογείται σε αυτό το άλλο κράτος.

Βέβαια, οι πληρωμές που προέρχονται από κάτοικο του ενός συμβαλλόμενου κράτους, έναντι εξαρτημένης απασχόλησης που ασκείται στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος, θα φορολογείται μόνο στο πρώτο κράτος εάν:

- ο αποδέκτης (των πληρωμών) είναι παρών στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος, για μια περίοδο ή περιόδους, που δεν ξεπερνά συνολικά τις 183 ημέρες σε οποιαδήποτε δωδεκάμηνη περίοδο, που αρχίζει ή τελειώνει στο οικονομικό έτος που αναφερόμαστε και
- η πληρωμή καταβάλλεται από, ή εκ μέρους, έναν εργοδότη, ο οποίος δεν είναι κάτοικος του άλλου συμβαλλόμενου κράτους και
- η πληρωμή δεν βαρύνεται από μια μόνιμη εγκατάσταση, την οποία έχει ο εργοδότης στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος.

Οι 3 αυτές προϋποθέσεις, όπως είναι φανερό, πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά, προκειμένου ο παραλήπτης (των πληρωμών) να απαλλαγεί από την φορολογία, στη χώρα που παρέχει τις υπηρεσίες του.

Ανεξάρτητα από τα προαναφερόμενα, η αμοιβή που αποκτάται έναντι εξαρτημένης απασχόλησης που ασκείται σε πλοίο ή αεροσκάφος σε διεθνείς μεταφορές, ή πάνω σε ένα πλοίο που ασχολείται με τις εσωτερικές πλωτές μεταφορές, μπορεί να φορολογείται στο συμβαλλόμενο κράτος, στο οποίο βρίσκεται η μόνιμη έδρα της διοίκησης της επιχείρησης.

x) Αμοιβή συμβούλων

Η αμοιβή των συμβούλων και άλλες σχετικές πληρωμές, που αποκτώνται από κάτοικο ενός συμβαλλόμενου κράτους, με βάση της ιδιότητάς του ως μέλος του διοικητικού συμβουλίου μιας εταιρείας, η οποία (εταιρεία) είναι κάτοικος του άλλου συμβαλλόμενου κράτους, θα μπορούν να φορολογούνται (οι αμοιβές) από το άλλο συμβαλλόμενο κράτος.

xi) Αμοιβές καλλιτεχνών και αθλητών

Ανεξάρτητα από τις συνθήκες που ορίστηκαν για τα εισοδήματα από μισθωτές υπηρεσίες παραπάνω, το εισόδημα που αποκτάται από ένα κάτοικο ενός συμβαλλόμενου κράτους από προσωπικές δραστηριότητες του που ασκήθηκαν στο

άλλο συμβαλλόμενο κράτος, σαν ψυχαγωγός, είτε σαν καλλιτέχνης θεάτρου, είτε ραδιοφώνου είτε τηλεόρασης, ή σαν μουσικός, ή σαν αθλητής, μπορούν να φορολογούνται σε αυτό το άλλο κράτος.

xii) Συντάξεις

Συντάξεις και άλλες σχετικές πληρωμές, που καταβάλλονται σε κάτοικο ενός συμβαλλόμενου κράτους, έναντι παρελθοντικής μισθωτής εργασίας, θα φορολογούνται μόνο σε αυτό το κράτος.

xiii) Εισόδημα δημόσιων υπηρεσιών

Μισθοί, ημερομίσθια και άλλες παρόμοιες πληρωμές που καταβάλλονται από μια συμβαλλόμενη χώρα ή μια πολιτική υποδιαίρεση της ή μια τοπική αρχή, θα φορολογούνται μόνο σε αυτή τη χώρα.

Παρόλο αυτά, οι μισθοί, τα ημερομίσθια και οι άλλες παρόμοιες πληρωμές, θα φορολογούνται μόνο στην άλλη συμβαλλόμενη χώρα, εάν οι υπηρεσίες παρέχονται μέσα σε αυτή την άλλη χώρα και ο παραλήπτης (της αμοιβής) είναι κάτοικός της, ο οποίος είναι υπήκοος αυτής της χώρας ή δεν έγινε κάτοικός της αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό παροχής των υπηρεσιών.

Επιπρόσθετα, οι συντάξεις και άλλες παρόμοιες αμοιβές που καταβάλλονται από ένα συμβαλλόμενο κράτος, σε ένα φυσικό πρόσωπο για υπηρεσίες που παρασχέθηκαν προς το κράτος, φορολογούνται μόνο στο κράτος αυτό. Βέβαια, αυτές οι συντάξεις και οι παρόμοιες αμοιβές, θα φορολογούνται μόνο στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος, αν αυτό το φυσικό πρόσωπο είναι κάτοικος και υπήκοος του άλλου συμβαλλόμενου κράτους.

xiv) Μαθητές

Χρηματικά ποσά, τα οποία λαμβάνει για το σκοπό της συντήρησης του, ένας σπουδαστής ή μαθητευόμενος, ο οποίος είναι ή ήταν αμέσως πριν την επίσκεψη του σε ένα συμβαλλόμενο κράτος, κάτοικος του άλλου συμβαλλόμενου κράτους και ο οποίος βρίσκεται στο πρώτο μνημονευόμενο κράτος αποκλειστικά και μόνο για το σκοπό της εκπαίδευσης ή επιμόρφωσης του, τότε η εκπαίδευση ή η κατάρτισή του, δεν θα πρέπει να φορολογείται σε αυτό το κράτος, με την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω ποσά προκύπτουν από πηγές εκτός του κράτους αυτού.

xv) Άλλα εισοδήματα

Στοιχεία εισοδήματος κατοίκου ενός συμβαλλόμενου κράτους, οπουδήποτε και αν προκύπτουν, αν δεν αντιμετωπίζονται με βάση όλων των προαναφερθέντων, τότε θα φορολογούνται μόνο στο κράτος αυτό.

3.2.4 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Κεφάλαιο αντιπροσωπευόμενο από ακίνητη περιουσία, όπως αναλύθηκε στη φορολογία εισοδήματος από ακίνητη περιουσία, το οποίο ανήκει σε κάτοικο ενός συμβαλλόμενου κράτους και βρίσκεται στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος, μπορεί να φορολογείται σε αυτό το άλλο Κράτος.

Αντίστοιχα, κεφάλαιο που αντιπροσωπεύεται από κινητή περιουσία, αποτελούμενο μέρος της επαγγελματικής περιουσίας μιας μόνιμης εγκατάστασης, την οποία μια επιχείρηση ενός συμβαλλόμενου κράτους έχει στο άλλο συμβαλλόμενο κράτος, μπορεί να φορολογείται σε αυτό το άλλο Κράτος.

Επιπρόσθετα, κεφάλαιο αντιπροσωπευόμενο από πλοία και αεροσκάφη, που δραστηριοποιούνται σε διεθνείς μεταφορές (καθώς και από παρόμοια σκάφη που δραστηριοποιούνται σε παρόμοιες δραστηριότητες) θα φορολογείται μόνο στο συμβαλλόμενο κράτος, στο οποίο τοποθετείται η μόνιμη διοίκησή του.

Οποιαδήποτε άλλα στοιχεία κεφαλαίου κάποιου κατοίκου ενός συμβαλλόμενου κράτους, θα φορολογούνται μόνο στο συγκεκριμένο κράτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΔΟΜΕΣ OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ¹⁵

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι offshore εταιρείες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για διάφορους σκοπούς, με ποικίλους τρόπους και σε διαφορετικούς τύπους, όπως:

- Εταιρείες συμμετοχών (Holding companies)
- Εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (Finance companies)
- Εταιρείες αδειών-δικαιωμάτων (Licensing companies)
- Εμπορικές εταιρείες (Trading companies)
- Εταιρείες παροχής διοικητικών υπηρεσιών (Administration companies)
- Ναυτιλιακές εταιρείες (Shipping companies)
- Εμπιστεύματα (Trusts)
- Επενδυτικές εταιρείες (Investment companies)
- Τραπεζικές εταιρείες (Banking companies)
- Εταιρείες παροχής υπηρεσιών (Service companies)
- Εταιρείες υβρίδια (Hybrid companies)
- Εταιρείες αντιπροσώπευσης (Nominee companies)
- Εταιρείες ασφαλειών (Insurance companies)
- Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (Limited Liability Companies)

4.2 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Ο λόγος ύπαρξης των εταιρειών συμμετοχών, οι οποίες είναι εγκατεστημένες σε διεθνή υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα, είναι για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων των offshore εταιρειών.

Συγκεκριμένα, οι δραστηριότητες σε τρίτες χώρες, συγκεντρώνονται σε μια offshore εταιρεία, όπου λειτουργεί ως εταιρεία εκκαθάρισης των κερδών αυτών, με σκοπό την συσσώρευσή τους και στη συνέχεια επανεπενδύοντας τα, επεκτείνονται και σε άλλες χώρες, με ειδικούς μειωμένους φορολογικούς συντελεστές. Η συνηθέστερη πρακτική των εταιρειών συμμετοχών, είναι να αξιοποιούν θυγατρικές εταιρείες σε τρίτες χώρες, παρά υποκαταστήματα.

¹⁵ Offshore δραστηριότητες του Παναγιώτη Δουβή, Β. Έκδοση, 2008

Αρκετά διεθνή υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα, παρέχουν ειδικά φορολογικά προνόμια στις εταιρείες συμμετοχών. Μερικά από τα σημαντικότερα είναι:

- Η αναβολή πληρωμής φόρου στα κεφαλαιακά κέρδη
- Η απουσία συναλλαγματικών ελέγχων
- Η αναβολή πληρωμής φόρου στα μερίσματα

Η ιδανική δομή μιας εταιρείας συμμετοχών θα πρέπει να δίνει τη δυνατότητα μείωσης της φορολογίας των κερδών, το οποίο απαιτεί φορολογικές συμφωνίες που να εμπεριέχουν τα παρακάτω:

- Τα μερίσματα, που στέλνονται από τη θυγατρική στην offshore, θα πρέπει είτε να απαλλάσσονται ή να υπόκεινται σε χαμηλούς παρακρατούμενους φόρους, στο φορολογικό καθεστώς της θυγατρικής.
- Τα μερίσματα, που στέλνονται από τη θυγατρική στην offshore, θα πρέπει είτε να απαλλάσσονται ή να υπόκεινται σε χαμηλούς παρακρατούμενους φόρους, στο φορολογικό καθεστώς της εταιρείας συμμετοχών.
- Τα μερίσματα, που πληρώνονται από την εταιρεία συμμετοχών στην μητρική, θα πρέπει να απαλλάσσονται ή να υπόκεινται σε χαμηλούς παρακρατούμενους φόρους, στο φορολογικό καθεστώς της μητρικής.
- Τα κέρδη της εταιρείας συμμετοχών, που προέρχονται από τη πώληση μετοχών της σε θυγατρική, θα πρέπει είτε να εξαιρούνται ή να υποβάλλονται σε χαμηλό ποσοστό φορολόγησης κεφαλαιακών κερδών, στη χώρα-έδρα της εταιρείας συμμετοχών, σύμφωνα με το φορολογικό της καθεστώς.

Οι πιο γνωστές τοποθεσίες εγκατάστασης για μια εταιρεία συμμετοχών είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, το Λουξεμβούργο, η Δανία, το Γιβραλτάρ, η Ολλανδία, καθώς και οι Ολλανδικές Αντίλλες. Όλες αυτές οι χώρες έχουν υπογράψει πολλαπλές συμβάσεις αποφυγής της διπλής φορολογίας. Η Ολλανδία, όπως και η Δανία, είναι από τις κορυφαίες επιλογές, λόγω των μοναδικών συμφωνιών που έχουν υπογράψει, αλλά και το Ηνωμένο Βασίλειο, όπου εξαιτίας των δομών του, τα μερίσματα προς πληρωμή, οπουδήποτε και να κατευθύνονται, δεν υφίστανται καθόλου οι παρακρατούμενοι φόροι στην επικράτειά του.

4.3 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Σκοπός μιας εταιρείας παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, που τοποθετείται σε ένα διεθνές υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο (IOFC), είναι η παροχή δανείων σε μια ξένη θυγατρική εταιρεία.

Κατά κύριο λόγο, οι παρακρατούμενοι φόροι, είναι οι μοναδικοί (φόροι) που συνεπάγονται οι πληρωμές τόκων από μια εταιρεία, που λειτουργεί σε ξένη χώρα, προς τη συνδεδεμένη εταιρεία παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Γενικά, μηδενικός ή ελάχιστος φόρος επιβάλλεται στους τόκους δανείων από ξένες πηγές, που λαμβάνεται από μια εταιρεία παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, με έδρα ένα IOFC.

Μια τέτοια εταιρεία λοιπόν, παρέχει τη δυνατότητα αποτελεσματικής μετακίνησης των κερδών από τη θυγατρική, η οποία υπάγεται σε δικαιοδοσία με υψηλό φορολογικό συντελεστή, στη δικαιοδοσία της offshore, με χαμηλή φορολογία. Άρα ο τόκος και οι αποπληρωμές του δανείου, προς την offshore εταιρεία παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, μειώνουν σημαντικά το φορολογητέο εισόδημα της ξένης θυγατρικής. Επίσης, προκειμένου να αποφύγουν ή μειώσουν τους παρακρατούμενους φόρους, που προκύπτουν όταν η ξένη θυγατρική πληρώνει τόκο στο εξωτερικό, οι εταιρείες, κατευθύνουν τα κεφάλαιά τους μέσω διάφορων IOFC ή χωρών που έχουν υπογράψει σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας με IOFC.

4.4 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΑΔΕΙΩΝ-ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Μια επιχείρηση συνήθως δημιουργεί μια εταιρεία αδειών σε ένα IOFC, με σκοπό τη χορήγηση αδειών-δικαιωμάτων, σε μια ξένη θυγατρική. Οι σταδιακές πληρωμές για το δικαίωμα χρήσης βιομηχανικής περιουσίας (δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, συγγραφικά δικαιώματα, σήματα, επιστημονικές πληροφορίες, βιομηχανικές διαδικασίες κτλ) εφαρμόζονται από διάφορες δικαιοδοσίες σαν ενοίκιο, το οποίο, με τη μορφή εξόδου, μειώνει τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. Πληρώνοντας λοιπόν ένα ποσό για τη χρήση δικαιωμάτων (royalties), σε μια offshore εταιρεία licensing, επιτυγχάνεται μετακίνηση των κερδών, από τη θυγατρική εταιρεία στην offshore, η οποία πληρώνει ελάχιστο ή και μηδενικό φόρο για τα royalties που λαμβάνει. Οπότε, είναι φανερό πως πρέπει να υπάρξει ένας συνδυασμός από IOFC και χώρες που έχουν υπογράψει συμβάσεις με αυτό, για να γίνει εφικτή η μετακίνηση

των κερδών σε ένα αφορολόγητο ή με χαμηλούς φόρους IOFC, χωρίς συνεπαγόμενους υψηλούς συντελεστές παρακρατούμενου φόρου.

Μια offshore licensing, για να έχει το δικαίωμα να δίνει άδεια χρήσης βιομηχανικής περιουσίας, συχνά απαιτείται η μεταφορά της ευρεσιτεχνίας ή των άλλων δικαιωμάτων από τη χώρα της μητρικής εταιρείας. Η μεταφορά αυτή βέβαια, μπορεί να απαιτεί προηγούμενο φορολογικό ή συναλλαγματικό έλεγχο. Φόροι ίσως επιβληθούν κατά τη διάθεση των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας στην offshore εταιρεία.

Εν συνεχεία, η επιλογή του κατάλληλου IOFC για έδρα της offshore licensing εταιρείας, είναι καθοριστική, καθώς το διεθνές υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο θα πρέπει να έχει το ειδικό φορολογικό καθεστώς αλλά και το νομικό, που να αναγνωρίζει το συμφέρον σε δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, σήματα κ.α. Οι σύμβουλοι, από την άλλη, σε φορολογικά θέματα επιχειρήσεων, προσπαθούν να αναγνωρίσουν και να μεταφέρουν τα άυλα περιουσιακά δικαιώματα (η εικόνα ενός ηθοποιού, τα δικαιώματα ενός έργου ή μιας καινοτομίας κοκ) ενός ιδιώτη, σε μια offshore, αν αυτά τα δικαιώματα είναι μικρής αξίας. Από τη στιγμή λοιπόν, που τα άυλα περιουσιακά δικαιώματα βρεθούν σε μια offshore εταιρεία, νοικιάζονται σε μια μεσολαβούσα εταιρεία, η οποία με τη σειρά της τα εκμεταλλεύεται, στη γεωγραφική περιοχή που υπάρχει αυτή η δυνατότητα. Έπειτα τα έσοδα από τα δικαιώματα, μεταφέρονται στην μεσολαβούσα εταιρεία, η οποία επιβαρύνεται με χαμηλό ή και μηδενικό φόρο, αναλόγως των υπάρχουσών διμερών φορολογικών συμφωνιών. Η μεσολαβούσα παρακρατεί μια προμήθεια, για την υπηρεσία που παρείχε στις διαπραγματεύσεις των συμφωνιών και θα πληρώσει φόρο μόνο για το ποσό της προμήθειας. Τέλος, η μεσολαβούσα, θα αποστείλει το υπόλοιπο ποσό στην licensing εταιρεία, απαλλαγμένο από παρακρατούμενους φόρους.

4.5 ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Οι εμπορικές εταιρείες είναι οι εταιρείες που κατά κύριο λόγο δραστηριοποιούνται στο εισαγωγικό κι εξαγωγικό εμπόριο. Μια τέτοια εταιρεία μπορεί να ιδρυθεί σε ένα IOFC, ώστε να παίρνει άμεσα παραγγελίες από το πελάτη και να παραδίδει τα προϊόντα απευθείας από τον κατασκευαστή ή από το τόπο αγοράς τους.

Μια offshore εμπορική εταιρεία μπορεί να χρησιμοποιηθεί κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να μεταφέρει κέρδη από μια δικαιοδοσία με υψηλή φορολογία, σε μια δικαιοδοσία με χαμηλό φορολογικό δείκτη. Η εταιρεία αγοράζει τα προϊόντα ή τις

υπηρεσίες σε αισθητά διαφορετικές τιμές από έναν αντιπρόσωπο, που είτε έχει είτε δεν έχει σχέση με αυτή, μεταπωλώντας τα με κέρδος στη ξένη θυγατρική. Σαν αποτέλεσμα, η τιμή που πληρώνει η θυγατρική, για την αγορά των αγαθών, θα είναι μεγαλύτερη από τη τιμή που θα έπρεπε να πληρώσει, αν είχε αγοράσει τα αγαθά απευθείας, μειώνοντας έτσι τα κέρδη της. Αντίστοιχα, τα κέρδη της offshore, που πραγματοποιήθηκαν από τη πώληση, θα υπόκεινται σε φόρο με ειδικό φορολογικό συντελεστή, που θα καταβαλλόταν στο IOFC. Έτσι, ένα μέρος του κέρδους, όπου σε διαφορετική περίπτωση θα πραγματοποιούνταν από την ξένη θυγατρική, τώρα μετακινείται αποτελεσματικά από τη δικαιοδοσία της θυγατρικής με υψηλή φορολογία, στην δικαιοδοσία της εμπορικής εταιρείας με χαμηλή φορολογία.

Τέλος, λόγω του ότι πολλές υπεράκτιες δικαιοδοσίες επιβάλλουν υψηλούς φορολογικούς δασμούς, οι offshore εμπορικές εταιρείες προτιμούν να μην παραλαμβάνουν τα αγαθά στην έδρα τους, αλλά να τα πουλούν κατευθείαν στην ξένη θυγατρική τους, για να αποφύγουν τους διπλούς εισαγωγικούς δασμούς.

4.6 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Κατά κύριο λόγο, οι υπεράκτιες δραστηριότητες μιας εταιρείας, αφορούν μόνο μια ξένη θυγατρική της. Βέβαια, ορισμένες από αυτές περιλαμβάνουν έναν ολόκληρο όμιλο, όπου αποτελείται από τη μητρική εταιρεία και τις θυγατρικές της, οι οποίες εκτελούν διαφορετικές δραστηριότητες. Η διαχείριση, όπως και ο έλεγχος του ομίλου, μπορούν να διεξαχθούν μέσω της ίδρυσης μιας εταιρείας Διοίκησης-Διαχείρισης, σε ένα IOFC. Το συγκεκριμένο σχήμα προσφέρει εμπορικά πλεονεκτήματα, χάρη στη συγκέντρωση όλων των διοικητικών και διαχειριστικών λειτουργιών.

Η ίδρυση κεντρικών γραφείων διοίκησης σε ένα IOFC, από φορολογική άποψη, είναι μια μέθοδος μεταφοράς των κερδών, στην οποία οι δραστηριότητες της διοίκησης και διαχείρισης του ομίλου, αναλαμβάνονται από την offshore εταιρεία Διαχείρισης-Διοίκησης, η οποία αμείβεται με ποσοστό επί των κερδών από τις ξένες θυγατρικές του ομίλου, που εδρεύουν σε χώρες με υψηλή φορολογία. Η offshore εταιρεία Διαχείρισης-Διοίκησης φορολογείται με πολύ χαμηλό συντελεστή ή δεν φορολογείται και καθόλου για τα κέρδη της, στο IOFC που εδρεύει.

Οι διοικητικές ή οι διαχειριστικές λειτουργίες που λαμβάνουν χώρα σε ένα IOFC, δεν υποχρεώνουν το νομικό πρόσωπο που συστήνεται, να έχει μόνιμη εγκατάσταση στο IOFC και συνεπώς οι ειδικοί φορολογικοί συντελεστές, που εφαρμόζονται για τις offshore εταιρείες, εφαρμόζονται και για εκείνες.

Ταυτόχρονα, είναι πιθανό ότι η ξένη θυγατρική, όταν πραγματοποιεί μια πληρωμή στην offshore εταιρεία Διαχείρισης-Διοίκησης, να πρέπει να πείσει τις τοπικές φορολογικές αρχές πως το τίμημα για τις υπηρεσίες, προσδιορίζεται κάτω από ανταγωνιστικές συνθήκες αγοράς. Για το λόγο αυτό, είναι απαραίτητο ο ενδιαφερόμενος να βεβαιωθεί ότι το IOFC που θα χρησιμοποιηθεί, έχει τις αναγκαίες υποστηρικτικές υπηρεσίες, που θα δώσουν στην offshore εταιρεία, την δυνατότητα να λειτουργήσει αποτελεσματικά.

4.7 ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Πολλά διεθνή υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα παρέχουν ειδική φορολογική μεταχείριση σε εταιρείες, οι οποίες ασχολούνται με τη ναυτιλία, συμπεριλαμβάνοντας τη ναύλωση και ενοικίαση σκαφών. Αρκετά από αυτά τα κέντρα, προτρέπουν τις ναυτιλιακές εταιρείες να αξιοποιούν τις σημαίες ευκαιρίας, κάτι το οποίο δίνει τη δυνατότητα σε μια μη μόνιμα εγκατεστημένη εταιρεία να νηολογήσει ένα πλοίο, χρησιμοποιώντας τη σημαία ενός IOFC, του οποίου οι απαιτήσεις είναι λιγότερο αυστηρές από αυτές που θα συναντούσε η εταιρεία στη χώρα της. Έτσι τα κέρδη που προκύπτουν από την offshore εταιρεία, εκτός δικαιοδοσίας, θα υπόκεινται σε χαμηλή φορολογία. Βέβαια, σε διάφορες περιπτώσεις, αυτοί οι ειδικοί χαμηλοί φορολογικοί δείκτες δεν εφαρμόζονται σε όλο το εισόδημα που αποκτάται από την offshore. Μέρος του εισοδήματος φορολογείται με πλήρη συντελεστή, κατά την πληρωμή του δικαιώματος χρήσης της σημαίας και της νηολόγησης.

Η πλειοψηφία των IOFC έχουν νόμιμες ρυθμίσεις, σχετικά με το ανθρώπινο δυναμικό και την ασφάλεια των πλοίων, που έχουν νηολογηθεί στη χώρα τους και χρησιμοποιούν τη δική τους σημαία. Ο βασικότερος λόγος για τη χρήση της νηολόγησης σε IOFC, ως σημαία ευκαιρίας, σχετίζεται με την ευνοϊκή άποψη που υιοθετήθηκε προς τους εφοπλιστές και πλοιοκτήτες, ένα θέμα που είναι αντίθετο με τη Διεθνή Ομοσπονδία των Εργαζόμενων στις Μεταφορές.

4.8 ΕΜΠΙΣΤΕΥΜΑΤΑ

Ο βασικότερος σκοπός για τη δημιουργία ενός offshore trust, είναι για την παράκαμψη των νόμων άλλων χωρών, το οποίο μπορεί να είναι σύννομο ή παράνομο, κυρίως όταν υπάρχουν ισχυροί λόγοι για να παραβιασθεί ο νόμος, όπως για παράδειγμα να καταδιώκεται κάποιος στη χώρα του. Οπότε είναι λογικό, ότι αν μεταξύ της χώρας εγκατάστασης του trust και της χώρας του διαθέτη, είναι δυνατή η

ανταλλαγή πληροφοριών, τότε εκείνη η χώρα δεν είναι κατάλληλη για την εγκατάσταση ενός offshore trust.

Η επιλογή του σωστού διαχειριστή (του trust), η υπογραφή ενός κατανοητού συμβολαίου, αλλά και η επιλογή του κατάλληλου διεθνούς υπεράκτιου χρηματοοικονομικού κέντρου, είναι καθοριστικοί παράγοντες για τη δημιουργία ενός trust. Συγκεκριμένα, η επιλογή της εταιρείας διαχείρισης ή της εταιρείας από την οποία θα εξουσιοδοτείται ο διαχειριστής, θα πρέπει να γίνει με βάση την ακεραιότητα και σχέση κόστους αποτελεσματικότητας. Το IOFC θα πρέπει να είναι διαχρονικά σταθερό, έτσι ώστε να αποφευχθούν οι πολιτικές αναταραχές, όπως και η πιθανότητα απαλλοτρίωσης των περιουσιακών στοιχείων, που έχουν μεταφερθεί στο trust. Αρκετές εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες διαχείρισης, σαν εναλλακτικό σχέδιο για τη προστασία των περιουσιακών τους στοιχείων, επιτρέπουν στο trust και στα περιουσιακά του στοιχεία, να μετεγκαθίστανται τάχιστα, στη περίπτωση εκδήλωσης πολιτικής αναταραχής στο offshore κέντρο, σε ένα άλλο χωρίς ιδιαίτερο κόστος. Για αυτό είναι σημαντική η επιλογή μιας εταιρείας διαχείρισης, η οποία συνδέεται με άλλα offshore κέντρα, για τη μεταφορά του trust από ένα κέντρο σε ένα άλλο. Ορισμένες από αυτές, παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες, συνδυαστικά με διαμονή σε ασφαλή δικαιοδοσία και την επιλογή μεταφοράς της έδρας του trust, μέσω των διεθνών διασυνδέσεων που έχουν, με απλή αλλαγή της έδρας της διοίκησης κι ελέγχου του trust, ανεξάρτητα από την έδρα του διαχειριστή.

Η χρήση ενός trust, συχνά δίνει μεγαλύτερη ευελιξία και ανωνυμία, κατά τη μεταφορά και τον έλεγχο κεφαλαίων ή περιουσιακών στοιχείων. Ένα trust συνήθως δεν αντιμετωπίζει προβλήματα με μετόχους, μερίσματα ή άλλες υποχρεώσεις, που αντιμετωπίζει ένας άλλος οργανισμός. Σε πολλά IOFC υπάρχει ελάχιστη υποχρέωση δημοσιοποίησης στοιχείων.

Επιπρόσθετα, ένα από τα πλεονεκτήματα των offshore trusts, είναι η δυνατότητα συσσώρευσης κεφαλαίου. Μερικά IOFC δεν έχουν την απαίτηση από τους διαχειριστές να διανέμουν το εισόδημα του trust στους δικαιούχους, το οποίο επιτρέπει τη μεταφορά εισοδήματος, από το trust στο δικαιούχο, που διαμένει σε μια χώρα με υψηλό φορολογικό συντελεστή. Το εισόδημα που συγκεντρώνεται στο offshore trust, παραμένει εκεί απαλλαγμένο από οποιαδήποτε φορολογία, ώσπου να επαναπατριστεί στη χώρα προέλευσης. Αυτή η μετατροπή του εισοδήματος σε κεφάλαιο (κατά τον επαναπατρισμό) μπορεί να γίνει σκοπίμως, καθώς η χώρα του

δικαιούχου ίσως να μην φορολογεί τη διανομή του κεφαλαίου από το trust ή να φορολογεί το ποσό εκείνο, κάτω από όρους γενικότερου δικαιώματος εκμετάλλευσης.

4.9 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Κεφάλαια συγκεντρωμένα διαμέσου επενδυτικών εταιρειών, οι οποίες είναι συστημένες σε προνομιούχες offshore δικαιοδοσίες, μπορούν να επενδυθούν ή κατατεθούν οπουδήποτε στο κόσμο. Προκειμένου να απαλλαχθούν από τη φορολογία, τα έσοδα ή οι πληρωτέοι τόκοι (των κεφαλαίων), υπάρχουν προνομιακές περιοχές, όπου τα κεφάλαια μπορούν να κατατεθούν σε αφορολόγητους τίτλους ή σε τραπεζικές καταθέσεις, όπου ο τόκος καταβάλλεται χωρίς φορολογικές επιβαρύνσεις. Οπότε, η χρήση μιας offshore εταιρείας, η οποία τοποθετείται στη κατάλληλη δικαιοδοσία, επιτρέπει την επένδυση των προαναφερόμενων εσόδων, αποτελεσματικά σε χώρες υψηλής φορολογίας, εφόσον εκείνες έχουν υπογράψει ευνοϊκές φορολογικές συνθήκες με διάφορα IOFC.

4.10 ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Την τελευταία δεκαετία, πολλά τραπεζικά ιδρύματα σε offshore δικαιοδοσίες, έχουν καθιερωθεί ως φορολογικά καταφύγια. Ορισμένα από αυτά τα ιδρύματα είναι θυγατρικές μεγάλων τραπεζών. Το κύριο πλεονέκτημά τους είναι η δυνατότητα καταβολής τόκων, απαλλαγμένων από παρακράτηση φόρων. Επιπρόσθετα, ασχολούνται με διεθνή χρηματοδότηση από IOFC, η οποία δεν υπόκειται σε συναλλαγματικούς ελέγχους. Τα προνομιούχα τραπεζικά ιδρύματα, χρησιμοποιούνται ακόμα και από μικρότερες επιχειρήσεις, αλλά και από ιδιώτες, ως κέντρα διαχείρισης των διαθέσιμων κεφαλαίων των πελατών τους.

4.11 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Άτομα με υψηλές αμοιβές, όπως σύμβουλοι εταιρειών, μπορούν να εκχωρήσουν τα δικαιώματα των αμοιβών τους σε μια offshore εταιρεία, η οποία απαλλάσσεται από την οφειλή φόρου επί των κερδών της. Πληρωμές στους ενδιαφερόμενους γίνονται έτσι ώστε να ελαχιστοποιούνται οι φορολογικές τους υποχρεώσεις.

4.12 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΥΒΡΙΔΙΑ

Οι υβριδικές εταιρείες προέρχονται από τον συνδυασμό παραδοσιακών δομών εταιρειών. Για παράδειγμα, μια εμπορική επιχείρηση, μπορεί να έχει τη μορφή μιας εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, στην οποία μια ομάδα ατόμων συνέρχονται ως εταίροι, όπου συνεισφέρουν ένα χρηματικό ποσό, έναντι ενός μεριδίου της. Από τη στιγμή που θα εισφέρουν τα χρήματα, πλέον θα ανήκουν στην εταιρεία, η οποία με τη

σειρά της θα τα χρησιμοποιήσει σε συγκεκριμένη δραστηριότητα, για να δημιουργήσει κέρδος, το οποίο τελικά θα επιστραφεί στους εταίρους.

Βέβαια, εκτός από εμπορικές επιχειρήσεις, εννοείται πως υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός επιχειρήσεων, για διάφορους σκοπούς, όπως για παράδειγμα στο Ηνωμένο Βασίλειο, που συναντάμε τη δομή της εταιρείας παροχής εγγυήσεων. Γενικά μια υβριδική εταιρεία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για πολλαπλούς σκοπούς. Οι σημαντικότερες της λειτουργίες είναι σαν επιχειρηματικό trust, σαν εμπορικό ή επενδυτικό εργαλείο.

4.13 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΣΗΣ

Είναι η δομή όπου μια onshore (εγχώρια) εταιρεία, ενεργεί ως αντιπρόσωπος μιας offshore εταιρείας. Οι δομές αυτές προσφέρουν ένα υψηλό επίπεδο αξιοπιστίας και σημαντικά φορολογικά οφέλη.

Για παράδειγμα, έστω ότι έχουμε μια onshore εταιρεία στο Ηνωμένο Βασίλειο και μια offshore εταιρεία στις Βρετανικές Παρθένες Νήσους. Η offshore είναι ο εντολέας, φέροντας την ευθύνη για όλες τις συναλλαγές, ενώ η onshore, σαν αντιπρόσωπος, συνάπτει συνεργασίες κι ενεργεί για λογαριασμό της. Η σχέση μεταξύ αντιπροσώπου κι υπεράκτιας εταιρείας, ορίζεται μέσω ενός συμφωνητικού συνεργασίας. Επιπρόσθετα μπορεί να χρησιμοποιηθεί κι ένα trust, στο οποίο θα ανήκει η δομή (nominee-offshore), εξασφαλίζοντας με αυτό τον τρόπο το απόρρητο. Η onshore λοιπόν, θα αντιπροσωπεύει την offshore σε όλες τις συναλλαγές της και θα αναλαμβάνει δραστηριότητες όπως τη διαφήμιση της εταιρείας, την τιμολόγηση, την λογιστική παρακολούθηση κ.α. Σαν αποτέλεσμα, τα στοιχεία της offshore δεν θα εμφανίζονται στα τιμολόγια που εκδίδει η nominee. Έτσι στα βιβλία του πελάτη, θα φαίνονται μόνο τα στοιχεία της αντιπροσώπου. Αυτό είναι σημαντικό, καθώς πολλές εταιρείες δεν επιθυμούν να είναι εμφανής η συναλλαγή τους με μια offshore.

Ο πελάτης είναι ενήμερος ότι συναλλάσσεται με μια κανονική εταιρεία, στην onshore δικαιοδοσία. Η αντιπρόσωπος στη συνέχεια, λαμβάνει μια προμήθεια από την offshore, για τις προσφερόμενες υπηρεσίες, είτε ως άμεση πληρωμή ή ως αφαίρεση ποσοστού από κάθε συναλλαγή. Οι λογαριασμοί της (onshore), εμφανίζουν μόνο την προμήθεια και τα έξοδά της. Το εισόδημα από συναλλαγές δεν είναι μέρος των λογαριασμών της, αφού η διαχείριση του γίνεται για λογαριασμό της offshore. Ένα μόνο μικρό ποσοστό κέρδους πραγματοποιείται από την onshore, για το οποίο φορολογείται.

Τέλος, απαιτούνται τρεις τραπεζικοί λογαριασμοί, εκ των οποίων ο ένας για τη διαχείριση των εσόδων των συναλλαγών, ο οποίος πρέπει να είναι στο όνομα της εταιρείας αντιπροσώπευσης, διότι τα τιμολόγια είναι στο όνομά της. Ο τραπεζικός λογαριασμός προκειμένου να φαίνεται κανονικός, πρέπει να διατηρείται onshore και να κινείται από τα διευθυντικά στελέχη της offshore. Ο δεύτερος λογαριασμός είναι της offshore, διατηρείται εκτός χώρας, ώστε να λαμβάνει τα καθαρά έσοδα. Ο τρίτος και τελευταίος λογαριασμός, είναι στο όνομα της nominee, για να λαμβάνει τις προμήθειες, με βάση τις οποίες φορολογείται.

4.14 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ

Η ασφάλιση δεν είναι ένα νέο προϊόν, αλλά η χρήση της στο διεθνή φορολογικό σχεδιασμό είναι σχετικά νέα. Πολλοί διεθνής οργανισμοί έχουν αναπτύξει την πρακτική συνδυασμού ενός υφιστάμενου trust, το οποίο δεν είναι νέο offshore προϊόν, με πολιτική ασφάλιση, επίσης όχι νέο onshore προϊόν. Τα δυο αυτά προϊόντα συνδυαστικά, δίνουν νέες ευκαιρίες.

Τα συμβόλαια ασφάλισης προσφέρονται από ένα επιλεγμένο σύνολο μεγάλων ασφαλιστικών εταιρειών, οι οποίες εδρεύουν τόσο onshore όσο και offshore. Όταν ασφαρίζεται κάποιος σε μια ασφαλιστική εταιρεία, πληρώνει ένα απλό ή σύνθετο ασφάλιστρο. Η ασφαλιστική εταιρεία με τη σειρά της, παίρνει ένα μέρος του ασφάλιστρου και προβαίνει σε ασφάλιση. Η ασφάλιση αυτή στοιχίζει μόνο ένα μικρό μέρος του ασφάλιστρου, που καταβλήθηκε. Στη συνέχεια, η ασφαλιστική, αφού προβεί στην ασφάλιση, τοποθετεί το υπόλοιπο ποσό μαζί με τα δικά της επενδυτικά κεφάλαια, προβαίνοντας σε παθητική διαχείριση, δηλαδή πραγματοποιεί επενδύσεις χαμηλού κινδύνου. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η επιλογή των τοποθετήσεων, ανήκει στον ασφαλιζόμενο, αλλά όχι όμως και η καθημερινή διαχείριση. Η ασφαλιστική πολιτική επιτρέπει το σχηματισμό ενός χαρτοφυλακίου, το οποίο είναι μοναδικό για κάθε περίπτωση.

4.15 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Οι αμερικάνικες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης LLC, ιδρύονται με βάση τους κανονισμούς του IRS (Internal Revenue Service) και μπορούν να προσφέρουν τη καλύτερη λύση από οποιαδήποτε άλλη νομική μορφή, διότι συνδυάζουν το πλεονέκτημα της περιορισμένης ευθύνης ως εταιρείες, ενώ παράλληλα φορολογούνται ως συνεταιρισμοί (pass – thru entities, δηλαδή φορολογούνται οι μέτοχοι κι όχι η εταιρεία). Μια LLC για να έχει το pass – thru πλεονέκτημα, πρέπει,

σύμφωνα με τους κανονισμούς του IRS, να μην ισχύουν περισσότερα από τα παρακάτω τέσσερα χαρακτηριστικά: συνέχεια ζωής, περιορισμένη ευθύνη, ελεύθερη μεταβίβαση ποσοστού συμμετοχής, κεντροποίηση διεύθυνσης εργασιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥΣ

5.1 ΞΕΠΛΥΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

Η ενδυνάμωση του διεθνούς εμπορίου και η μεγάλη κινητικότητα κεφαλαίων, παράλληλα με τη χρήση νέων εταιρικών τύπων, παρείχε την τέλεια ευκαιρία σε εγκληματικές οργανώσεις, να «μασκαρευτούν» ως επιχειρηματίες και να αξιοποιήσουν τις offshore εταιρείες, για να ξεπλύνουν τα κέρδη από τις παράνομες δραστηριότητές τους. Αυτός είναι και ο βασικότερος λόγος, για τον οποίο οι offshore εταιρείες έχουν αποκτήσει κακή φήμη.

Συγκεκριμένα, από τους πολλούς τρόπους νομιμοποίησης των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, τη κυρίαρχη θέση κατέχουν οι εταιρείες, που χρησιμοποιούνται σε μια από τις τρεις φάσεις ξεπλύματος, όπως αυτές ορίζονται από το UNODC¹⁶ (United Nations Office on Drugs and Crime): η φάση της τοποθέτησης, η φάση της διαστρωμάτωσης και η φάση της ενσωμάτωσης.

Η φάση της τοποθέτησης¹⁷ αναφέρεται στην αρχική είσοδο του μαύρου χρήματος στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Γενικά, αυτό το στάδιο εξυπηρετεί δύο σκοπούς. Απαλλάσσει τον εγκληματία από τη διακράτηση και φύλαξη τεράστιων χρηματικών ποσών σε ρευστό, αλλά και επιτυγχάνει την τοποθέτηση τους, νόμιμα, μέσα στο σύστημα. Αυτή η τοποθέτηση, μπορεί να λάβει χώρα, με διαφορετικές μορφές:

- Αποπληρωμή δανείων ή πιστωτικών καρτών με παράνομα κέρδη
- Τζόγος και τυχερά παιχνίδια
- Ανάμειξη των παράνομων κερδών, μαζί με τα νόμιμα κέρδη μιας επιχείρησης
- Αγορά ξένου νομίσματος με παράνομα κέρδη, μέσω συναλλαγής ξένων νομισμάτων

Σε αυτή τη φάση, ο ρόλος των offshore, είναι περιορισμένος.

Στη συνέχεια, η φάση της διαστρωμάτωσης¹⁸, θεωρείται η πιο περίπλοκη, καθώς περιλαμβάνει τη διεθνή κίνηση των κεφαλαίων. Βασικό σκοπός της είναι ο διαχωρισμός του μαύρου χρήματος από τη πηγή προέλευσής του. Αυτό γίνεται με

¹⁶ <https://www.unodc.org/unodc/en/money-laundering/laundrycycle.html>

¹⁷ https://www.moneylaundering.ca/public/law/3_stages_ML.php

¹⁸ <http://people.exeter.ac.uk/watupman/undergrad/ron/methods%20and%20stages.htm>

την εκλεπτυσμένη διαστρωμάτωση των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, επισκιάζοντας την ελεγκτική διαδικασία και διακόπτοντας τη σχέση με το αρχικό έγκλημα. Για παράδειγμα, εκεί όπου έχουν κατατεθεί τα κεφάλαια σε μικρά ποσά σε τραπεζικούς λογαριασμούς, για να μην κινούν ανησυχία, μπαίνει στο παιχνίδι η offshore. Οι μετοχές της αγοράζονται με τα χρήματα αυτά και η οποία με τη σειρά της, πραγματοποιεί επενδύσεις στη δικαιοδοσία, στην οποία θέλει να εισάγει το «ανακυκλωμένο» χρήμα. Όταν πια, τα χρήματα φτάσουν σε ένα φορολογικό παράδεισο, τοποθετούνται στο λογαριασμό μιας εταιρείας βιτρίνας ή εταιρείας φαντάσματος, η οποία έχει ως μοναδικό λόγο λειτουργίας, την απορρόφηση των κεφαλαίων και την αποσυσχέτισή τους από τη προέλευσή τους.

Στη τελευταία φάση της ενσωμάτωσης¹⁹, τα αρχικά παράνομη κέρδη, επιστρέφουν πίσω στην εγκληματική οργάνωση, από φαινομενικά νόμιμες πηγές. Έπειτα από τα δύο προηγούμενα στάδια, το μαύρο χρήμα είναι πλήρως ενσωματωμένο στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιοδήποτε σκοπό.

Η ίδρυση της offshore εταιρείας, εξαντλείται στην οροθέτηση εικονικών ρόλων και στην εγκαθίδρυση ενός τοπικού εντεταλμένου, που λειτουργεί ως διευθυντής κι εκπρόσωπος. Οι δράστες, που προσπαθούν να ξεπλύνουν το μαύρο χρήμα, έχουν συνήθως περισσότερες από μια τέτοιες εταιρείες, μεταφέροντας τα παράνομα κέρδη τους, από την μια στην άλλη.

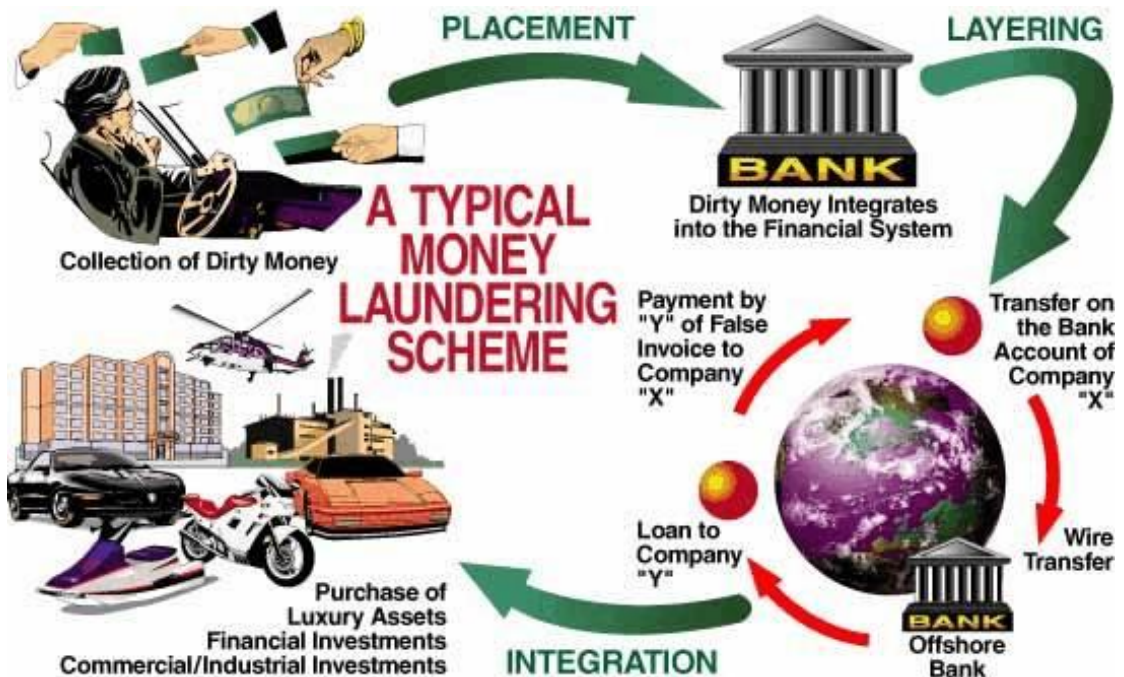
Οι χώρες παράδεισοι, παρέχουν μια πληθώρα υπηρεσιών για το ξέπλυμα χρήματος (μυστικούς τραπεζικούς λογαριασμούς, σύσταση εικονικών εταιρειών, trusts, κ.τ.λ.), όπου δεν είναι διαθέσιμες διαφορετικά σε άλλες χώρες. Γενικά, όσες χώρες, είναι ελκυστικές για το ξέπλυμα χρήματος, έχουν τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω χαρακτηριστικά²⁰:

- Εύθραυστες χρηματοοικονομικές υποδομές, με ιδιωτικά τραπεζικά συστήματα, που βρίσκονται στα αρχικά στάδια ανάπτυξης ή δυνάμενα να αγοραστούν με τέτοιο χαμηλό κόστος, ώστε να τα καθιστά απλώς διαθέσιμα, με την απόκτηση ενός ελέγχοντος ποσοστού.
- Έλλειψη ουσιαστικής και ειδικής νομοθεσίας, αναφορικά με το ξέπλυμα χρήματος.

¹⁹ <http://people.exeter.ac.uk/watupman/undergrad/ron/methods%20and%20stages.htm>

²⁰ Towards Global Tax Co-operation -Progress in Identifying and Eliminating Harmful Tax Practices, developed by the OECD

- Προσωπικό στις ελεγκτικές και τραπεζικές υπηρεσίες, υποεκπαιδευμένο και υποεξοπλισμένο, για τον εντοπισμό και την επιτυχή δίωξη των αδικημάτων, συσχετιζόμενων με το ξέπλυμα χρήματος.

5.2 ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ: ΒΙΤΡΙΝΑΣ – ΕΙΚΟΝΙΚΕΣ – ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ

Οι εταιρείες βιτρίνας λειτουργούν με μοναδικό σκοπό, τη μεταμφίεση του ξεπλύματος παράνομου χρήματος, μέσω συμμετοχής ή πρόφαση συμμετοχής σε νόμιμες δραστηριότητες.

Αντίθετα, οι εταιρείες φάντασμα, υφίστανται μόνο κατά όνομα. Καμία μορφή καταστατικού εγγράφου δεν καταχωρείται ποτέ. Συχνά, εμφανίζονται σε φορτωτικά έγγραφα ή εντολές εμβασμάτων, με την ιδιότητα του παραλήπτη ή του διαμεταφορέως ή άλλου τρίτου προσώπου, που χρησιμεύει για την απόκρυψη του τελικού λήπτη των παράνομων χρημάτων.

Όσο για τις εικονικές εταιρείες, υπάρχουν διάφοροι ορισμοί. Οι βασικότεροι είναι δύο. Συγκεκριμένα, με βάση την FATF²¹ (Financial Action Task Force on Money Laundering), εικονικές εταιρείες μπορεί να είναι εταιρείες εσωτερικού (ιδρύματα, οργανισμοί, trusts κτλ) οι οποίες να μην έχουν απολύτως καμία δραστηριότητα ή λειτουργία στη χώρα που εδρεύουν. Επίσης, οι εικονικές εταιρείες, μπορεί να είναι εταιρείες ραφιού (shelf corporations). Μια τέτοια εταιρεία παραπέμπει στην έκδοση ενός εταιρικού καταστατικού, από την κυβέρνηση, προς ένα αντιπρόσωπο ή

²¹ <http://www.fatf-gafi.org/>

εντολοδόχο, ο οποίος διατηρεί το καταστατικό σε νάρκη, μέχρι αυτό να αγορασθεί από ένα πελάτη.

Η κύρια λειτουργία των εικονικών εταιρειών, είναι η φοροαποφυγή. Το εισόδημα πολυεθνικών εταιρειών, μπορεί να συσσωρευτεί στις εικονικές (εταιρείες), λόγω της χαμηλής ή μηδενικής φορολογίας, στις οποίες εδρεύουν. Επιπρόσθετα, οι εικονικές εταιρείες, δίνουν το πλεονέκτημα της ανωνυμίας στους ιδιοκτήτες της εταιρείας, αντιπροσωπεύοντας περιορισμένη επένδυση κεφαλαίου, καθώς δεν υφίστανται καθόλου κτίρια, εργοστάσια, αποθήκες, αποθέματα εμπορευμάτων, κοκ, για τη κάλυψη των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα της τάχιστης μετακίνησης κεφαλαίων, σε οποιοδήποτε σημείο στο κόσμο, και να απομένει μονάχα το καταστατικό έγγραφο, ως περιουσιακό στοιχείο που να υπόκειται σε κατάσχεση. Συμπερασματικά, λόγω της χαμηλής κεφαλαιουχικής δαπάνης και της ευκολίας λύσης του νομικού προσώπου, είναι προφανές γιατί οι εικονικές εταιρείες αξιολογούνται για το ξέπλυμα χρήματος.

5.3 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

- ❖ Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας κι Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)²²: είναι ο διεθνής οργανισμός των αναπτυγμένων χωρών, που υποστηρίζουν τις αρχές της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας και της οικονομίας της ελεύθερης αγοράς. Δημιουργήθηκε το 1948 ως Οργανισμός Ευρωπαϊκής Οικονομικής, με σκοπό να διαχειριστεί το σχέδιο Μάρσαλ για την ανοικοδόμηση της Ευρώπης μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ο ΟΟΣΑ, ενδιαφέρεται για την ελαχιστοποίηση των δυσμενών φορολογικών πρακτικών.
- ❖ Financial Action Task Force (FATF)²³: είναι μια διακυβερνητική οργάνωση που ιδρύθηκε το 1989 με πρωτοβουλία των αρχηγών των κρατών και των κυβερνήσεων των 7 κυριότερων βιομηχανικών κρατών (G7), καθώς και από τη προεδρία της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, για να αναπτύξουν πολιτικές για την καταπολέμηση του ξεπλύματος χρήματος. Το 2001, ο σκοπός επεκτάθηκε και για τη πάταξη της χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Η FATF ασχολείται με την επάρκεια των νομοθετικών κανονισμών, τους ελέγχους ξεπλύματος του

²² <http://www.oecd.org/>

²³ <http://www.fatf-gafi.org/>

χρήματος και τη ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών κέντρων, σε συνεργάσιμα και μη συνεργάσιμα.

- ❖ Financial Stability Board (FSB)²⁴: είναι ένας διεθνής οργανισμός που παρακολουθεί και κάνει συστάσεις για το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Ιδρύθηκε μετά τη σύνοδο κορυφής του Λονδίνου τον Απρίλιο 2009 από τα κράτη του G-20, ως διάδοχος του Φόρουμ Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (FSF). Το Διοικητικό Συμβούλιο περιλαμβάνει όλες τις μεγάλες οικονομίες του G-20, τα μέλη του FSF και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σκοπός του συμβουλίου χρηματοπιστωτικής σταθερότητας είναι να προσδιορίζει τις βασικές αδυναμίες, που διέπουν την τρέχουσα αναταραχή στις χρηματοπιστωτικές αγορές, και να προτείνει δράσεις για τη βελτίωση της αγοράς και τη θεσμική ανθεκτικότητά της.

5.4 ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

Κάθε offshore εταιρεία απαιτεί ένα τραπεζικό λογαριασμό. Η δυνατότητα για να ανοιχτεί ένας λογαριασμός εξαρτάται από την αποδοχή της τράπεζας, των εταιρικών εγγράφων της εταιρείας. Αρκετοί μεγάλοι offshore τραπεζικοί οργανισμοί, αρνούνται να ανοίξουν λογαριασμούς σε εταιρείες που εδρεύουν σε δικαιοδοσίες που δεν εγκρίνονται από την FATF, η οποία αποτελείται από 35 χώρες μέλη και 2 περιφερειακές οργανώσεις, που εκπροσωπούν τα περισσότερα μεγάλα οικονομικά κέντρα σε όλα τα μέρη του πλανήτη²⁵.

5.5 ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΙΟFC

Αντίστοιχα, όλες οι offshore δικαιοδοσίες, δέχονται πιέσεις από τα μεγάλα οικονομικά κέντρα, για να αλλάξουν τον τρόπο, με τον οποίο ενεργούν. Η πλειοψηφία έχει ήδη προσαρμοστεί σε πιο κατάλληλες νομοθεσίες, ενώ πολλές άλλες εφαρμόζουν σταδιακά τις απαραίτητες αλλαγές. Συγκεκριμένα, διάφορα διεθνή υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα, έχουν υιοθετήσει διεθνείς νομοθεσίες, για τη πρόληψη του οικονομικού εγκλήματος. Ακόμα και δικαιοδοσίες, οι οποίες κάποτε λειτουργούσαν χωρίς άδειες, πλέον δίνουν σε εταιρείες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών και σε trusts, όπου οι απαιτήσεις για την έκδοσή τους, είναι αυστηρές.

Οι ιδιοκτήτες ή η διοίκηση εταιρειών παροχής επιχειρηματικών συμβουλών, είναι υποχρεωμένες να παρέχουν τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία, για την

²⁴ <http://www.fsb.org/>

²⁵ <http://www.fatf-gafi.org/about/membersandobservers>

καταλληλότητα καθώς και την ικανότητα, ανάληψης τέτοιων επιχειρήσεων. Τα αποδεικτικά συνίστανται σε αστυνομικούς ελέγχους, συστατικές επιστολές, βιογραφικά σημειώματα, ελέγχους ρευστότητας, κτλ.

Εν συνεχεία, η υφιστάμενη νομοθεσία στα IOFC, επικεντρώνεται σε τρία σημεία:

- Οποιαδήποτε υποψία για ύποπτες συναλλαγές ή ξέπλυμα χρήματος, συσχετιζόμενη με τη κυκλοφορία χρημάτων από ναρκωτικά και τρομοκρατικές ενέργειες, πρέπει να αναγγέλλεται.
- Όλοι οι νόμοι εναντίον του εγκλήματος, που ισχύουν στα IOFC, πρέπει να αποσκοπούν στην πάταξη όλων των ειδών εγκληματικής δραστηριότητας. Υποψία για παραβίαση της νομοθεσίας, πρέπει να αναφέρεται αμέσως στις αρχές.
- Σχετικά με τις εταιρείες παροχής επιχειρηματικών συμβουλών, πρέπει να εφαρμόζονται συστηματικοί έλεγχοι, έτσι ώστε το επίπεδο υπηρεσιών τους να παραμένει υψηλό και οι δραστηριότητές τους να μην είναι ανεξέλεγκτες.

Οι σύμβουλοι επιχειρήσεων, όπως και οι τράπεζες, στη προσπάθειά τους να καταστείλουν την εγκληματική δραστηριότητα, συνήθως ζητούν τραπεζική ή επαγγελματική σύσταση για τον τελικό δικαιούχο και ένα αντίγραφο του διαβατηρίου του. Σε μερικές περιπτώσεις, απαιτείται ο σύμβουλος ή ο πελάτης, να ετοιμάζουν ανέλεγκτες λογιστικές καταστάσεις. Επιπλέον, οι σύμβουλοι απαιτείται να εξετάζουν το φάκελο της εταιρείας ετησίως, σύμφωνα με τη νομοθεσία.

Επιπρόσθετα, ένας διεθνώς αποδεκτός τρόπος ελέγχου, είναι το due diligence, το οποίο εξισώνεται με οικονομικό και ταυτόχρονα νομικό έλεγχο. Οι ελάχιστες απαιτήσεις για τη διενέργεια του due diligence, για τη δημιουργία μιας offshore εταιρείας, είναι²⁶:

- Επαγγελματική συστατική επιστολή από τράπεζα
- Διαβατήριο για την απόδειξη της ταυτότητας του τελικού αποδέκτη
- Ένα σημείωμα για τη δραστηριότητα του πελάτη
- Αναμενόμενο ετήσιο εισόδημα
- Πηγές κεφαλαίων

²⁶ <http://www.freepatentsonline.com/article/Academy-Accounting-Financial-Studies-Journal/179817638.html>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑΣ

6.1 ΚΥΠΡΟΣ

6.1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Κύπρος, θεωρείται μια από τις σημαντικότερες offshore δικαιοδοσίες, η οποία προσφέρει χαμηλή φορολογία και ένα ευρύ δίκτυο συμβάσεων για την αποφυγή της διπλής φορολογίας, συμπεριλαμβανομένης και της σύμβασης με την Ελλάδα, την οποία θα αναλύσουμε παρακάτω.

Η διαφοροποίηση της Κύπρου από άλλα χρηματοοικονομικά κέντρα, οφείλεται στην επιβολή λογικής φορολογίας 12,5%²⁷, στα καθαρά κέρδη των εταιρειών, καθώς και στη υπογραφή πολλαπλών συμβάσεων για την αποφυγή της διπλής φορολογίας. Ταυτόχρονα, η Κύπρος, δεν θεωρείται φορολογικός παράδεισος, ούτε βρίσκεται στη «μαύρη λίστα» του ΟΟΣΑ (μη συνεργάσιμες δικαιοδοσίες).

Λόγω των προαναφερθέντων, η Κύπρος έχει καθιερωθεί ως ένα διεθνούς φήμης επιχειρηματικό, εμπορικό και χρηματοοικονομικό κέντρο. Πάνω από 80.000 διεθνείς,

²⁷ <http://www.capital.gr/story/2067737>

αλλά και ναυτιλιακές εταιρείες λειτουργούν με έδρα την Κύπρο, μέσα στις οποίες υπάρχουν και εταιρείες ελληνικών συμφερόντων.

Η εμπιστευτικότητα, όπως και το απόρρητο, είναι εξασφαλισμένα, όσο αφορά τη κατοχή μετοχών σε μια εταιρεία, λόγω της λειτουργίας trusts, στα οποία είναι εγγεγραμμένοι οι κάτοχοι των μετοχών. Παράλληλα, τα δικαιώματα κινητών και ακίνητων περιουσιακών στοιχείων, προστατεύονται με πράξεις μεταβίβασης των περιουσιακών στοιχείων σε τρίτους. Η μοναδική αρχή στη Κύπρο, που γνωρίζει για οποιαδήποτε από αυτές τις πράξεις, είναι η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου, η οποία δεσμεύεται να τηρεί το απόρρητο.

Επιπρόσθετα, η Κύπρος, έχει υιοθετήσει κι εφαρμόσει τους κανονισμούς και τις οδηγίες της ΕΕ καθώς και του ΟΟΣΑ, ενώ μέχρι και η ίδια η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, έχει εκδώσει δικές της οδηγίες και κατευθύνσεις, στις οποίες έχουν ανταποκριθεί όλες οι τράπεζες της χώρας, για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος του χρήματος μέσω του οικονομικού συστήματος. Οι κανόνες αυτοί είναι οι εξής²⁸:

- Πιστοποίηση πελατών, στα πλαίσια της πολιτικής «γνώρισε το πελάτη σου», συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα ντοκουμέντα.
- Μη τήρηση ανώνυμων λογαριασμών ή λογαριασμών σε εικονικά ονόματα.
- Τήρηση κανόνων για τον εντοπισμό ξεπλύματος τους χρήματος, με βάση τις προβλέψεις του νόμου.
- Έλεγχος των σύνθετων και ασυνήθιστων συναλλαγών.
- Συνεργασία με τις αρχές, εάν υπάρξει υποψία ξέπλυμα χρήματος από ναρκωτικά.
- Ενημέρωση των εργαζόμενων για τη μεθοδολογία εντοπισμού του ξεπλύματος χρήματος.
- Οι τράπεζες, είτε Κυπριακές ή διεθνείς, υποχρεώνονται να ενημερώνουν την Κεντρική Τράπεζα Κύπρου με μηνιαίες καταστάσεις, σχετικά με διακίνηση χρημάτων, πάνω από το ποσό των 10.000 δολαρίων, ανά συναλλαγή.

Συγκεκριμένα, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, έχει πάρει πρόσθετα μέτρα για τη προστασία και τον έλεγχο των εταιρειών Διεθνών Δραστηριοτήτων (Ε.Δ.Δ.) στη Κύπρο, όπως:

²⁸ Offshore δραστηριότητες του Παναγιώτη Δουβή, Β. Έκδοση, 2008

- Τη γνωστοποίηση της πραγματικής ταυτότητας της εταιρείας. Ο επωφελούμενος πρέπει να είναι γνωστός στην τράπεζα.
- Όλες οι Ε.Δ.Δ. συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, που υποβάλλουν στο γραφείο φορολογίας εισοδήματος κι εγγραφής εταιρειών, που υπογράφονται από εξουσιοδοτούμενα Κυπριακά γραφεία.
- Οι αλλοδαποί εργαζόμενοι και διευθυντές, ελέγχονται από το γραφείο μεταναστών, για την έκδοση άδειας παραμονής, εάν κάποια στιγμή αποκαλυφθεί ότι είναι μπλεγμένοι σε παράνομες δραστηριότητες.

6.1.2 ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (Ε.Δ.Δ.)²⁹

Η Ε.Δ.Δ. είναι μια νομική οντότητα, που ιδρύεται στη Κύπρο, από άτομα ή εταιρείες, που διαμένουν στο εξωτερικό, έχοντας ως σκοπό τη διενέργεια επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, εκτός της Κυπριακής Επικράτειας. Οι Ε.Δ.Δ. απαγορεύονταν να δραστηριοποιούνταν εντός της χώρας, αλλά με την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καταργήθηκε το καθεστώς των offshore, οπότε πλέον οι εταιρείες διεθνών δραστηριοτήτων θεωρούνται ευρωπαϊκές εγχώριες εταιρείες, οπότε αντιμετωπίζονται αναλόγως.

Οι διευθυντές μιας Ε.Δ.Δ. επιλέγονται τυπικά από τους μετόχους, αλλά ουσιαστικά, η διεύθυνση της, βρίσκεται στα χέρια δικηγόρων, οι οποίοι προσφέρουν τη δυνατότητα παροχής πολλαπλών διοικητικών υπηρεσιών και συμβουλών.

Η ίδρυση και η λειτουργία των Κυπριακών Ε.Δ.Δ. καθορίζεται με βάση τη νομοθεσία Companies Act 1948 του Αγγλικού Δικαίου^{30 31}, η οποία προβλέπει ρυθμίσεις σχετικά με το συνάλλαγμα και το φορολογικό νόμο. Με βάση το νόμο αυτό, μια Ε.Δ.Δ. θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένη στο μητρώο εταιρειών, για να μπορεί να διεξάγει οποιαδήποτε δραστηριότητα. Επιπλέον, θα πρέπει να ανήκει αποκλειστικά, άμεσα ή έμμεσα, σε ξένους, ενώ το αντικείμενό της, όπως και το εισόδημά της, να προέρχονται από πηγές εκτός της χώρας. Βέβαια στη Κύπρο, από τη στιγμή που οι Ε.Δ.Δ. είναι εγχώριες, μπορούν να δραστηριοποιούνται κι εντός της Κύπρου. Οι πληροφορίες για μια τέτοια νομική οντότητα, δηλώνονται στη Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, η οποία διατηρεί απόλυτη μυστικότητα για τα δηλωθέντα στοιχεία. Με τη σειρά της, η Κεντρική Τράπεζα εκδίδει μια άδεια για την ίδρυση της εταιρείας, ως μη εγκατεστημένης, για έλεγχο συναλλάγματος. Αυτό δίνει τη δυνατότητα στην εταιρεία

²⁹ <http://www.fbsglobal.com/content/p2fs.html>

³⁰ http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1948/38/pdfs/ukpga_19480038_en.pdf

³¹ [http://www.olc.gov.cy/olc/olc.nsf/all/E1EAEB38A6DB4505C2257A70002A0BB9/\\$file/The%20Companies%20Law,%20Cap%20113.pdf?openelement](http://www.olc.gov.cy/olc/olc.nsf/all/E1EAEB38A6DB4505C2257A70002A0BB9/$file/The%20Companies%20Law,%20Cap%20113.pdf?openelement)

να διατηρεί λογαριασμούς στη Κύπρο, αλλά και στο εξωτερικό, χωρίς (συναλλαγματικούς) ελέγχους.

Μια τέτοια νομική οντότητα, μπορεί να πάρει μια από τις παρακάτω μορφές:

- ❖ Εταιρεία εγγεγραμμένη στη Κύπρο
- ❖ Παράρτημα υφιστάμενης αλλοδαπής εταιρείας
- ❖ Ομόρρυθμος ή ετερόρρυθμος συνεταιρισμός

Αντίστοιχα, οι κατηγορίες των Ε.Δ.Δ. στη Κύπρο μπορεί να είναι: εταιρείες τριγωνικού εμπορίου, εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες διοίκησης, εργοληπτικές εταιρείες, επενδυτικές εταιρείες, ασφαλιστικές εταιρείες, εταιρείες διεθνών εμπιστευμάτων (trust), πλοιοκτήτριες εταιρείες, εταιρείες πλοιοδιαχείρισης, διεθνή τραπεζικά παραρτήματα, εταιρείες εργοδότησης προσωπικού, εταιρείες είσπραξης και πληρωμής πνευματικών δικαιωμάτων, κτηματικές εταιρείες, εταιρείες ανάπτυξης και εμπορίας ακίνητης ιδιοκτησίας, κτλ.

Η σύσταση μια εταιρείας διεθνών δραστηριοτήτων στη Κύπρο, πραγματοποιείται με την υπογραφή, από τους ιδρυτές της ή τους εξουσιοδοτημένους αντιπρόσωπους τους, του ιδρυτικού εγγράφου και του καταστατικού, την κατάθεση των εγγράφων αυτών στον Έφορο Εταιρειών και την εγγραφή εταιρείας στο Μητρώο Εταιρειών. Ο χρόνος ολοκλήρωσης της διαδικασίας είναι περιορισμένος σε μερικές μέρες.

Συγκεκριμένα, το ιδρυτικό έγγραφο πρέπει να περιέχει το όνομα της εταιρείας με τη λέξη «limited/λίμιτεδ» στο τέλος, την έδρα του εγγεγραμμένου γραφείου, τους σκοπούς της εταιρείας, το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου, τα ονόματα των υπογραφούντων του ιδρυτικού εγγράφου μαζί με τον αριθμό των μετοχών για τις οποίες έχουν εγγραφεί και τη δήλωση ευθύνης των μελών της ότι περιορίζεται με μετοχές ή με εγγύηση, ανάλογα τη περίπτωση. Από την άλλη, το καταστατικό περιέχει τους κανόνες που διέπουν την εσωτερική διαχείριση της εταιρείας και που ρυθμίζουν τα δικαιώματα των μελών της.

Εν συνεχεία, είναι απαραίτητη η έγκριση του ονόματος της εταιρείας από τον Έφορο Εταιρειών. Δεν είναι αποδεκτά τα ονόματα που: 1) είναι παρόμοια με ονόματα υφιστάμενων εταιρειών 2) θεωρούνται παραπλανητικά 3) υποδηλώνει βασιλική σχέση 4) περιλαμβάνει μια από τις ακόλουθες λέξεις: Corporation, Co-operative, Commonwealth, National. Λαμβάνοντας υπόψη λοιπόν τους περιορισμούς, είναι προτεινόμενη η υποβολή 2-3 εναλλακτικών ονομάτων, πέρα της αρχικής.

Όσο αφορά τώρα το μετοχικό κεφάλαιο, δεν υπάρχει καμία διάταξη που να επιβάλλει ανώτατο η κατώτατο όριο. Για το λόγο αυτό, η Κεντρική Τράπεζα της

Κύπρου, προτείνει το εγκεκριμένο μη καταβλητέο μετοχικό κεφάλαιο, να είναι τουλάχιστον 1.700 ευρώ. Το κεφάλαιο αυτό θα μπορούσε να διαιρεθεί σε 1.000 μετοχές, προς 1.700 ευρώ η κάθε μία.

Ο ελάχιστος αριθμός των ιδρυτών/μετόχων, είναι ένας. Οι ιδρυτές, όπως και οι μεταγενέστεροι μέτοχοι, μιας κυπριακής εταιρείας, μπορεί να είναι είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα. Οι πληροφορίες, που πρέπει να διατίθενται από κάθε μέτοχο ανεξαιρέτως, είναι το πλήρες όνομά του, η διεύθυνσή του, η εθνικότητα, το επάγγελμα και ο αριθμός μετοχών που κατέχει. Σε περίπτωση που απαιτείται ανωνυμία από τους μετόχους, οι εταιρείες trust της Κύπρου, έχουν την ικανότητα να κατέχουν τις μετοχές, άνευ δικαιωμάτων, σε trust για τον πραγματικό δικαιούχο, μη μόνιμο κάτοικο της χώρας. Αντίστοιχα, ο εμπιστευτοδόχος πρέπει να πάρει τη σχετική άδεια από τη Κυπριακή Κεντρική Τράπεζα, ώστε να μπορεί να κατέχει τις μετοχές σε trust, εκ μέρους των πραγματικών δικαιούχων.

Σχετικά με την γενική συνέλευση των μετόχων, από το νόμο απαιτείται η σύγκλιση της τουλάχιστον μία φορά το χρόνο. Οι βασικές της αρμοδιότητές της είναι η έγκριση του προτεινόμενου μερίσματος, ο διορισμός του διοικητικού συμβουλίου και των Ελεγκτών, η έγκριση των οικονομικών καταστάσεων και η λήψη αποφάσεων επί σοβαρών θεμάτων.

Έπειτα, στο διοικητικό συμβούλιο, του οποίου τα μέλη επιλέγονται με βάση το καταστατικό της εταιρείας, οι συνεδριάσεις μπορούν να πραγματοποιούνται, εντός ή εκτός της Κύπρου. Βέβαια, αν η εταιρεία διευθύνεται κι ελέγχεται από τη Κύπρο, τότε πρέπει τουλάχιστον η πλειονότητα του ΔΣ να είναι κάτοικοι Κύπρου.

Επίσης, ο γραμματέας διορίζεται από τα μέλη του ΔΣ και το Καταστατικό πρέπει να περιέχει σχετική πρόνοια. Ο διορισμός του γραμματέα απαιτείται από το νόμο.

Ακόμα, κάθε εταιρεία οφείλει να διατηρεί εγγεγραμμένο γραφείο, είτε από τη πρώτη μέρα που ξεκινά να διεξάγει τις εργασίες της ή από τη 14^η μέρα της σύστασής της, αναλόγως με το ποια μέρα από τις δύο προηγείται χρονολογικά. Η έδρα του πρέπει να τοποθετείται στη Κύπρο. Στο εγγεγραμμένο γραφείο επιδίδονται εντάλματα, κλήσεις, ειδοποιήσεις, διατάγματα κι άλλα επίσημα έγγραφα, που απευθύνονται στην εταιρεία. Σε περίπτωση όπου η εταιρεία δεν έχει άλλη φυσική παρουσία στη χώρα, τότε σαν έδρα ορίζεται το γραφείο των λογιστών της.

Τραπεζικοί λογαριασμοί, μπορούν να ανοιχτούν από μια εταιρεία, σε οποιαδήποτε τράπεζα επιθυμεί. Οι μεταφορές χρημάτων γίνονται δίχως συναλλαγματικούς περιορισμούς.

Επιπρόσθετα, τα εταιρικά έγγραφα που απαιτούνται για τη σύσταση μιας Ε.Δ.Δ. είναι το πιστοποιητικό εγγραφής, το καταστατικό και ιδρυτικό έγγραφο, τη διεύθυνση του εγγεγραμμένου γραφείου της εταιρείας, το ονόματα των μελών του ΔΣ, του γραμματέα και των μετόχων, το πιστοποιητικό των μετοχών, τα πρακτικά της καταστατικής συνέλευσης καθώς και τα πρακτικά των συνεδριάσεων των μελών του ΔΣ και των μετόχων, τα επιστολόχαρτα με στοιχεία της εταιρείας και τα τιμολόγια, καθώς και οποιαδήποτε άλλα έγγραφα που σχετικά με τις δραστηριότητες της εταιρείας, μέχρι την ημερομηνία σύστασής της.

Τέλος, όταν ο Έφορος κρίνει ότι τα έγγραφα που κατατέθηκαν πληρούν τα απαραίτητα κριτήρια, τότε εκδίδεται το πιστοποιητικό εγγραφής και πλέον η εταιρεία καθίσταται εταιρική οντότητα, με ανεξάρτητη νομική υπόσταση, ξεχωριστή από τους μετόχους που την απαρτίζουν.

6.1.3 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ/ΧΡΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΔΙΕΘΝΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ³²

- Οι εταιρείες συμμετοχών διεθνών δραστηριοτήτων παίζουν το ρόλο ενδιάμεσων εταιρειών συμμετοχών, με σκοπό να επενδύσουν σε Ευρωπαϊκές ή άλλες χώρες, εκμεταλλευόμενες τις συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας που έχει συνάψει η Κύπρος. Μια holding εταιρεία, μπορεί να είναι η μητρική για εταιρείες, που είναι εγγεγραμμένες εκτός Κύπρου, αλλά και για τις εγγεγραμμένες Ε.Δ.Δ. στη Κύπρο. Τα μερίσματα που λαμβάνονται στη Κύπρο δεν φορολογούνται, καθώς και αν διανεμηθούν σε μη κατοίκους.
- Οι εταιρείες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών διεθνών δραστηριοτήτων, αξιοποιούν τις συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας της Κύπρου, για να χρηματοδοτούν εταιρείες σε χώρες, με τις οποίες η Κύπρος έχει κλείσει συμφωνίες ή σε χώρες χαμηλό ή μηδενικό παρακρατούμενο φόρο.
- Οι εμπορικές εταιρείες διεθνών δραστηριοτήτων, χρησιμοποιούνται για την επανατιμολόγηση αγαθών κι υπηρεσιών, από κάθε χώρα σε κάθε προορισμό, καθώς και για τη μεταφορά των εμπορικών δραστηριοτήτων. Τα διανεμηθέντα μερίσματα σε μη κατοίκους, δεν φορολογούνται.

³² Offshore δραστηριότητες του Παναγιώτη Δουβή, Β. Έκδοση, 2008

- Οι εταιρείες αδειών-δικαιωμάτων διεθνών δραστηριοτήτων, μπορούν να δραστηριοποιούνται στη Κύπρο, δεδομένου τη χαμηλή φορολογία, την οργανωμένη υποδομή αλλά και τις καλές σχέσεις με τις γειτονικές χώρες.
- Οι εταιρείες παροχής διοικητικών υπηρεσιών διεθνών δραστηριοτήτων, μπορούν να δραστηριοποιούνται στη Κύπρο, λόγω της οργανωμένης υποδομής, που απαιτείται από τις μεγάλες εταιρείες και τις πολυεθνικές, αλλά κι εξαιτίας της προνομιάς θέσης της μεταξύ Ευρώπης, Ασίας κι Αφρικής.
- Οι κτηματομεσιτικές εταιρείες διεθνών δραστηριοτήτων, χρησιμοποιούνται κατά κύριο λόγο από ξένα (φυσικά και νομικά) πρόσωπα, που προσδοκούν κέρδος σε ακίνητη περιουσία.
- Οι εταιρείες αντασφάλισης διεθνών δραστηριοτήτων, είναι ουσιαστικά θυγατρικές ή ελεγχόμενες εταιρείες μιας μη ασφαλιστικής μητρικής, και ο σκοπός χρήσης τους είναι η συμμετοχή τους στους κινδύνους της μητρικής ή άλλων θυγατρικών ή εταιρειών συμφερόντων της.
- Τα Κυπριακά trust, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη μεταφορά περιουσίας, που αποκτήθηκε από αλλοδαπά πρόσωπα, ενώ εργάζονται στο εξωτερικό, για να την προστατέψουν από τη φορολογία της χώρας τους. Επιπρόσθετα, τα trust που δημιουργούν αλλοδαποί, οι οποίοι υπηρετούν στη Κύπρο, εξαιρούνται από τη φορολογία, αν όλη η περιουσία που έχει διευθετηθεί και το εισόδημα που αποκτάται, είναι στο εξωτερικό, έστω κι αν ο δικαιούχος βρίσκεται στη Κύπρο.

6.1.4 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ³³

Η ανώτατη φορολογική αρχή στη Κύπρο είναι ο Διευθυντής Υπηρεσίας Εσόδων. Ο φόρος εισοδήματος επιβάλλεται στο εισόδημα που εισρέει, προέρχεται ή λαμβάνεται στη χώρα, είτε από νομικά ή από φυσικά πρόσωπα, και αφορά οποιαδήποτε μορφή κέρδους, από εμπορική ή επιχειρηματική δραστηριότητα σε μισθούς, αποζημιώσεις, τόκους, μερίσματα, κτλ.

Οι εταιρείες, οι οποίες έχουν μόνιμη εγκατάσταση στη Κύπρο, αλλά και οι ξένες εταιρείες, φορολογούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία περί εισοδήματος. Δεν υπάρχουν διαφορετικές νομοθεσίες για τη φορολογία των εταιρειών.

³³ Φορολογικές πληροφορίες 2016 – Κύπρου: Έρευνα της PWC (<https://www.pwc.com.cy/en/publications/assets/tax-facts-figures-2016-greek-january-2016.pdf>)

Πρέπει να διευκρινιστεί πως στη Κύπρο, υπάρχουν δύο κατηγορίες εταιρειών, οι εταιρείες κάτοικοι και οι εταιρείες μη κάτοικοι. Οι εταιρείες κάτοικοι είναι αυτές που η διεύθυνση όπως και ο έλεγχός τους ασκείται στη χώρα, ενώ στις εταιρείες μη κάτοικοι, ασκείται εκτός Κύπρου.

Οπότε, μια εταιρεία που μπορεί να θεωρηθεί ως κάτοικος Κύπρου, θα φορολογείται για όλα τα εισοδήματά της, που προέρχονται εντός ή εκτός της χώρας. Αντίθετα, όσες δεν θεωρούνται κάτοικοι, θα είναι υποχρεωμένες να καταβάλλουν φόρο εισοδήματος, μόνο για τις δραστηριότητές τους στη Κύπρο. Όπως ήδη έχουμε αναφέρει, ο συντελεστής εταιρικού φόρου είναι 12,5 %.

Το φορολογικό σύστημα της Κύπρου προσφέρει στις εταιρείες διεθνών δραστηριοτήτων, πλήρης φορολογική απαλλαγή στα εξής:

- Κέρδη από διάθεση τίτλων
- Μερίσματα
- Τόκοι, οι οποίοι δεν προκύπτουν ή δεν συνδέονται στενά με τη συνήθη διεξαγωγή της επιχείρησης
- Κέρδη από μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό, κάτω από προϋποθέσεις
- Το κέρδος που προέρχεται από συναλλαγματικές διαφορές, με εξαίρεση αυτές που σχετίζονται με εμπορία συναλλάγματος και σχετικών παραγωγών

Αντίστοιχα, δαπάνες που εκπίπτουν εξ ολοκλήρου από το εισόδημα είναι:

- Έξοδα που έγιναν εξ ολοκλήρου κι αποκλειστικά, για την κτήση του εισοδήματος
- Δωρεές σε εγκεκριμένα φιλανθρωπικά ιδρύματα, με αποδείξεις
- Εισφορές εργοδότη στις κοινωνικές ασφάλισεις και εγκεκριμένα ταμεία, πάνω στους μισθούς των εργοδοτούμενων
- Έξοδα ιδιωτικού μηχανοκίνητου οχήματος
- Ο τόκος που αναλογεί στο κόστος ιδιωτικού μηχανοκίνητου οχήματος, ανεξάρτητα από τη χρήση του και σε άλλα περιουσιακά στοιχεία, που δεν χρησιμοποιούνται στην επιχείρηση (Η έκπτωση αυτή ισχύει για επτά έτη, από τη μέρα απόκτησης του περιουσιακού στοιχείου)

Βέβαια, οι δαπάνες για τη συντήρηση διατηρητέας οικοδομής, κάτω από προϋποθέσεις, εκπίπτουν μέχρι 700 €, 1.100 € ή 1.200 €, ανά τ.μ., ανάλογα με το εμβαδό της οικοδομής. Από την άλλη, τα έξοδα επιχειρηματικής ψυχαγωγίας, συμπεριλαμβανομένης και της φιλοξενίας οποιουδήποτε είδους, που γίνονται σε

σχέση με την επιχείρηση, δεν εκπίπτουν πέρα του 1% των ακαθάριστων εσόδων ή των 17.086 €.

Εν συνεχεία, σχετικά με το συμψηφισμό και τη μεταφορά ζημιών. Υπό προϋποθέσεις, η φορολογική ζημιά που προκύπτει, κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους, εάν δεν μπορεί να συμψηφιστεί με άλλα εισοδήματα, θα μεταφέρεται και θα συμψηφίζεται με τα φορολογικά κέρδη των επόμενων πέντε ετών.

Επίσης, επιτρέπεται, κάτω από ορισμένες συνθήκες, ο συμψηφισμός ζημιών εταιρείας με κέρδη του ίδιου έτους άλλης εταιρείας του ίδιου συγκροτήματος, όταν οι εταιρείες είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου. Δύο εταιρείες θεωρούνται ότι είναι μέλη του ίδιου συγκροτήματος, όταν η μία είναι κατά τουλάχιστον 75% εξαρτημένη της άλλης ή όταν η κάθε μία ξεχωριστά, είναι τουλάχιστον 75% εξαρτημένη μιας τρίτης εταιρείας, άμεσα ή έμμεσα.

Από 1^η Ιανουαρίου 2015, οι ενδιάμεσες εταιρείες, μη φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου, δεν θα επηρεάζουν την ύπαρξη συγκροτήματος για συμψηφισμό ζημιών, σε περίπτωση που εκείνες οι εταιρείες είναι φορολογικοί κάτοικοι, είτε κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή κράτους με το οποίο η Κύπρος έχει σύμβαση για αποφυγή διπλής φορολογίας ή για ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών, διμερή ή πολυμερή.

Ζημιά από επιχείρηση που είχε άτομο ή συνεταιρισμός, η οποία μετατρέπεται σε εταιρεία, θα μεταφέρεται για συμψηφισμό με τα κέρδη που θα πραγματοποιήσει η εταιρεία στο μέλλον.

Επιπλέον, ζημιά από μόνιμη εγκατάσταση του εξωτερικού, μπορεί να συμψηφιστεί με κέρδη της εταιρείας στη Κύπρο. Μελλοντικά κέρδη, εξαιρούμενης μόνιμης εγκατάστασης του εξωτερικού, θα φορολογούνται στη Κύπρο, μέχρι το ποσό της ζημιάς που συμψηφίστηκε.

6.1.5 ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Η Κύπρος έχει υπογράψει συμβάσεις για την αποφυγή της διπλής φορολογίας, με τις εξής (51) χώρες: Αρμενία, Αίγυπτος, Αυστρία, Βέλγιο, Βοσνία, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Γκέρνζυ, Δανία, Ελβετία, Ελλάδα, Εσθονία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Ηνωμένο Βασίλειο, Ηνωμένες Πολιτείες, Ινδία, Ιρλανδία, Ισλανδία, Ιταλία, Ισπανία, Καναδά, Κατάρ, Κίνα, Κουβέιτ, Λευκορωσία, Λίβανος, Λιθουανία, Μάλτα, Μαυρίκιος, Μαυροβούνιο, Μολδαβία, Νορβηγία, Νότιος Αφρική, Ουγγαρία,

Ουκρανία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Ρωσία, Σαν Μαρίνο, Σερβία, Σεϋχέλλες, Σιγκαπούρη, Σλοβακία, Σλοβενία, Σουηδία, Συρία, Ταϊλάνδη, Τσεχία, Φινλανδία.³⁴

Με βάση την Κυπριακή νομοθεσία δεν γίνεται παρακράτηση φόρου σε μερίσματα, τόκους και δικαιώματα εκμετάλλευσης, εκτός της περίπτωσης που τέτοια δικαιώματα εκμετάλλευσης αποκτούνται από πηγές στην Κύπρο, οπότε υπόκεινται σε φόρο παρακράτησης 10% (5% σε κινηματογραφικές ταινίες). Τέτοιος φόρος παρακράτησης μπορεί να μειωθεί ή να εξαλειφθεί σύμφωνα με τις υφιστάμενες συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας ή την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Οδηγίας περί Τόκων και Δικαιωμάτων Εκμετάλλευσης όπως έχει υιοθετηθεί στην κυπριακή φορολογική νομοθεσία.

Εισοδήματα από τεχνική βοήθεια που παρέχονται από άτομα μη φορολογικούς κάτοικους και αποκτούνται από πηγές στην Κύπρο, υπόκεινται σε φόρο παρακράτησης 10%. Τέτοια εισοδήματα δεν υπόκεινται σε φόρο παρακράτησης όταν διεκπεραιώνονται από μόνιμη εγκατάσταση στην Κύπρο ή όταν διεκπεραιώνονται μεταξύ 'συνδεδεμένων' εταιρειών σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία περί Τόκων και Δικαιωμάτων Εκμετάλλευσης, όπως αυτή υιοθετήθηκε στην Κυπριακή φορολογική νομοθεσία.

Επίσης με βάση την Κυπριακή νομοθεσία, 10% φόρος παρακράτησης επιβάλλεται στο ακαθάριστο εισόδημα φυσικού προσώπου, μη φορολογικού κάτοικου Κύπρου, από την εξάσκηση οποιουδήποτε επαγγέλματος ή επιτηδεύματος και αμοιβής για υπηρεσίες ψυχαγωγίας προσώπων, μη φορολογικών κατοίκων Κύπρου (όπως θεατρικές, μουσικές ποδοσφαιρικών ομάδων και άλλες αθλητικές αποστολές κτλ).

Περαιτέρω, 5% φόρος παρακράτησης επιβάλλεται επίσης στο ακαθάριστο εισόδημα προσώπων που δεν είναι φορολογικοί κάτοικοι και δεν έχουν μόνιμη εγκατάσταση στη Κύπρο αναφορικά με εξόρυξη, εξερεύνηση ή εκμετάλλευση της υφαλοκρηπίδας, του υπεδάφους καθώς και την εγκατάσταση και εκμετάλλευση αγωγών και άλλων εγκαταστάσεων στο έδαφος, στο βυθό της θάλασσας ή πάνω από την επιφάνεια της Δημοκρατίας.

³⁴<http://gr.fbscopyprus.com/%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CF%81%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82-%CF%83%CF%85%CE%BC%CE%B2%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%BA%CF%8D%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%85-%CE%B3%CE%B9%CE%B1/>

6.1.6 CASE STUDY ΚΥΠΡΟΥ

Όπως προαναφέρθηκε, η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, είναι υπεύθυνη για τη διατήρηση του απορρήτου των επιχειρηματιών που έχουν offshore στη δικαιοδοσία της. Οπότε, εξαιτίας του ισχυρού τραπεζικού απορρήτου, το οποίο είναι ακρογωνιαίος λίθος της Κυπριακής Κρατικής πολιτικής, είναι αδύνατον να βρεθούν στοιχεία για οποιαδήποτε από αυτές τις εταιρείες, για να γίνει ανάλυσή τους. Για αυτό το λόγο θα χρησιμοποιηθούν γενικά στοιχεία, τα οποία είναι διαθέσιμα, σχετικά με τη σύσταση μιας Ε.Δ.Δ.

Δεδομένου των παραπάνω αναλύσεων, για την ίδρυση μιας τέτοιας εταιρείας στη Κύπρο και την σχετική νομοθεσία, παρατίθενται τώρα συνοπτικά αυτά τα χαρακτηριστικά, παράλληλα με δεδομένα που αντλήθηκαν από την ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών της Κύπρου:

Τοποθεσία	Βορειοανατολική Μεσόγειος
Θεσμικό πλαίσιο	Αγγλικό Δίκαιο
Γλώσσα	Ελληνική, Αγγλικά
Συναλλαγματικοί έλεγχοι	όχι
Τραπεζικό απόρρητο	ναι
Φορολογικές συμφωνίες	με 51 χώρες
Χρόνος απόκτησης	
1.Εταιρεία ραφιού (έτοιμη εταιρεία)	1. 2-4 μέρες
2.Νέα σύσταση	2. 10-15 μέρες
Βασικά κόστη σύστασης	
1.Αμοιβή εγγραφής	1.εξαρτάται από το εγκεκριμένο κεφάλαιο (συνήθως 1.500€)
2.Βασικά επαγγελματικά κόστη	2. 1.000€
Ετήσια έξοδα	
1.Αμοιβές κράτους	1. 2.400€
2.Διοικητικές αμοιβές έτους	2. 2.400€
Μέτοχοι	
1.Ελάχιστος αριθμός	1.ελάχιστος ένας, μέγιστος 50
2. Προϋποθέσεις εγκατάστασης	2.δεν υπάρχουν περιορισμοί για ξένους
Μετοχικό Κεφάλαιο	
1.Ελάχιστο δηλωμένο	1. 1.700€ το ελάχιστο

2.Ελάχιστη έκδοση	2. 1.700€ το ελάχιστο
3.Χρεόγραφα στο κομιστή	3.όχι
4.Δικαίωμα εξαγοράς μετοχών	4.ναι
Τελικός ιδιοκτήτης	
1.Αποκάλυψη πληροφοριών	1.ναι, εάν απαιτείται ανωνυμία, αναλαμβάνει μια εταιρεία trustee
2.Χρεόγραφα στο κομιστή	2.ναι
Διευθυντές	
1.Ελάχιστος αριθμός	1. 1
2. Προϋποθέσεις εγκατάστασης	2. 1 μέλος Κύπριος υπήκοος, οποιασδήποτε εθνικότητας, φυσικό ή νομικό πρόσωπο
3.Γενική διεύθυνση	3.ναι
Απαιτήσεις τοπικής παρουσίας	
1.Διευθυντές	1. 1 μέλος Κύπριος υπήκοος, εάν το γραφείο είναι στη Κύπρο
2.Υπάλληλοι εταιρείας	2.δεν απαιτείται
3.Συναντήσεις / Συμβούλια	3.δεν απαιτείται
4.Ετήσιες γενικές συνελεύσεις	4.απαιτείται
5.Έλεγχοι λογαριασμών	5.έλεγχοι λογαριασμών από ανεξάρτητους ελεγκτές, πρέπει να παραδοθούν στην εφορία και στο μητρώο εταιρειών
Ετήσιοι λογαριασμοί	ναι, μη δημοσιευθέντες
Δυνατότητα μετανάστευσης	ναι
Φόρος μεταβίβασης μετοχών	μηδέν
Φορολογικές υποχρεώσεις	12,5%

6.2 ΕΛΛΑΔΑ

6.2.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δραστηριοποίηση offshore εταιρειών στην Ελλάδα, από έλληνες ιδιοκτήτες, ξεκίνησε τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια. Λόγος ανάπτυξης αυτού του φαινομένου, ήταν η ευνοϊκή συγκυρία και ο πλουτισμός ευρέων κοινωνικών στρωμάτων.

Σύμφωνα με τη διατύπωση του ν. 3091/2002³⁵, στην Ελλάδα, ως offshore εταιρεία θα νοείται η εταιρεία, η οποία έχει την έδρα της σε αλλοδαπή χώρα, όπου με βάση τη νομοθεσία της (αλλοδαπής), θα δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε άλλες χώρες, απολαμβάνοντας ιδιαίτερα ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης.

Γενικά, η Ελληνική πολιτεία, ασχολήθηκε για πρώτη φορά με την αντιμετώπιση των offshore δραστηριοτήτων το 2002, με τη ψήφιση του νόμου 3091/2002. Με αυτή τη φορολογική μεταρρύθμιση, επήλθαν καθοριστικές τροποποιήσεις, αλλάζοντας το

³⁵ <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/147>

πλαίσιο όπου οι Έλληνες επιχειρηματίες, που ήθελαν να αποφύγουν την φορολογική πολιτική της χώρας, δημιούργησαν offshore εταιρείες.

Τα βασικά σημεία, στα οποία ο νόμος 3091/2002, επέφερε καθοριστικές τροποποιήσεις, είναι:

- ❖ Οι αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων, τα οποία αγοράζονται από offshore εταιρείες, δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση, από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. (Το εδάφιο αυτό έχει πλέον καταργηθεί)
- ❖ Δεν θα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, οι δαπάνες για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών, από offshore εταιρείες, αλλά και τα δικαιώματα που καταβάλλονται για τη χρήση ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, τεχνικής βοήθειας, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων δικαιωμάτων, στην Ελλάδα. (Η παράγραφος αυτή έχει πλέον καταργηθεί)
- ❖ Δεν παρέχονται ενισχύσεις, σε περιπτώσεις αγοράς ή χρηματοδοτικής μίσθωσης μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού, από offshore εταιρεία.
- ❖ Εταιρείες, οι οποίες έχουν εμπράγματα δικαιώματα, πλήρους ή ψιλής κυριότητας ή επικαρπίας, σε ακίνητα που βρίσκονται στην Ελλάδα, θα καταβάλλουν ειδικό ετήσιο φόρο 3%, επί της αντικειμενικής αξίας των ακινήτων. (Το 2010 άλλαξε το ποσοστό του φόρου από 3% σε 15%)

Σαν αποτέλεσμα, με την ισχύ του νόμου την 1.1.2003, μειώθηκαν σημαντικά οι υπερτιμολογήσεις, που λάμβαναν χώρα με τις τριγωνικές συναλλαγές, κατά τις οποίες, η offshore εταιρεία λειτουργούσε ως διαμεσολαβητής μεταξύ δύο εταιρειών, προσφέροντας τη δυνατότητα υπερτιμολόγησης των αγαθών, που αγοράζονται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εισάγονται από τρίτες χώρες. Επιπρόσθετα, σταμάτησε η δημιουργία εικονικών δαπανών, με τη μορφή υπηρεσιών ή δικαιωμάτων που λάμβαναν οι ελληνικές επιχειρήσεις, από offshore εταιρείες. Ακόμα, το κόστος διατήρησης ακινήτου σε offshore εταιρεία, είναι πλέον πολύ υψηλό, λόγω της ετήσιας καταβολής του 3% (τόρα 15%), επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου. Εξαιτίας των μεταβατικών διατάξεων του ν. 3091/2002, πολλοί κάτοχοι ακινήτων σε offshore εταιρείες, προτίμησαν να κάνουν εικονικές μεταβιβάσεις των ακινήτων, από τις offshore προς τους πραγματικούς κύριους των ακινήτων ή σε ελληνικά νομικά πρόσωπα.

6.2.2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι δραστηριότητες των offshore εταιρειών στην Ελληνική επικράτεια περιλαμβάνουν³⁶:

- Αγορά ή ανέγερση ακινήτων
- Χρηματιστηριακές συναλλαγές
- Ναυτιλία
- Εμπορικές συναλλαγές
- Εισαγωγικές ή εξαγωγικές δραστηριότητες
- Επανατιμολόγηση και τριγωνικό εμπόριο σε εισαγωγές-εξαγωγές
- Εμπορικοί αντιπρόσωποι
- Ίδρυση ΑΕ ή ΕΠΕ στην Ελλάδα
- Αμοιβές υψηλόβαθμων στελεχών
- Υπερτιμολογήσεις-υποτιμολογήσεις
- Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας
- Σκάφη αναψυχής και αεροπλάνα
- Χρηματοοικονομικές συναλλαγές
- Υπηρεσίες πάσης φύσεως
- Ξενοδοχειακές εταιρείες

Συγκεκριμένα όσο αφορά την αγορά ή ανέγερση ακινήτων. Πολλές offshore εταιρείες είχαν δραστηριοποιηθεί στην Ελλάδα, έχοντας ως μοναδικό περιουσιακό στοιχείο, ένα ακίνητο, κυρίως μεγάλης αξίας.

Τα θετικά της σύστασης offshore για την απόκτηση ακινήτου είναι:

- Οι μετοχές των offshore είναι στο κομιστή. Άρα μπορούν να μεταβιβαστούν ελεύθερα, μόνο με τη παράδοσή τους.
- Είναι σχεδόν αδύνατον να αποδειχθεί ο πραγματικός ιδιοκτήτης του ακινήτου, εφόσον το όνομα του «εν τοις πράγμασι» κυρίου, δεν είναι φανερό πουθενά.
- Δεν υπάρχει τεκμήριο απόκτησης του ακινήτου, ούτε φορολογείται το κεφάλαιο για την αγορά του ακινήτου.
- Η αποφυγή δεσμεύσεων ατομικής περιουσίας, με τη διασφάλιση από μελλοντικές διεκδικήσεις δανειστών.
- Η αποφυγή φορολογικών επιβαρύνσεων.

³⁶ Offshore δραστηριότητες του Παναγιώτη Δουβή, Β. Έκδοση, 2008

- Σε περίπτωση μεταβίβασης του ακινήτου, δεν καταβάλλεται φόρος υπεραξίας.

Στα μειονεκτήματα από την άλλην έχουμε:

- Η καταβολή φόρου 15% επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου, κάθε χρόνο.
- Η offshore πληρώνει φόρο για τα εικονικά ενοίκια, που εισπράττει από αυτόν που κατοικεί στο ακίνητο.
- Η offshore πληρώνει φόρο κατοχής του ακινήτου.

6.2.3 ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ OFFSHORE ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του α.ν. 89/1967, όπως ισχύει με το ν. 3427/2005³⁷, αλλοδαπές εταιρείες από 1.1.2006, μπορούν να εγκαθίστανται στην Ελλάδα, με αποκλειστικό σκοπό να παρέχουν στα κεντρικά τους καταστήματα ή σε συνδεδεμένες με αυτές και μη εγκατεστημένες στην Ελλάδα επιχειρήσεις:

- Υπηρεσίες συμβουλευτικού χαρακτήρα
- Κεντρικής λογιστικής υποστήριξης
- Ελέγχου ποιότητας παραγωγής προϊόντων
- Διαδικασιών κι υπηρεσιών
- Κατάρτισης μελετών, σχεδίων και συμβάσεων
- Διαφήμισης και marketing
- Επεξεργασίας στοιχείων
- Λήψης και παροχής πληροφοριών, έρευνας κι ανάπτυξης

Εν συνεχεία, τα δικαιολογητικά, που πρέπει να παρέχουν οι αλλοδαπές εταιρείες, στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, για να εγκατασταθούν στη χώρα, είναι τα εξής:

- Αίτηση, στην οποία ενδεικτικώς θα αναφέρεται, η πλήρης επωνυμία, η έδρα και η ιθαγένεια της εταιρείας, ο τύπος με τον οποίο λειτουργεί, η σύνθεση του Διοικητικού της Συμβουλίου καθώς και τα πρόσωπα που την δεσμεύουν δια της υπογραφής τους. Επιπλέον θα σημειώνεται, η βασική δραστηριότητα της εταιρείας στην αλλοδαπή, οι συγκεκριμένες υπηρεσίες που θα παρέχει από την Ελλάδα, τα στοιχεία του νομίμου εκπροσώπου της, τα άτομα που θα απασχολήσει και οι ειδικότητές τους και τέλος οι

³⁷ <https://www.ependyseis.gr/sub/nomos3427/n3427.htm>

συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις, κατά την έννοια του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920³⁸, στις οποίες παρέχονται οι σχετικές υπηρεσίες.

- Κυρωμένο αντίγραφο του καταστατικού της εταιρείας, με τις σχετικές τροποποιήσεις (εφόσον υπάρχουν).
- Πρόσφατο πιστοποιητικό (εντός διμήνου) από το οικείο Επιμελητήριο ή άλλη Δημόσια Αρχή, που θα βεβαιώνει τη νόμιμη σύσταση και λειτουργία της εταιρείας, τη σύνθεση του Διοικητικού της Συμβουλίου, καθώς και τα πρόσωπα που δεσμεύουν την εταιρεία με την υπογραφή τους. Σε περίπτωση που η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου και η δέσμευση της εταιρείας, δεν προκύπτουν από τα παραπάνω δικαιολογητικά, τότε θα προσκομίζεται σχετική βεβαίωση των Αξιωματούχων της εταιρείας (incumbency certificate).
- Ενοποιημένο ισολογισμό και αποτελέσματα χρήσης, των δύο τελευταίων ετών, του ομίλου ή της μητρικής εταιρείας.
- Μελέτη τεκμηρίωσης (βάσει του υποδείγματος της Υπηρεσίας) του προτεινομένου περιθωρίου κέρδους της εταιρείας στην Ελλάδα, από τις παρεχόμενες υπηρεσίες της, προς τον όμιλο ή τα κεντρικά της.
- Αναλυτική περιγραφή των παρεχομένων υπηρεσιών, καθώς και τα στοιχεία της λήπτριας ή των ληπτριών των υπηρεσιών εταιρεία/ες.
- Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας, για την υπαγωγή της στις διατάξεις του κεφαλαίου ΣΤ του ν. 3427/2005 και το διορισμό νομίμου εκπροσώπου.
- Συμβολαιογραφικό Πληρεξούσιο προς τον νόμιμο εκπρόσωπό της στην Ελλάδα.

Σαν εγκατεστημένες εταιρείες πλέον, θα έχουν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- Ετήσια δαπάνη (100.000 € τουλάχιστον), της οποίας η αποκλειστική χρήση θα είναι η κάλυψη κάθε είδους δαπάνης για τη λειτουργία και τη μισθοδοσία του προσωπικού της, το οποίο θα πρέπει να τεκμηριώνεται από αντίστοιχα παραστατικά στοιχεία, που πληρούν τις προϋποθέσεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

³⁸ <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/31>

- Τιμολόγηση του ποσού των ετήσιων δαπανών της, πλέον του προσδιορισθέντος ποσοστού κέρδους, προς τη συνδεδεμένη εταιρεία, εφόσον υπάρχει.
- Είσπραξη του προαναφερόμενου ποσού υποχρεωτικά μέσω τραπεζικού εμβάσματος, όπως προκύπτει από βεβαίωση αναγνωρισμένης τράπεζας εσωτερικού, στην οποία θα γίνεται μνεία του νομικού προσώπου που εμβάζει το ποσό.
- Απασχόληση προσωπικού, τουλάχιστον τεσσάρων ατόμων, εκ των οποίων ένας δύναται να απασχολείται με σύμβαση μερικής απασχόλησης.
- Για οποιαδήποτε μεταβολή της εταιρείας (πχ αντικείμενο, επωνυμία, ΔΣ, κτλ) υποχρεώνεται να ενημερώνει το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, εντός 50 ημερών το αργότερο από τη μέρα μεταβολής, υποβάλλοντας τα αναγκαία δικαιολογητικά, αναλόγως τη περίπτωση.
- Τέλος, για κάθε πρόσληψη ή απόλυση αλλοδαπού προσωπικού, αλλά και για αλλαγή διεύθυνσης, τηλεφώνου, fax, κτλ, της εταιρείας, θα πρέπει να υπάρχει ενημέρωση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, εντός 15 ημερών.

6.2.4 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Σχετικά τώρα με τη φορολογία των εταιρειών. Για το προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος, σύμφωνα με το α.ν. 89/1967, όλα τα έξοδα, επί των οποίων υπολογίζεται το ποσοστό κέρδους, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της, εφόσον τεκμηριώνεται από αντίστοιχα παραστατικά στοιχεία, που πληρούν τις προϋποθέσεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων. Όσο αφορά τα ακαθάριστα έσοδα που αναφέραμε, θα εισπράττονται υποχρεωτικά μέσω τραπεζικών εμβασμάτων και ο προσδιορισμός τους θα πραγματοποιείται με τη προσθήκη ενός ποσοστού κέρδους, στο σύνολο των εξόδων, πάσης φύσεως, και αποσβέσεών τους, πλην του φόρου εισοδήματος. Για το καθορισμό των ποσοστών κέρδους, τα οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερα από 5%, λαμβάνονται υπόψη το είδος των παρεχόμενων υπηρεσιών, ο κλάδος δραστηριότητας, καθώς και οι οδηγίες του ΟΟΣΑ, για τις χρεώσεις εντός ομίλων/επιχειρήσεων. Τα καθαρά κέρδη φορολογούνται με συντελεστή 29%³⁹.

³⁹ <https://www.e-forologia.gr/cms/viewContents.aspx?id=187788>

Επιπλέον, οι αλλοδαπές εταιρείες που εγκαθίστανται στην Ελλάδα, με βάση τις διατάξεις του α.ν. 89/1967, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3427/2005, έχουν την ιδιότητα του επιτηδευματία και κατά συνέπεια, για την παροχή υπηρεσιών σε άλλους επιτηδευματίες, εντός ή εκτός της χώρας, υποχρεούνται να εκδίδουν τιμολόγια παροχής υπηρεσιών.

Παράλληλα, πλοία με ξένη σημαία, κάθε κατηγορίας, που πρακτορεύονται ή διαχειρίζονται ή με οποιοδήποτε τρόπο αντιπροσωπεύονται με βάση τον α.ν. 89/1967 και τον α.ν. 378/1968 εγκατεστημένων στην Ελλάδα αλλοδαπών εταιρειών, ασχέτως μορφής με την οποία λειτουργούν, απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος, ως και κάθε τέλους, φόρου, δασμού, εισφοράς ή κρατήσεως, υφισταμένου ή επιβληθησομένου στο μέλλον, για το εισόδημα αυτών, το οποίο αποκτούν από εργασίες μέσω ή με τις παραπάνω εταιρείες. Την ίδια φορολογική απαλλαγή απολαμβάνουν και οι πλοιοκτήτες, εφοπλιστές ή οι με οποιοδήποτε τρόπο εκμεταλλευόμενοι τα πλοία ταύτα, μέσω ή με τις παραπάνω εταιρείες.

6.2.5 ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟΦΥΓΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Η Ελλάδα έχει υπογράψει 57 συμβάσεις⁴⁰ για την αποφυγής της διπλής φορολογίας, με τις εξής χώρες: Αζερμπαϊτζάν, Αίγυπτος, Αλβανία, Αρμενία, Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Γεωργία, Δανία, Δημοκρατία του Αγίου Μαρίνου, Ελβετία, Εσθονία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Ηνωμένο Βασίλειο, Ηνωμένες Πολιτείες, Ινδία, Ιρλανδία, Ισλανδία, Ισπανία, Ισραήλ, Ιταλία, Καναδά, Κατάρ, Κάτω Χώρες (Ολλανδία), Κίνα, Κορέα, Κουβέιτ, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Μαρόκο, Μεξικό, Μολδαβία, Ν. Αφρική, Νορβηγία, Ουγγαρία, Ουζμπεκιστάν, Ουκρανία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Ρωσία, Σαουδική Αραβία, Σερβία, Σλοβακία, Σλοβενία, Σουηδία, Τουρκία, Τσεχία, Τυνησία, Φιλανδία.

Από τις προαναφερόμενες συμβάσεις, οι σημαντικότερες για τη χώρα μας είναι της Κύπρου, του Λουξεμβούργου, της Ολλανδίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Γερμανίας, της Ελβετίας, της Βουλγαρίας, της Τουρκίας και της Κίνας. Η επιλογή των συγκεκριμένων χωρών έγινε, επειδή στις δικαιοδοσίες τους φιλοξενούνται offshore δραστηριότητες, όπου ορισμένες εξ αυτών, προσφέρουν συγκριτικά πλεονεκτήματα έναντι άλλων χωρών. Για παράδειγμα, η Κύπρος έχει το πλεονέκτημα

⁴⁰ <https://www.taxheaven.gr/pages/simb>

της χαριστικής πίστωσης στη φορολογία μερισμάτων, ενώ η Γερμανία το πλεονέκτημα της φορολογίας των τόκων, με συντελεστή 10%.

6.3 ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΚΥΠΡΟΥ ^{41 42 43}

Η διμερής σύμβαση των 2 χωρών, υπογράφηκε το 1968. Όπως και σε κάθε άλλη περίπτωση των διμερών συμβάσεων, οι διατάξεις της (σύμβασης) υπερισχύουν των διατάξεων της εθνικής φορολογικής νομοθεσίας. Στη συγκεκριμένη σύμβαση, καλύπτονται οι φόροι εισοδήματος, φυσικών και νομικών προσώπων, καθώς και οι πρόσθετοι φόροι και οι λοιπές εισφορές, που επιβάλλονται επί του εισοδήματος της ελληνικής επικράτειας.

Βάση των διατάξεών της, ως κάτοικος της Ελλάδας θα θεωρείται, μεταξύ άλλων, οποιαδήποτε εταιρεία, οι εργασίες της οποίας διευθύνονται κι ελέγχονται στην Ελλάδα. Εκ τούτου, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, οι αλλοδαπές επιχειρήσεις, κάθε μορφής, θα φορολογούνται μόνο στο εισόδημα που απέκτησαν από την μόνιμη εγκατάστασή τους στην Ελλάδα.

Ως μόνιμη εγκατάσταση, η σύμβαση ορίζει ότι σημαίνει σταθερή επαγγελματική εγκατάσταση, όπου οι εργασίες της επιχείρησης, διεξάγονται στο σύνολό τους ή μερικώς.

Ειδικότερα, ο όρος μόνιμη εγκατάσταση περιλαμβάνει:

- έδρα διοικήσεως
- υποκατάστημα
- γραφείο
- εργοστάσιο
- εργαστήριο
- ορυχείο, λατομείο ή άλλο τόπο εξόρυξης φυσικών πόρων
- εργοτάξιο ή κατασκευή ή εργασία συναρμολόγησης

αλλά δεν περιλαμβάνει:

- τη χρήση εγκατάστασης, μόνο για το σκοπό αποθήκευσης, έκθεσης, ή παράδοσης αγαθών κι εμπορευμάτων
- τη διατήρηση αποθέματος εμπορευμάτων ή αγαθών, για το σκοπό αποθήκευσης, έκθεσης ή παράδοσης

⁴¹ <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/345>

⁴² <http://gr.fbscopyrus.com/docs/CYPRUSGREECE.pdf>

⁴³ http://www.00357.info/com/cus/CyprusLtd/gr/drastiriotites_offshore_etaireivn.asp

- τη διατήρηση αποθέματος εμπορευμάτων ή αγαθών, για το σκοπό επεξεργασίας από άλλη επιχείρηση
- τη διατήρηση σταθερής επαγγελματικής εγκατάστασης, μόνο για το σκοπό αγοράς αγαθών ή εμπορευμάτων ή συγκέντρωσης πληροφοριών
- τη διατήρηση σταθερής επαγγελματικής εγκατάστασης, μόνο για το σκοπό διαφήμισης, παροχής πληροφοριών, επιστημονικών ερευνών ή ανάλογων ενεργειών, οι οποίες έχουν προπαρασκευαστικό ή επιβοηθητικό χαρακτήρα

Παρακάτω παρατίθενται ορισμένα από τα φορολογικά οφέλη, που παρέχονται σε έλληνες επιχειρηματίες, οι οποίοι διατηρούν εταιρείες διεθνών δραστηριοτήτων στη Κύπρο:

- ❖ Οι κυπριακές εταιρείες δεν παρακρατούν οποιοδήποτε φόρο για τις πληρωμές που κάνουν.
- ❖ Σύμφωνα με τον Ελληνικό νόμο, οι θυγατρικές εταιρείες, δεν είναι υποχρεωμένες να κάνουν διανομή των κερδών τους. Έτσι λοιπόν, αν η θυγατρική, είναι κυπριακή εταιρεία, τότε μπορεί να επιτευχτεί η αναβολή του φόρου, με τη συσσώρευση των κερδών στη Κύπρο, για σκοπούς επανεπένδυσης ή και διανομής τους, στο μέλλον.
- ❖ Στους Έλληνες επενδυτές, προσφέρεται χαριστική πίστωση η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική, λαμβάνοντας υπόψη τα φορολογικά κίνητρα που παρέχει η Κύπρος. Η χαριστική πίστωση παρέχεται για φόρους, οι οποίοι θα ήταν πληρωτέοι στη Κύπρο, πάνω σε κέρδη ή τόκους, αν δεν υπήρχαν φορολογικά κίνητρα. Χαριστική πίστωση παρέχεται επιπλέον και για φόρους, που θα παρακρατούσαν σε μερίσματα, αν δεν δίνονταν φορολογικά κίνητρα. Ως αποτέλεσμα της χαριστικής πίστωσης, μέρισμα που πληρώνεται από Κυπριακές εταιρείες στους Έλληνες ιδιοκτήτες τους, δικαιούται φορολογική απαλλαγή, από όλους τους σχετικούς φόρους που δεν καταβάλλουν στη Κύπρο, λόγω των φορολογικών κινήτρων. Στη ουσία, η Κυπριακή εταιρεία, υπόκειται σε φορολογία με συντελεστή 12,5%, αλλά οι μέτοχοι της δικαιούνται φορολογικές πιστώσεις μέχρι και 21,75%

7. ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ

Εν κατακλείδι, συμπεραίνουμε την σημασία που έχουν οι offshore εταιρείες, τόσο για τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε διεθνές επίπεδο, αλλά ακόμα και για την οικονομία των χωρών που τις φιλοξενούν.

Αναλύσαμε τα πλεονεκτήματα που παρέχονται στους επιχειρηματίες, από τη ίδρυση μιας offshore εταιρείας, όπως η χαμηλή ή και μηδενική φορολογία, την αποφυγή δεσμεύσεων, την ευκολία σύστασης και μεταφοράς της, την ανωνυμία και το τραπεζικό απόρρητο που την συνοδεύει.

Είδαμε το ρόλο που διαδραματίζουν τα διεθνή υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα, σαν έδρες των offshore, με τα φορολογικά προγράμματα που προσφέρουν για τη διευκόλυνση των ξένων επιχειρηματιών, σε συνδυασμό με τη παροχή εταιρικών κι εμπορικών υπηρεσιών, τη συσσώρευση των κεφαλαίων και τη μεταφορά τους, τις συμφωνίες που έχουν συνάψει, ενώ αναφέραμε ταυτόχρονα και ορισμένα από τα σημαντικότερα κέντρα παγκοσμίως.

Μιλήσαμε για τις συμβάσεις αποφυγής της διπλής φορολογίας, μεταξύ των χωρών, χρησιμοποιώντας το μοντέλο του Ο.Ο.Σ.Α., συνειδητοποιώντας το πόσο καθοριστικές είναι στην επιλογή των κατάλληλων δικαιοδοσιών, για την δημιουργία μιας offshore εταιρείας.

Απαριθμήσαμε τις πολλαπλές δομές, τις οποίες μπορεί να πάρει μια offshore εταιρεία, τις χρήσεις τους, όπως και τη φορολογία τους.

Τονίσαμε τους κινδύνους που μπορούν να επέλθουν από την εκμετάλλευσή τους, για παράνομες δραστηριότητες, αλλά και τους ρυθμιστικούς οργανισμούς που είναι υπεύθυνοι για την καταστολή κάθε παράνομης δραστηριότητας, καθώς και για τα μέτρα που λαμβάνουν οι ίδιες οι διεθνείς δικαιοδοσίες για να περιορίσουν το φαινόμενο αυτό.

Τέλος, είδαμε το κλίμα που επικρατεί στη Κύπρο και το πώς έχει βοηθήσει στη εξέλιξή της, σε ένα από τα μεγαλύτερα και σημαντικότερα κέντρα διεθνώς, ενώ αντίστοιχα στην Ελλάδα ποια είναι η αντιμετώπισή τους από το Κράτος και πώς οι Έλληνες επιχειρηματίες, κερδίζουν από τη χρήση τους, ιδιαίτερα μέσω της συμφωνίας μεταξύ των δυο χωρών.

8. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Offshore δραστηριότητες του Παναγιώτη Δουβή, Β. Έκδοση, 2008
- Διεθνής Φορολογικός Σχεδιασμός – Ανάπτυξη & Σύγχρονες Εξελίξεις του Δημήτριου και Κωνσταντίνου Μελά, 2013

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Offshore Company Law by Dr. E. Edward Siemens

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

(ΜΕΛΕΤΕΣ, ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ, ΑΡΘΟΓΡΑΦΙΑ)

- Financial Center's: The Global Financial Centres Index: Study of Long Finance
<http://www.zyen.com/GFCI/GFCI%208.pdf>
- Towards Global Tax Co-operation - Progress in Identifying and Eliminating Harmful Tax Practices, developed by the OECD
<http://wayback.archive.org/web/20110606203225/http://www.oecd.org/dataoecd/9/61/2090192.pdf>
- Key Data Report Financial Secrecy, Banks and the Big 4 Firms of Accountants Prepared by Moran Harari, Markus Meinzer and Richard Murphy
http://www.taxjustice.net/cms/upload/pdf/FSI2012_BanksBig4.pdf
- Various articles by <http://www.ifcreview.com/search.aspx?q=%22offshore%22>

ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ

- <http://www.lawnet.gr>
- <http://www.capital.gr/tax>
- <https://www.taxheaven.gr>
- <http://www.telegraph.co.uk/money>
- <http://www.ifcreview.com>
- <http://www.fbsglobal.com>
- <https://www.ependyseis.gr>
- <http://www.taxlaw.gr>
- <http://www.economist.com>
- <https://www.imf.org>
- <http://www.offshoregreece.eu/gr/faqs.html>

<https://www.irs.gov/businesses/international-businesses/list-of-approved-kyc-rules>
https://www.moneylaundering.ca/public/law/3_stages_ML.php
<http://people.exeter.ac.uk/watupman/undergrad/ron/methods%20and%20stages.htm>
<https://www.unodc.org/unodc/en/money-laundering/laundrycycle.html>
<http://www.fatf-gafi.org/about/membersandobservers>
<http://www.freepatentsonline.com/article/Academy-Accounting-Financial-Studies-Journal/179817638.html>
<http://www.offshorecompany.gr/idrysi-etaireias.html>
<https://www.callamus.com/el/company-formations/eu/incorporate-in-cyprus-eu>
<http://www.opencompanycyprus.com/company-act-in-cyprus>
http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1948/38/pdfs/ukpga_19480038_en.pdf
[http://www.olc.gov.cy/olc/olc.nsf/all/E1EAEB38A6DB4505C2257A70002A0BB9/\\$file/The%20Companies%20Law,%20Cap%20113.pdf?openelement](http://www.olc.gov.cy/olc/olc.nsf/all/E1EAEB38A6DB4505C2257A70002A0BB9/$file/The%20Companies%20Law,%20Cap%20113.pdf?openelement)
http://www.00357.info/com/cus/Cyprusltd/gr/simbaseis_gia_tin_apofigi_diplis_forologias.asp